

Дарагія сябры!

Зямля і людзі — галоўнае багацце Беларусі. Айчыны аграпрамысловы комплекс з'яўляецца сістэмаўтваральным у эканоміцы нашай незалежнай дзяржавы. Пандэмія каранавіруса і іншыя ўзрушэнні ўнеслі свае характывы ў работу многіх сфер. Але мудрыя сельскія працаўнікі нават у гэтых няпростых умовах вырасталі і ўбралі ракордны ўраджай: амаль 10,5 мільёна тон збожжавых, кукурузы і рапсу. Знайшлі рэзервы для павелічэння вытворчасці малака, мяса, агародніны і садавіны. Мы цалкам забяспечылі сябе айчыннымі прадуктамі харчавання. Іх экспарт больш чым у 100 краін свету прынясе нам мільярды долараў.

Прыміце самыя шчырыя словы ўдзячнасці за тое, што вы захоўваеце найлепшыя традыцыі, высокі прафесіялізм, пастаянна ідэяе наперад, асвойваючы новыя тэхналогіі.

Перакананы, што няпростыя задачы, якія стаяць перад аграпрамысловым комплексам Беларусі, абавязкова будуць выкананы.

Жадаю ўсім вяскоўцам і ветэранам АПК моцнага здароўя, поспехаў у працы, заўсёды добрага надвор'я і падтрымкі блізкіх людзей.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

ЗВЯЗДА

«Беларуская дзяржава адбылася, мае палітычную вагу і сур'ёзны эканамічны патэнцыял»

Фота: БелТА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даў інтэрв'ю журналістам з пяці краін — Беларусі, Казахстана, Малдовы, Расіі, Украіны. Свае пытанні кіраўніку беларускай дзяржавы задалі: першы намеснік генеральнага дырэктара Усерасійскай дзяржаўнай тэлевізійнай і радыёвяшчальнай кампаніі Андрэй Кандрашоў; палітычны аглядальнік «Першага канала» (Расія) Наталля Палікарпава; кіраўнік інфармацыйнага агенцтва «Хабар» (Казахстан) Ерлан Бекхожын; рэдактар праектаў «Асцент TV» (Малдова) Юлія Бялянская; галоўны рэдактар тэлеканала «112 Украіна» Павел Кужэў; першы намеснік старшыні праўлення ЗАТ «Другі нацыянальны канал» (Беларусь) Дзмітрый Бачкоў. Размова цягнулася каля чатырох гадзін і закранула самыя розныя тэмы: ад геапалітыкі да адлічаных студэнтаў беларускіх ВУНУ.

Сутнасць моманту. Не толькі ў Беларусі

«Традыцыйна такія сустрэчы — найважнейшы канал зносін са шматмільённай аўдыторыяй, магчымасць абзначыць пазіцыі па праблемах, якія хваляюць людзей, паразважаць і атрымаць, вядома ж,

пэўны водгук. Дастукацца да тых, хто па розных прычынах не зразумеў сутнасці моманту. У тым ліку і да нашых замежных сяброў, якія часам не зусім правільна ацэньваюць сітуацыю ў Беларусі і яе месца ў міжнароднай супольнасці», — заўважыў у пачатку размовы Аляксандр Лукашэнка.

СТАР. 2

Чалавек ад зямлі

Механізатар адкрытага акцыянернага таварыства «Прынёманскі» — адной з самых вялікіх гаспадарак Навагрудскага раёна — Ігар КАРАНЕЎСКІ сёлета атрымаў ганаровае званне «Чалавек года» Гродзенскай вобласці. За дваццаць гадоў сумленнай працы ў гаспадарцы Ігар Аркадзевіч праявіў сябе як прафесіянал высокага класа. «Надзейны работнік і адданы нялёгкай справе», — так адзваваюцца пра калегу іншыя механізатары і кіраўніцтва гаспадаркі.

Вясною Ігар сядзе за руль лёгкага агрэгата «Раса» і арашае мінеральнымі ўгнаеннямі азійскага, сенажаці і пашы, летам і восенню на магутным кормаўборачным «Ягуры-850»

нарыхтоўвае зялёную масу і сянжа, зімою працуе на звычайным колавым трактары. Аўта-трактарная тэхніка ў яго руках заўсёды дагледжаная, спраўная, чыстая, можна сказаць, прыгожая. Сам Ігар як сапраўдны гаспадар заўсёды выглядае акуратна, прывабна і сучасна. Яго партрэт упрыгожвае добрая ўсмешка. Не хаваю, мне было прыемна не толькі знаёміцца з гэтым аграрыем, але і фатаграфваць яго.

У зводках поспехаў гаспадарак раёна «Прынёманскі» часта аказваецца ў лідарах. Магчыма, гэта і казённа, але поспех гаспадаркі робяць такія заўзятыя і працавітыя майстры сваёй справы, як і наш герой, — людзі ад зямлі.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

СТАРШЫНЯ З ВЯЛКІМ СЭРЦАМ

Прыёмная дачка Кірылы Пракопавіча Арлоўскага пра тое, які ён быў у жыцці

Валянціна Рудакова і цяпер жыве ў Мышкавічах Кіраўскага раёна, у тым доме, дзе калісьці яна дзяліла дах разам са сваёй цёткай і яе легендарным мужам. Потым яны пабудавалі яшчэ адзін дом, больш прасторны і мураваны — па суседстве. Той самы, дзе цяпер вісіць памятная шыльда. Але там гаспадарач ужо зусім іншыя людзі. І цікавасць да былой маёмасці Арлоўскага іх нават раздражняе. Малады чалавек, які выйшаў высветліць, у чым справа, растлумачыў, што будынак купілі гадоў 18 таму і ўсё ўнутры перарабілі. А хутка паставяць яшчэ і вялікую агароджу — маюць права, прыватная ўласнасць. Цікава, а шыльда застаецца?

СТАР. 7

Дом, дзе Кірыла Арлоўскі правёў апошнія гады свайго жыцця.

«Беларуская дзяржава адбылася, мае палітычную вагу і сур'ёзны эканамічны патэнцыял»

(Заканчанне.

Пачатак на 1-й стар.)

Гэта тлумачыцца скажэннем інфармацыі пра падзеі ў нашай краіне па меры аддаленасці ад яе меж, лічыць кіраўнік дзяржавы. «Свет сёння жыве ва ўмовах сур'ёзных узрушэнняў, якія патрабуюць глыбокага аналізу. **Мы практычна ў прамым эфіры назіраем злом звыкллага ладу жыцця, апусканне планеты ў сістэмны крызіс**», — сказаў ён. Галоўнай прычынай таго, што адбываецца, многія СМІ называюць каранавірус, але Прэзідэнт упэўнены: гэта толькі нагода, шырма, якой прыкрываюцца глабальныя гульні, каб «у чарговы раз паспрабаваць перадаць свет на свой манер».

«Зразумела, што ёсць у іх планы і на постсавецкай прасторы, у тым ліку і на Беларусі, — упэўнены беларускі лідар. — **Парадаксальна, але гэта важкі аргумент, які пацвярджае, што беларуская дзяржава адбылася, мае палітычную вагу і сур'ёзны эканамічны патэнцыял**. Не выключана тут геапалітыка і тое месца, у якім мы знаходзімся па волі Бога».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: **«Мы адзначна ацэньваем падзеі ў краіне, якія адбываюцца пасля выбараў, як спробу неканстытуцыйнага перавароту па якасці, як кажучы цяпер, «каляровых рэвалюцый»**. Пра гэта можам паравацца: ніякай рэвалюцыяй тут і не пахне, бо няма рэвалюцыянераў. **Сіла, якая рухае гэтыя беспарадкі, — знешні фактар**».

Мэта, на яго думку, — аслабіць беларускую дзяржаву. **«За чварць стагоддзя Беларусь выбудавала эфектыўную мадэль сацыяльна дзяржаўнага ўладкавання, якая дазваляе адстойваць нацыянальны інтарэсы**. Стала членам клуба касмічных і атамных

дзяржаў. На падмурку высокіх тэхналогій стварае новую эканоміку», — пералічыў дасягненні Прэзідэнт.

Відавочныя, на яго погляд, спробы запэкаць граizzo, прынізіць зробінае, але сутнасць таго, што адбываецца, — нядобрасумленна канкурэнцыя, мэта якой — разбурыць наш прамысловы патэнцыял.

«Галоўныя лекі — інтэграцыя ва ўсіх фарматах»

«Асабліва стараюцца тыя, хто ў постсавецкі час сам разбурыў свае вытворчасці, — дадаў ён. — Аналагічныя падзеі мы назіралі і назіраем на тэрыторыі іншых рэспублік былога СССР — Украіны, Кыргызстана, Малдовы. Упэўнены, што гэтыя ж тэхналогіі ў агляднай будучыні паспрабуюць прымяніць у Расіі і іншых краінах СНД».

Галоўныя лекі ад навалы «каляровых рэвалюцый», на думку Аляксандра Лукашэнка, — пашырэнне і паглыбленне інтэграцыі ва ўсіх фарматах (ЕАЭС, СНД, АДКБ) і ва ўсіх сферах эканомікі, бяспекі і чалавечых зносін.

«Многія сталі відущыя і ўсвядомілі, што ў альтэрнатыўных інтэграцыйных практыках нам арведзена роля донараў сыравіны, таннай работнай сілы і рынка збыту тавараў другога сорту», — упэўнены кіраўнік краіны.

Толькі ўзгодненае стратэгічнае планаванне, рэальнае развіццё вытворчай кааперацыі і ўзаемная падтрымка дапамогуць усім, па словах Аляксандра Лукашэнка, справіцца з глабальнымі праблемамі і выстаць перад тым, што пагражае суверэннасці, міру і стабільнасці.

«Нам трэба згуртавацца і выступіць адзіным фронтам і на міжнароднай арэне. Толькі тады нашы народы змогуць захаваць магчымасць самастойна вырашаць свой лёс», — падкрэсліў Прэзідэнт Беларусі.

«Нельга на гібелі людзей рабіць палітыку»

Прэзідэнта папрасілі пракаментыраваць трагедыю, якая адбылася пазаўчора ўвечары: у бальніцы ад траўмаў пасля бойкі ў двары шматкватэрнага дома паміж прыхільнікамі і праціўнікамі пратэснай сімволікі памёр жыхар Мінска Раман Бандарэнка.

«Я шчыра спачуваю бацькам, — адказаў Аляксандр Лукашэнка. — Хачу ім выказаць словы падтрымкі. Калі чалавек памірае, гэта дрэнна. Тым больш, чалавек жа не стары, малады сыхадзіць з жыцця».

Ён паведаміў, што ўчора даручыў старшын Следчага камітэта расследаваць здарэнне, праблема будзе разбірацца. **«Трэба сумленна і аб'ектыўна ўсё расследаваць**. І не так, як гэта можа быць пададзена ў Telegram-каналах, а **грамадству паказаць карціну, якая адбылася, нават калі там нехта вінаваты — хто нам не хацелася б, каб ён быў вінаваты**, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — **Улада не мае да гэтага ніякага дачынення**».

Учора раніцай, па словах Аляксандра Лукашэнка, палкоўкі ўсе пачалі абвінавачваць у чарговы раз міліцыю, ён пазварыў Генеральнаму пракурору і загадаў узяць расследаванне пад кантроль.

«Што я ведаю на сёння. У нас з'явілася практыка,

ужо больш за месяц: у гэтых багаценьнях, перш за ўсё дамах, кварталах, вышвалі бел-чыона-белыя сцягі і стужкі. Навешвалі ўсюды, нават тросы нацягвалі ад дома да дома і вышвалі гэтыя, як у нас заведзена лічыць, калабрыянісцкія, фашысцкія сцягі. Бо пад гэтымі сцягамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, з гэтымі павязкамі, хадзілі паліцаі і людзей расстрэльвалі. Партрэты Гітлера на ўсіх мэралпрыемствах (кадры ёсць хронікі) пад гэтымі былі сцягамі. У нас, у краіне, дзе кожны трэці загінуў, — акцэнтаваў кіраўнік дзяржавы, — Уявіце, якое да гэтага стаўленне! Да чаго кажу — у тых дварах адны вышвалі ў дварах гэтыя сцягі і стужкі, а другія хадзілі і зразалі».

Менавіта гэта, пацвердзіў Аляксандр Лукашэнка, па яго інфармацыі, стала прычынай бойкі ў адным з двараў стаіцы. Па выкліку прыхільнікаў пратэсту выехаў узмацнены наряд міліцыі, які заспеў на месцы бойкі толькі Раман Бандарэнка, які быў, верагодна, траўміраваны і знаходзіўся ў неўвядзеным стане.

«Заклучэнне сёння даў Следчы камітэт: ён быў п'яны, — сказаў Прэзідэнт. — Вядома, яго ўзялі і павезлі ў аддзел. Яму стала кепска па дарозе, як мне далажылі. Яны выклікалі хуткую дапамогу і адправілі яго ў бальніцу. Вось як было насамрэч. Я папрасіў расследаваць, каб мы спраўды не далі нагоду нікому зноў разгарнуць вась гэта: «Гвалт, гвалт, гвалт». А што — уладзе трэба гэта было? Ды не. Не трэба, нам гэта ўжо ўсё надакучыла. Нам трэба ўборку ўраджаю скончыць, накарміць людзей і эканоміку захаваць. Нам гэта трэба, а не вась гэтыя падзеі».

Прэзідэнт яшчэ раз выказаў шчырае спачуванне

родным і блізкім Рамана Бандарэнка. І дадаў, што цягам тых жа сутак, акрамя Рамана Бандарэнка, загінулі яшчэ чатыры чалавекі: двое — у дарожна-транспартных здарэннях, адзін — у выніку забойства, адзін — у выніку атрыманых цяжкіх цялесных пашкоджанняў. І спытаў: чаму ніхто не кажа пра астатніх загінулых?

«Нельга на гібелі людзей рабіць палітыку, — падсумаваў ён. — Я папрасіў менавіта МУС звязацца з бацькамі загінулага і паспрабаваць з імі пагаварыць, як бы гэта ні было цяжка».

Студэнт з гарантыяй

Адлічаных студэнтаў могуць аднавіць на вучобе пад гарантыі. Прэзідэнт паведаміў, што будзе сфарміравана камісія, якая зоймецца разглядаць заяў адлічаных студэнтаў. У яе склад увайдучь прадстаўнікі ўстановаў адукацыі, маладзёжных, студэнцкіх камітэтаў, органаў самакіравання, упаўнаважаныя і адказныя за ВУН.

«Яны збяруцца і разгледзяць усе гэтыя заявы. На іх жа неабходна адказаваць. Бацькі пішучы, многія студэнты пішучы: «Усвядоміў, вінаваты», — падкрэсліў Прэзідэнт. Ён дадаў: калі пачыналіся студэнцкія «бунты», ён дакладна ведаў колькасць пратэстоўцаў, структуру «бунту», колькасць людзей, якія проста жадаюць нармальна вучыцца. «І абсалютная большасць была нармальнымі студэнтамі, якія не хочучь звяртаць уладу, а жадаюць атрымаць адукацыю, нармальна жыць і працаваць», — заўважыў кіраўнік краіны.

Па інфармацыі Прэзідэнта, сітуацыя з бунтуючымі адлічанымі студэнтамі найбольш характэрная для Мінска, у рэгіёнах такіх фактаў амаль няма. На яго думку, сярэд адлічаных студэнтаў шмат таленавітых і разумных маладых людзей, якіх краіна можа страціць.

«Даручыў вырацаваць нейкі механізм. Ну адлічылі мы гэтых 300 чалавек. Я не скажу, што яны дрэнныя — вучацца нармальна, некаторыя вельмі здольныя людзі. Думаю, страцім жа іх, каму яны патрэбныя? — падзяліўся сваімі разважанымі Аляксандр Лукашэнка, адзначыўшы, што механізм вяртання студэнтаў будзе заснаваны на практыцы гарантыі, якая ўжо паказала сябе пры вызваленні пратэстоўцаў.

Па словах кіраўніка краіны, раней ён вельмі рэдка выкарыстоўваў сваё права памілавання асуджаных, але падчас апошніх падзей

звяртаўся да яго вельмі часта. «Вось цяпер у парламент маім патрабаванні ўнеслі законапраект аб памілаванні пад заклад, пад гарантыі, абавязцельствы. Я маю права памілаваць чалавека. У гэтыя падзеі, асабліва ў канцы жніўня — пачатку верасня, я вельмі шырока гэта выкарыстаў: бацькі прыходзілі, камсамольцы, прафсаюзы, бяруць на парукі чалавека ці групу — бярыце. І гэта давала эфект. Чалавек абавязаны тым, хто даў гэту гарантыю», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён канстатаваў, што ў краіне пытанне з пратэстоўцай моладдзю так востра стаіць упершыню. Ды і моладзь, якая працуе каля станка ці на вёсцы, думае інакш, чым гараджане і студэнты, якіх ён назваў будучай элітай нашага грамадства.

Прэзідэнт прыходзіць да высновы, што маладыя людзі павінны самі разабрацца ў тым, што адбываецца ў краіне, а старэйшаму пакаленню неабходна ім дапамагчы.

«Але ўсё роўна, яны павінны перажыць гэта самі, калі на сваёй скуры яны не адчуваюць гэта зараз, калі мы гэта загонім у глыб, будзе нарыў, які прарвецца. Нельга зараз нічога нікуды заганяць, круціцца, ілгачі і падманьваць. Гэта загоніць праблему пад плітус і яна адтуль вылезе ў самы непрыемны момант», — сказаў Аляксандр Лукашэнка і дадаў, што ён прыхільнік таго, каб беларускі народ самастойна вызначыў свой лёс.

Аляксандр Лукашэнка расказаў, што сам ён заўсёды вучыўся добра, хоць не выдзяляўся ў дзяцінстве ўзорнымі паводзінамі. «Я разумеў, калі я не ўладкую сваё жыццё, за мяне ніхто яго не ўладкуе. Я гэта бачыў характэрна для Мінска, у рэгіёнах такіх фактаў амаль няма. На яго думку, сярэд адлічаных студэнтаў шмат таленавітых і разумных маладых людзей, якіх краіна можа страціць.

«Даручыў вырацаваць нейкі механізм. Ну адлічылі мы гэтых 300 чалавек. Я не скажу, што яны дрэнныя — вучацца нармальна, некаторыя вельмі здольныя людзі. Думаю, страцім жа іх, каму яны патрэбныя? — падзяліўся сваімі разважанымі Аляксандр Лукашэнка, адзначыўшы, што механізм вяртання студэнтаў будзе заснаваны на практыцы гарантыі, якая ўжо паказала сябе пры вызваленні пратэстоўцаў.

Па словах кіраўніка краіны, раней ён вельмі рэдка выкарыстоўваў сваё права памілавання асуджаных, але падчас апошніх падзей

Меркаванні

Першы намеснік генеральнага дырэктара Усерасійскай дзяржаўнай тэлевізійнай і радыёвешчальнай кампаніі (УДТРК) Андрэй КАНДРАШОЎ пасля інтэрв'ю з кіраўніком дзяржавы адзначыў, што палітыкаў такога калібру, як Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, у свеце засталося мала.

«Калі азірнуцца, гэта лічаныя людзі. А калі ўжо паглядзець на Еўропу, то наогул плакаць хочацца: што ні новы чалавек, то нейкі дробны «палітыканчык». Аляксандр Лукашэнка — буйная фігура, і тое, што ён сячэ з-за плячкі, яму якраз дазваляецца, таму што за гэтай сілай ёсць ягоны ўласны вялікі вопыт», — падкрэсліў ён.

Журналіст заявіў, што ў СМІ пасля сустрэчы будзе шмат гучных загаловаў.

«Размова парадвала тым, што была цалкам шчыра і вельмі эмацыянальная. Мне здавалася, што

ў размове з намі Аляксандр Рыгоравіч не выбірае словы, не хаваецца за нейкімі дыпламатычнымі шторкамі, а рэжа, як ёсць», — сказаў Андрэй Кандрашоў.

Галоўны рэдактар тэлеканала «112 Украіна» Павел КУЖЭЎУ ў выніках інтэрв'ю кіраўніка дзяржавы падкрэсліў, што Прэзідэнт Беларусі ў гутарцы з прадстаўнікамі СМІ быў шчыры, а яго адказы — вельмі змястоўныя.

«Кожнае выступленне Аляксандра Лукашэнка, асабліва ў той частцы, якая датычыцца Украіны, выклікае непадаробны, жывы і вельмі высокі інтарэс грамадзян, — сказаў галоўны рэдактар. — Я гляджу гэта па тэлевізійных рэйтынгах: калі выступіла Аляксандр Лукашэнка, нешта кажа датычна адносна дзювох краін або дзяржаў постсавецкай прасторы, то гэта выклікае вельмі вялікую вагу і потым вельмі бурнае абмеркаванне таго, што ён сказаў».

Актуальна

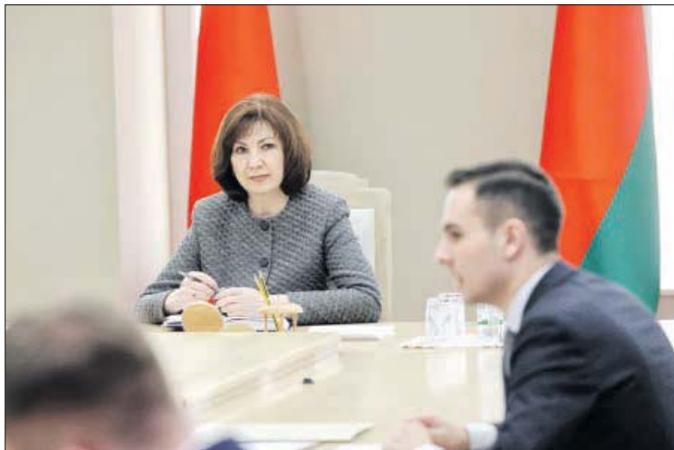
ПАЧУЦЬ МЕРКАВАННЕ ЮНЫХ

Спікер верхняй палаты парламента Наталля КАЧАНОВА сустрэлася з прадстаўнікамі Маладзёжнага савета

Гутарка адбылася па ініцыятыве моладзі. Апошняя сустрэча ў Савеце Рэспублікі ў такім фармаце праходзіла ў верасні, таму Наталля Качанова праранавала ўдзельнікам расказаць, што атрымалася зрабіць за гэты час, абмеркаваць праблемныя пытанні, якія ўзнікаюць, і агучыць тое, што патрабуе дапрацоўкі.

Старшыня Маладзёжнага савета (парламента) пры Савеце Рэспублікі Ягор МАКАРЭВІЧ растлумачыў, што за гэты час па ўсёй краіне прайшла серыя маладзёжных форумаў «Беларусь — гэта мы». У межах пляцоўкі «Беларусь будучага» абмяркоўваліся розныя пытанні, у тым ліку рэфармаванне Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, падрыхтоўка да Усебеларускага народнага сходу, на якіх былі агучаны праблемы, што існуюць у маладзёжным асяроддзі па розных кірунках развіцця дзяржавы. Наогул, паводле яго слоў, прапановы гучалі самыя розныя, нават па развіцці таго ці іншага населенага пункта. «Праблема можа камусьці падацца невялікай, але яна хвалюе маладога чалавека ў канкрэтнай мясцовасці. Канешне, сталіца сёння вельмі моцна ўрбанізавана, але многія маладыя людзі, якія жывуць у рэгіёнах, звяртаюць увагу на неабходнасць стварэння ўмоў для прыцягнення моладзі ў рэгіёны, — звяртае увагу Ягор Макарэвіч.

Старшыня Маладзёжнага савета не здымае з парадку дня праблемы, звязаныя з няроўным развіццём рэгіёнаў. «Мяркую, што мы зможам прапанаваць свае ініцыятывы, каб рэгіёны былі больш камфортныя для моладзі», — перакананы ён. — Самае галоўнае — мы ўдзячны за магчымасць выбудоваў такога дыялогу. Гэта яшчэ раз даказвае, што беларускія ўлады сёння чуюць моладзь і на самым высокім узроўні звяртаюць увагу на праблемы, якія існуюць у маладзёжным асяроддзі.

Са свайго боку старшыня Пастаянай камісіі па ахове здароўя, спорце і турызме Маладзёжнага парламента Уладзіслаў ВОЛЧАК звярнуў увагу на актуальную цяпер тэму — прафілактыку каравіруснай інфекцыі. Ён адзначыў, што на узроўні прафесійнага парламента маладыя парламентарыі могуць вылучаць свае ініцыятывы па папулярных мерах прафілактыкі ў грамадстве, такіх як выкарыстанне масак, санітарнага зэрэў, сацыяльнае дыстанцыяванне і рэспіраторны этыкет. Калі гаварыць аб больш лакальных прапановах, у якасці прыкладу ён прывёў вопыт Гомельшчыны. «У прыватнасці, у Гомелі мы запусцілі шэраг праектаў па прафілактыцы віруснай інфекцыі, — расказаў старшыня профільнай камісіі. Так з'явіліся прома-ролікі, якія транслююцца ў грамадскім транспарце. У супрацоўніцтве са студэнтамі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта арганізаваны валанцёрскія атрады, якія дапамагаюць медперсоналу

ў аддзяленнях, дзе лечацца пацыенты з каранавіруснай інфекцыяй. Таксама ўрачы-інтэрны былі зняты з інтэрнатуры, каб працаваць у аддзяленнях з такімі пацыентамі. Па словах суразмоўніка, усе рэсурсы былі накіраваны на барацьбу з пандэміяй.

Вольга АНУФРЫЕВА.

• Наша даведка

Маладзёжны савет (парламент) пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь створаны ў ліпені 2020 года і з'яўляецца кансультацыйна-дарадчым органам, які ажыццяўляе сваю дзейнасць на грамадскіх пачатках.

Мэтамі Маладзёжнага парламента з'яўляецца садзейнічанне дзейнасці Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь у галіне заканадаўчага рэгулявання працы і законных інтарэсаў моладзі.

Грамадская прыёмная

АДКРЫТЫ ДЛЯ КАНСТРУКТЫВНЫХ ДУМАК

Грамадская прыёмная пры Гомельскім аблвыканкаме пачала прымаць прапановы жыхароў рэгіёна па ўдасканаленні нацыянальнага заканадаўча. Першы прыём правяла Галіна ЦЯРЭШЧАНКА.

Да старшыні Гомельскай абласной арганізацыі РГА «Белая Русь», дырэктара Гомельскага філіяла РУП «Белпошта» грамадзяне звярталіся па тэлефоне. Такое расшэражанае абумоўлена неспрыяльным эпідэміялагічным абстаноўкай. Тэму распынення каранавіруснай інфекцыі адразу ўзяў і пенсіянер, які звярнуўся ў грамадскую прыёмную. Віктар Леанідавіч Котаў звярнуў увагу на не заўсёды добраасмеленае стаўленне грамадзян да ўласнай бласпекі:

— Літаральна на днях у Гомельскай вобласці ўзялі абавязковы масачны рэжым. Але выйдзіце ў горад, зайдзіце ў транспарт, у крамы і паглядзіце: маскі носяць у лепшым выпадку 3-4 чалавекі з дзесяці. Астатніх зусім не хвалюе тое, што яны падвяргаюць небяспецы іншых людзей, асабліва пажылых. Я, напрыклад, надзя-

ваю маску як толькі выходжу з дому. Але мяне гэта не ўратае да таго часу, пакуль дакладна не гэтак жа не будуць рабіць астатнія. Лічу, што трэба ўвядзіць штрафы за невыкананне масачнага рэжыму пры пэўных абставінах. Толькі тады ён пачне працаваць. І гэта павінна быць прапісана ў законе.

Другі жыхар Гомельшчыны — Дзмітрый Кунін — палічыў важным узняць тэму пэўных аспектаў прадпрыемальніцкай дзейнасці. Мужчына лічыць занадта складаным механізм працэдурны падкрутца, які дзейнічае цяпер. Шляхі яго ўдасканалення маглі б стаць прадметам

дыялогу паміж зацікаўленымі ведамствамі — прадстаўнікамі эканамічнага суда, падатковай інспекцыі, органаў улады, банкаўскай сферы і іншымі.

Старшыня Гомельскай абласной арганізацыі РГА «Белая Русь» адзначыла актуальнасць падобных ініцыятыў: — Абяцана далучыцца да закрыванай вамі праблемы і як мінімум арганізаваць на працягу месяца правядзенне «круглага стала». Магчыма, на базе Гомельскай абласной арганізацыі РГА «Белая Русь». Трэба вырашыць толькі тэхнічныя пытанні, звязаныя зноў жа са складаным эпідэміялагічным становішчам.

Гамальчанін Юрый Мікалаевіч звярнуўся ў грамадскую прыёмную, каб узняць шэраг экалагічных пытанняў:

— Мне бачыцца так, што ў новай Канстытуцыі і іншых нарматыўных актах трэба выразней і шырэй пазначыць правы і абавязкі ў плане аховы навакольнага асяроддзя. Павінен быць механізм, які абавязвае прамысловыя гіганты займацца прадухіленнем экалагічных праблем. Асабліва гэта датычыцца шкодных выкідаў у атмасферу, праз якія пакутуюць жыхары навакольных населеных пунктаў. Такія сітуацыі выклікаюць канфлікты і незадаволенасць работай мясцовых улад. Пры гэтым тут жа з'яўляюцца «трэція сілы», якія выкарыстоўваюць сітуацыю ў сваіх інтарэсах і надаюць ім палітычную афарбоўку. У эпоху інтэрнэту зрабіць гэта нескладана.

Гэтыя прапановы будуць абмеркаваныя ў хуткім часе. Між тым чарговыя звароты чакаюць у грамадскай прыёмнай пры Гомельскай абласным выканаўчым камітэце ў аўторак і чацвер з 16.00 да 18.00 гадзін. Прыём прапановы ў такім фармаце працягнецца да 21 студзеня 2021 года.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Ініцыятыва

СЛУШНЫЯ ПРАПАНОВЫ, ЦІКАВЫЯ ІДЭІ ўносяць жыхары Міншчыны ў грамадскія прыёмныя

У Мінскай вобласці аднавілі работу грамадскія прыёмныя, якія займаюцца зборам прапанов ад грамадзян па паліпшэнні заканадаўчай базы, развіцці розных сфер грамадства і якасці жыцця людзей.

У Барысаўскім раёне грамадская прыёмная размясцілася ў цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Каладзеева. Гэта дастаткова папулярная ўстанова, пра якую добра ведаюць жыхары горада і раёна. Таму ранейшае месца дыслакацыі грамадскай прыёмнай не сталі мяняцца.

Яе 11 лістапада правялі член Савета Рэспублікі ад Мінскай вобласці, старшыня Барысаўскага раённага аб'яднання арганізацый прафсаюзаў Алена Зяблікава, першы сакратар Барысаўскага раённага камітэта «БРСМ» Уладзіслава Крагілева, начальнік упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Барысаўскага райвыканкама Яўген Яначкін.

У грамадскую прыёмную звярнулася некалькі чалавек.

Ала Івануна выказала свае прапановы па ўдасканаленні Зямельнага кодэкса. А менавіта, на яе думку, неабходна перагледзець сумы ўзносаў для членаў садовых таварыстваў.

Жанчына валодае зямельным участкам у адным з іх. У кожнага члена таварыства, расказала яна, розныя па плошчы ўчасткі. Акрамя таго, на дачы яны жывуць розны перыяд часу. Хтосьці — тыдзень-два, а хтосьці і некалькі месяцаў. Разам з тым членскія ўзносы ўсе плацяць у аднолькавым памеры.

Індывідуальны прадпрыемальнік Наталля пацікавілася пытаннем, як можна стварыць прыватную прафсаюзную арганізацыю ў будаўнічым фірме мужа. Яе папрасіў даведацца аб гэтым сужэнне, паколькі сам не змог прыйсці з прычыны занятасці. Дарэчы, у кампаніі бізнес-лэдзі «Пярвічка» працуе ўжо год. Яна падкрэсліла, што прафсаюзная ячэйка для занятых тут людзей — рэальная маральная і матэрыяльная падтрымка шляхам забеспячэння сацыяльных льгот і гарантый, абароны іх інтарэсаў. У прыватнасці, яе работнікі і іх дзеці маюць права папярэць здароўе і адпачыць у санаторыях з 25 %-най зніжкай.

Фірма Наталлі ўваходзіць у прафсаюз фінансавых і банкаўскіх работнікаў, таму і муж хоча, каб там была і яго кампанія. Алена Зяблікава запэўніла, што запырыцца на сустрэчу з калектывам спецыялістаў гэтага прафсаюза, якія дадуць больш падрабязную інфармацыю аб умовах уступлення, льготгах і гарантыях.

— Прафсаюзная арганізацыя можа стварацца ў колькасці ад трох чалавек. Што датычыцца суб'ектаў гаспадарання прыватнага бізнесу, то раней яны ўваходзілі ў аб'яднанне «Садружнасць». Цяпер — гэта аб'яднаная прафсаюзная арганізацыя, якая ўваходзіць у прафсаюз гандлю. Калі раней мы працавалі па галінавай прыналежнасці, то цяпер чалавек можа ўвайсці ў любое аб'яднанне, тое, якое яму бліжэй, — дадала Алена Алегаўна.

Дарэчы, у Барысаўскім раёне больш як 53 тысячы членаў прафсаюза. У асноўным — на дзяржаўных прадпрыемствах. Прыватных — не так шмат. «Пярвічка» ствараюцца штогод. Летась з'явілася 37 новых, сёлета — 12. «У банку даных каля 46 арганізацый, з якімі мы вядзем размову», — падкрэсліла Алена Зяблікава.

Грамадскія прыёмныя прайшлі і ў іншых раёнах Міншчыны. У Чэрвені жыхароў выслухалі прадстаўнікі прафсаюзных арганізацый, жыллёва-камунальнай гаспадаркі і аддзела землеўпарадкавання. Адна са слуханых прапанов, якая прагучала, — павышэнне ролі мясцовага самакіравання.

У Лагойску прапановы жыхароў прымалі старшыня раённага аб'яднання прафсаюзаў Уладзімір Жданеня і загадчык юрыдычнага сектара райвыканкама Аляксандр Суцько. Адзін з гараджан прапанаваў унесці змяненні ў закон «Аб зваротах грамадзян» з тым, каб «прывязваць» звароты да месца рэгістрацыі і пастаяннага пражывання чалавека.

Усе ідэі і прапановы фіксуюцца. Яны стануць асновай для падрыхтоўкі да Усебеларускага народнага сходу.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Узровень

Новыя магчымасці

Радыелагічны корпус анкалагічнага дыспансера ў сталіцы прымае першых пацыентаў

Тут размясціліся реанімацыйнае, два радыелагічныя аддзяленні, хірургічны аператыўны блок, а таксама палаты. У будынку сканцэнтраваны самыя перадавыя магчымасці сучаснай медыцыны ў галіне анкалогіі. Штогод тут змогуць праводзіць да 15 тысяч апераций. Кошт новага корпуса з абсталяваннем — каля 75 мільёнаў долараў.

Сучасны аператыўны блок

Першую яго палову на чатырох ніжніх паверхах здалі яшчэ ў 2017-м. Цяпер жа дароблены і абсталяваны яшчэ пяць. На пятым і шостым паверхах размешчаны стацыянары радыелагічных аддзяленняў, сёмы і восьмы — хірургічнае аддзяленне. Палаты аснашчаны сучаснымі санвузламі, кандыцыянерамі, экстрэннай сувяззю з медыцынскім пастом. Дзявяты паверх — аператыўны блок з высокатэхналагічным абсталяваннем. Яго ўзровень дазваляе праводзіць нават найскладанейшую перасадку касцявой тканкі. Акрамя таго, прадугледжана магчымасць выхаду ў афлайн для кансультацый. «Карцінкай» можна будзе дзяліцца з калегамі з любой краіны.

Новы аператыўны блок разлічаны на пяць сталю. Такім чынам, у клініцы іх будзе 18. Яны ізаляваныя адзін ад аднаго, аснашчаныя эндаскапічным абсталяваннем. Па сутнасці, яны могуць дзейнічаць круглыя суткі, — адзначае **галоўны ўрач Карагодскага клінічнага анкалагічнага дыспансера Віктар КАНДРАТОВІЧ**.

Дарэчы, да ўводу корпуса ў клініцы выконвалася да 12 тысяч апераций у год, цяпер гэтыя праводзіць да 15 тысяч. Яшчэ дзесяць гадоў таму такіх

умяшнанняў рабілі ў два разы менш. Зрэшты, хірургія яшчэ ў чаканні свайго часу. Зараз у дыспансера завяршаюць тонкую наладку абсталявання. А вось іншае высокатэхналагічнае абсталяванне ўжо задзейнічана ў дыягностыцы і лячэнні.

Лінейныя паскаральнікі дазваляць ліквідаваць чаргу

Асаблівае гэтага корпуса — чатыры новыя лінейныя паскаральнікі для прамянёвай тэрапіі пацыентаў. Дадзеныя мадэлі — з новай на прастору СНД сістэмай, якая дазваляе максімальна дакладна наводзіць пучок выпраменьвання на праблемныя ўчасткі і такім чынам захоўваць здаровыя органы некрэнутымі. Кошт кожнага з паскаральнікаў — каля 10 мільёнаў рублёў. Дзякуючы гэтай чарка будзе знята праблема з правядзеннем прамянёвай тэрапіі.

У нас былі два лінейныя паскаральнікі, цяпер — шэсць. На тэрыторыі СНД наўрад ці знойдзецца лячэбная ўстанова, якая мела б супастаўны з нашым радыелагічны складнік, як у гэтым корпусе. Увадзены корпус дазваляе задаволіць патрэбу горада ў прамянёвай тэрапіі. Калі дагэтуль яшчэ існавала чарга для аказання

Фота: Рена ХЕПЕЛЬНІКА

такога віду дапамогі, з увадзеным корпусам у найбліжэйшыя месяцы, калі цалкам наладзім работу, мы ліквідуем чаргі, — абяцае Віктар Кандратовіч.

І для гэтага тут гатовы працаваць у некалькі змен. Больш за тое, прымаць будучы не толькі мінчан.

Асаблівы гонар — тамограф беларускай вытворчасці ад кампаніі «Адані». Спачатку на ім змогуць правярваць да 20 чалавек у дзень.

У нашым анкадыспансера было два камп'ютарныя тамографы, а стала пяць. Колькасць магнітна-рэзанансных тамографу ўзрастае з аднаго да двух, — дзеліцца навінамі галоўны ўрач.

Палаты на 1-2 пацыентаў

З адкрыццём новага корпуса ложкавы фонд анкадыспансера павялічыўся ўсяго на 20 месцаў, аднак, як заўважыў

Віктар Кандратовіч, умовы знаходжання пацыентаў істотна папелішыліся.

— Цяпер мы можам размяшчаць пацыентаў не па 4-5 чалавек у палата, а па 1-2, — скажаў галоўны ўрач.

Віктар Кандратовіч дадаў і крыху станоўчай статыстыкі:

— У Мінску ў 2000 годзе каля 40% анкапацыентаў паміралі цягам года і прыкладна на столькі ж жылі пяць гадоў і больш. У 2019-м 56% анкалагічных хворых жывуць больш за пяць гадоў і 18% шпілі з жыцця на працягу года.

На ўліку ў анкадыспансера знаходзіцца амаль 70 тысяч мінчан. Штогод тут аказваюць дапамогу больш чым 36 тысячам пацыентаў, выконваецца каля 11 тысяч апераций. Больш за 22 тысячы чалавек праходзіць хіміятэрапію, амаль тры тысячы — розныя віды прамянёвай тэрапіі.

Алена КРАВЕЦ.

АПК

За дзевяць месяцаў экспарт вырас на 6,1%

Нашу прадукцыю купляюць 105 краін свету

Менавіта на столькі павялічыліся продажы беларускай сельгаспрадукцыі і прадуктаў харчавання ў студзені-верасні гэтага года ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года і склалі 4,2 млрд долараў, паведаміў начальнік галоўнага ўпраўлення знешнеэканамічнай дзейнасці Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Аляксей БАГДАНАЎ.

Варта адзначыць, што за гэты час валютная выручка вырасла на суму, роўную 241,8 млн долараў. Асноўным рынкам застаецца Расія, куды за дзевяць месяцаў пастаўлена прадукцыі на 3,1 млрд долараў, дзе доля ў агульным аб'ёме экспарту беларускага харчавання — больш за 70%.

Прырост экспарту харчавання забяспечаны як у краіны СНД, так і ў далёкае замежжа. Выраслі пастаўкі ў Азербайджан, Армению, Казахстан, Кыргызстан, Малдову, Таджыкістан, Туркменістан, Узбекістан, Украіну, Аўстралію, Афганістан, Бангладэш, В'етнам, Грузію, Ізраіль, Інданезію, Ірданію, Ірак, Іран, Венесуэлу, ЗША, Канаду, Егіпет, Нігерыю і іншыя краіны.

Рынак Еўрапейскага саюза самы складаны для нас з пункту гледжання сертыфікацыі, умоў ваходжання, канкурэнцыі, прасоўвання тавараў. Але сёлета пастаўкі ідуць паспяхова, забяспечаны рост на 36%. Павялічаны экспарт у Аўстрыю, Балгарыю, Венгрыю, Грэцыю, Данію, Іспанію, Італію, Латвію, Літву, Нідэрланды, Польшчу, Славакію, Францыю, Чэхію і Эстонію.

Геаграфія экспарту айчынай прадукцыі пашырылася да 105 краін свету. Засвоены 21 новы рынак. У ліку новых рынкаў збыту — краіны Азіі (Бангладэш, Бахрэйн, Індыя, М'янма, Шры-Ланка), Афрыкі (Ангола, Гвінея, Джыбуці, Ліберыя, Мадагаскар, Малі, Марока, Нігер, Сьера-Леоне), Амерыкі і Карыбскага басейна (Беліз, Парагвай, Уругвай), Еўрапейскага саюза (Кіпр, Люксембург, Фінляндыя і Харватыя).

Аляксей Багданаў таксама адзначаў, што Кітай разглядаецца намі як досыць перспектывны і важны рынак. Экспарт нашай сельгаспрадукцыі ў гэту краіну па выніках года можа перавысіць 200 млн долараў. Беларусь зацікаўлена ў тым, каб замацавацца на гэтым азіяцкім рынку і паступова нарошчваць аб'ём і асартымент прадукцыі, якая экспартуецца. З 2016 года сертыфікавана 98 прадпрыемстваў для паставак у Кітай. «За дзевяць месяцаў мы экспартавалі ў КНР рэкордную колькасць прадукцыі — на суму 187,2 млн долараў, што азначае рост у 2,3 раза. Пастаўкі мяса ў Кітай за гэты перыяд выраслі ў 3,1 раза, малака — у 1,8 раза, рапсавы алей — у 2,6 раза. Ужо перавышаны аб'ём паставак за ўвесь мінулы год. Спадзяемся, што па выніках года павялічым суму да больш чым 200 млн долараў», — сказаў Аляксей Багданаў.

Сяргей КУРКАЧ.

Здарэнне

Дзвіжкі, мотаблок, грыбы...

Міліцыянеры дапамаглі вяскоўцам выбрацца з лесу

Паведамленне пра тое, што ў лесе згубіліся два грыбнікі, паступіла ў Ельскі РАУС увечары. Мясцовы жыхар расказаў, што яго 67-гадовай сваяк разам з 59-гадовай суседкай на мотаблоку паехалі ў грыбы ў лясны масіў каля вёскі Дзвіжкі і прапалі.

Супрацоўнікі міліцыі сумесна з работнікамі МНС і ляснічымі пачалі пошук. Да поў-

начы мерапрыемствы часова спынілі ў чаканні світання.

Раніцай грыбнікоў заўважылі на прасёлкавай дарозе далёка ад населенага пункта, дзе яны зніклі. Супрацоўнікі накіраваліся да згаданага месца і знайшлі іх. Жанчыну адразу ж адвезлі дадому. А пенсіянер застаўся каля мотаблока, ехаць далей ён не мог — скончыўся бензін. Пакуль адзін з супрацоўнікаў паехаў на паліва, мужчына расказаў, што адбылося ў лесе.

Як паведамляе падрабязнасці здарэння аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гомельскага аблвыканкама, аматары ціхага палявання сапраўды заблукалі. Толькі бліжэй да позняга вечара зноў сталі арыентавацца на мясцовасці, але зламаўся стартар у мотаблока. Прыйшлося начаваць у лесе. Для абарэзкі і абароны ад дзікіх жывёл развялі вогнішча.

Ранкам гаспадар мотаблока ўсё ж змог завесці тэхніку і выехаць з лесу. Але зноў здарылася непрадбачанае — скончыўся бензін. У гэты час і пад'ехалі міліцыянеры.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБИЦА

Кіруючая партыя М'янмы перамагла на парламенцкіх выбарах і сфарміруе ўрад

Кіруючая партыя «Нацыянальная ліга за дэмакратыю» (НЛД) на чале з дзяржаўнымі саветнікамі і міністрам замежных спраў М'янмы Аун Сан Су Чжы атрымала больш за 322 патрэбныя месцы ў парламенце краіны. Такім чынам, партыя зможа абраць прэзідэнта і сфарміраваць наступны ўрад М'янмы. Партыя салідарнасці і развіцця Саюза, якая падтрымліваецца ваеннымі і лічылася галоўным канкурэнтам НЛД, атрымала каля 24 месцаў. Усяго ў верхняй і ніжняй палатах парламента 664 месцы. Роля прэзідэнта ў М'янме зводзіцца да цырыманяльных функцый, паколькі асноўная ўлада належыць лідару кіруючай партыі. Аун Сан Су Чжы не можа стаць прэзідэнтам, паколькі на вышэйшую дзяржаўную пасаду ў краіне не маюць права прэтэндаваць людзі, чые сваякі маюць грамадзяства іншых дзяржаў. Яна з'яўляецца ўдавой брытанскага навукоўца, а двое яе

сыноў маюць падданства Злучанага Каралеўства і жывуць у Лондане.

З-за каранавіруса ў свеце адмянілі трэць авіярэйсав

Па стане на канец студзеня ў свеце налічвалася 47,7 тысяч авіярэйсав. Больш за палову з іх прыпадала, паводле даных суветнага лідара ў сферы авіяцыйнай інфармацыі OAG Aviation Worldwide, на ЗША, Заходнюю Еўропу і Паўночна-Усходнюю Азію. Па стане на пачатак лістапада колькасць авіярэйсав скарацілася амаль на трэць — да 33,4 тысячы. Асабліва цяжка прыходзіцца зараз жыхарам маленькіх гарадоў, для якіх адмена авіярэйсав нязрэдка азначае фактычную ізаляцыю ад знешняга свету. Прычым размова ідзе не толькі пра невялікія паселішчы, але і пра сталіцы. Напрыклад, сталіца Аўстраліі Канбера пасля адмены ў верасні апошніх міжнародных авіярэйсав авіякампаніяй Singapore Airlines Ltd. апынулася ў поўнай міжнароднай ізаляцыі. «Для вяртання сувязяў па паветры на ўзровень

канца 2019-га спатрэбіцца 4-5 гадоў, — робіць несучасналы прагноз генеральны дырэктар Асацыяцыі азіяцка-ціхаакіянскіх авіяліній Субас Менан. — Прычым некаторыя авіярэйсавы больш ніколі не вернуцца ў расклад».

Чылі адкрывае межы для турыстаў

Чылійскі ўрад прыняў рашэнне зняць забарону на ўезд замежнікаў. «З 00:00 23 лістапада 2020 года аэрапорт імя Артура Мерына Вэнтэса (міжнародны аэрапорт чылійскай сталіцы. — Рэд.) атрымлівае дазвол прымаць замежнікаў, якія прыязджаюць у Чылі», — адзначаецца ва ўрадавым бюлетэні. Астанція аэрапорты і наземныя пагранічныя пункты застануць закрытыя для ўезду замежнікаў. Раней міністэрства аховы здароўя Чылі паведаміла, што ўлады падтрымлівалі пратакол для адкрыцця меж для грамадзян іншых краін. Турысты будучы вызвалены ад неабходнасці праходзіць каранцін, але павінны прадставіць адмоўны вынік тэсту на каранавірус, які быў зроблены не больш чым за 72 гадзіны да ўезду ў краіну. Акрамя таго, турысты павінны будучы ўсталяваць мабільную праграму для адсочвання іх перамяшчэнняў па краіне.

ДАВЕР НЕ ПАДАЕ З НЕБА

У чым прычына непаразумення паміж школай і бацькоўскай супольнасцю?

Нядаўна ў Расіі здарылася трагедыя, якая абляцела ўсе СМІ. Бацьку-адзіночку Рамана Грэбенюка сярэд белага дня ў галоўным аддзяленні Ашчадбанка Валгаграда жорстка збіў Арсен Мелканян. Праз тыдзень пацярпелы памёр у рэанімацыі, не прыходзячы ў прытомнасць. Усё адбылося з-за сваркі ў бацькоўсім чаце паміж Раманам і Ганнай, маці аднакласніцы яго дачкі, якая датычылася задання па рускай мове. Раман прапанаваў «пытанне вырашаць, а не соллі жаваць». Жанчына ўспрыняла гэта як абразу на свой адрас. «Ты, што, бесмяротны??? Такое мне пісаць», — праз некалькі паведамленняў завочнай сваркі Ганна перайшла да пагроз. На разборкі да «крыўдзіцеля» адправіліся яе муж і брат. Апошні і нанёс раковыя ўдары, а затым яшчэ і плюнуў на сваю ахвяру. Настаўніца была ў курсе канфлікту, але ў нейкі момант пакінула чат. Чаму яна не спыніла перапалку, якая разгаралася паміж бацькамі, у самым пачатку, пакуль з'юшаныя муж і брат не пачалі жорстка помсціць «крыўдзіцелю»?.. Бо, магчыма, трагедыя можна было пазбегнуць. Гэтым пытаннем задаліся і ў школе, і ў гарад-

скім дэпартаменце па адукацыі... Пагадзіцеся, сітуацыя дзікунская, але за апошнія гады школа як сацыяльны інстытут па самых розных прычынах неаднойчы аказвалася ў цэнтры грамадскай увагі. І прэтэнзіі да яе назапасілася шмат. Канфліктныя сітуацыі апошнім часам усё часцей выходзяць за сцены навучальных устаноў і дзякуючы сучасным тэхналогіям хутка становяцца здыбачкам грамадскасці. Давер як каштоўнасць у адносінах людзей і роля даверу ў педагогічнай практыцы аказаліся ў цэнтры ўвагі ўдзельнікаў чарговага адукацыйнага бранча, арганізаванага Цэнтрам адукацыйных ініцыятыў і інавацый. Адукацыйныя бранчы — гэта серыя прафесійных сустрэч педагогаў у неформальнай абстаноўцы, куды запрашаюцца неабавязковы настаўнікі, якім ёсць што сказаць. Як падкрэсліваюць ініцыятары такіх сустрэч — сузаснавальнікі прыватнай сярэдняй школы LuCh Югэн ЛУФЕРЧЫК і Валяціна ЧЭКАН, «у нас няма гатовых адказаў, а нашы бранчы — гэта шаанс падраці ў прафесійным плане праз узаемадзеянне з носьбітамі цікавых ідэй».

еца інфармацыйна-статыстычны метад: колькі справаздач напісана, у якой колькасці конкурсы паўдзельнічалі, колькі алімпіяднікаў падрыхтавалі, колькі метраў агароджы пафарбавалі і гэтак далей. Балы, рэйтынгі, працэнты — вось што не дае настаўніку расслабіцца... Педагогаў матывуюць спаборнічаць, а не дзеляцца ідэямі. Адрэзлі і ўпраўленні адукацыі не давяраюць кіраўнікам навучальных устаноў, а тыя, у сваю чаргу, педагогам. Школа сёння практычна не адкрытая для новых ідэй, непразрыстая для грамадства і для сваіх вучняў.

Адна з асноўных праблем звязаная з межамі, а дакладней, з няўменнем іх выбудоўваць і выконваць. У нас невыразна вызначаны межы адказнасці — за што адказвае настаўнік, за што — вучань, а за што — сям'я ў цэлым... «А што нам задалі?» — часта пытаюцца бацькі. Вам не задалі нічога, але задалі вам давер і ідэі! Усё школьнае жыццё вучня, у тым ліку яго дамаўшні заданні, з'яўляецца зонай яго асабістай адказнасці. Дзіця просіць дапамогі, калі трэба, ці не просіць, калі лічыць, што справіцца самастойна.

Сёння мы назіраем узаемную незадаволенасць бацькоў — педагогаў і работай школы, педагогаў — бацькамі, перакладанне віны з хворай галавы на здаровую, маўляў, бацькі не даглядзелі і не пракантравалі, школа не вучыць, а толькі патрабуе, праграмы складаныя, падручнікі незразумелыя і гэтак далей. Усе «тыкаюць пальцаў» на школу. Разам з тым бацькі, бабулі, дзядулі — не пачочныя назіральнікі. І яны маюць права ведаць, што адбываецца ў сістэме адукацыі, як змяняюцца падручнікі, вучэбныя праграмы, якія інавацыі асвойваюцца, якія псіхолага-педагагічныя адкрыцці ўводзяцца ў практыку, а што ўжо, як той казаў, аджыло свой век — таму ёсць важныя пытанні абавязкова трэба выносіць на грамадскае абмеркаванне, каб зрабіць бацькоў сваімі саюзнікамі, прычым саюзнікамі адносін паміж бацькамі і школай і ў Францыі. Сёння большасць педагогаў у гэтай краіне — выхадцы з паспяховага сям'яў. Усё радзей яны жывуць у тых кварталах, дзе выкладаюць, і таму дрэнна разумеюць сацыяльны асаблівасці мясцовых жыхароў. Часта педагогі, размаўляючы з бацькамі, выкарыстоўваюць малазразумелыя для іх выразы. Бацькі вучняў лічаць настаўнікаў недаступнымі, у той час як самі настаўнікі мяркуюць, што бацькі прад'яўляюць да школы празмерныя патрабаванні. Пасля шматлікіх абмеркаванняў і даследаванняў дэпутаты Камісіі па справах культуры і адукацыі пры Нацыянальнай асамблеі ўнеслі шэраг прапаноў: трэба вучыць настаўнікаў зносінам з сям'ямі, лепш фармуляваць і даводзіць свае чаканні, старацца праводзіць неформальныя сустрэчы з сям'ямі вучняў, уключаць бацькоў у мерапрыемствы, накіраваныя на тое, каб падлеткі не кідалі школу; звяртацца ў асацыяцыі бацькоў. Акрамя таго, яны паралілі настаўнікам не «выклікаць» бацькоў у школу, каб паведаміць ім непрыемныя весткі пра дзіця, а «запрашаць» іх, у тым ліку і ў тых выпадках, калі навіны добрыя, і не карыстацца малазразумелымі тэрмінамі, каб растлумачыць бацькам, чаго ад іх чакаюць і якія праблемы ёсць у іх дзіцях.

Турнікеты ў навучальных устаноў спрашчаюць ці ўскладняць бацькоўскае партнёрства з педагогамі?

На пытанне «Што перашкаджае давяраць адміністрацыі?» большасць рэспандэнтаў пазітыўна адказалі: «Нічога» (80,6% настаўнікаў). Але ёсць падставы меркаваць, што насамрэч педагогі (хоць і не ўсе) бяцца даваць сумленныя і шчырыя адказы на гэтыя пытанні, бяцца прымянення да іх санкцыі. Некаторыя настаўнікі прызнаваліся, што іх могуць звольніць, пакараць, знізіць стымулявуючы надбаўку ці ўвогуле пазбавіць яе. На гэта ўказала хоць і невялікая колькасць настаўнікаў адносна ўсёй выбаркі, але гэта амаль 1000 чалавек. Насцеражыла таксама вялікая колькасць настаўнікаў, якія адмовіліся адказаць на гэты пытанне, што таксама можна трактаваць як пазбяганне рызык санкцыі.

Затурбаваліся праблемай адносін паміж бацькамі і школай і ў Францыі. Сёння большасць педагогаў у гэтай краіне — выхадцы з паспяховага сям'яў. Усё радзей яны жывуць у тых кварталах, дзе выкладаюць, і таму дрэнна разумеюць сацыяльны асаблівасці мясцовых жыхароў. Часта педагогі, размаўляючы з бацькамі, выкарыстоўваюць малазразумелыя для іх выразы. Бацькі вучняў лічаць настаўнікаў недаступнымі, у той час як самі настаўнікі мяркуюць, што бацькі прад'яўляюць да школы празмерныя патрабаванні. Пасля шматлікіх абмеркаванняў і даследаванняў дэпутаты Камісіі па справах культуры і адукацыі пры Нацыянальнай асамблеі ўнеслі шэраг прапаноў: трэба вучыць настаўнікаў зносінам з сям'ямі, лепш фармуляваць і даводзіць свае чаканні, старацца праводзіць неформальныя сустрэчы з сям'ямі вучняў, уключаць бацькоў у мерапрыемствы, накіраваныя на тое, каб падлеткі не кідалі школу; звяртацца ў асацыяцыі бацькоў. Акрамя таго, яны паралілі настаўнікам не «выклікаць» бацькоў у школу, каб паведаміць ім непрыемныя весткі пра дзіця, а «запрашаць» іх, у тым ліку і ў тых выпадках, калі навіны добрыя, і не карыстацца малазразумелымі тэрмінамі, каб растлумачыць бацькам, чаго ад іх чакаюць і якія праблемы ёсць у іх дзіцях.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Фота з адкрытых крыніц.

У ПОШУКАХ АЛЬТЭРНАТЫВЫ

На гэты раз настаўнікам прапанаваў паравацца над пытаннем, ці можам мы сцвярджаць, што ў сістэме адукацыі назіраецца крызіс даверу? У чым ён праяўляецца і на што ўплывае? Якая роля даверу ў педагогічнай практыцы і як можна павысіць давер бацькоўскай супольнасці да школы?

Тэзісна сфармулюем думкі, якія былі агучаны ўдзельнікамі дыскусіі. Крызіс даверу сапраўды мае месца, прычым літаральна на ўсіх узроўнях сістэмы адукацыі: ад дзіцячага садка і да вышэйшай школы. Кіраўнікі не давяраюць педагогам, настаўнікі — бацькам, бацькі — педагогам і дзецям, дзеці — настаўнікам і бацькам, а найменшкі — тым, хто рыхтуе ва ўстановах адукацыі кадры для іх. У інтэрнэт-прасторы пастаянна выліваецца незадаволенасць бацькоў школай і педагогамі і незадаволенасць настаўнікаў той ролі, якую адвядлі сабе бацькі, а таксама ціскам на іх з боку бацькоўскай супольнасці. Узаемныя прэтэнзіі гукаць пастаянна. Недавер адзін да аднаго праяўляецца і ў экстрэмизме камунікацый, калі знікаюць этычныя фармулёўкі, нарастаюць крайнасці і агрэсія, адбываецца палярызацыя.

навучальнай установы, — падкрэслівае дырэктар школы LuCh Югэн ЛУФЕРЧЫК. — Спрабаваў знайсці адказ на пытанне: якога ж выпускніка мы бачым на выхадзе са школы. І сфармулявалі тры важныя для нас пазіцыі. Па-першае, гэта павінна быць свядома асоба, малады чалавек, які з апорай на навуковы апарат можа апісаць свой унутраны і знешні свет. Па-другое, ён добра ведае свае наступныя крокі ўжо па-за школай. Мы ўсё далей адыходзім ад слова «прафарынтацыя», яно нам не вельмі падабаецца. Бо адказы на пытанне, а чым ты бу-

не ўлічваецца. Ён не разглядаецца бацькамі як партнёр.

Між іншым, давер — гэта і рэпутацыя, і аўтарытэт. Ён здабываецца і ўмацоўваецца, а не падае зверху. На сваю рэпутацыю трэба працаваць.

«Верце мне, што веды за плячамі не насіць!» — колькі разоў кожны з нас чуў гэту фразу, калі яшчэ быў школьнікам, і колькі разоў паўтарыў яе, калі стаў дарослым. А цяпер давайце падумаем, а чаму дзеці павінны нам проста паверыць?

У класе вучні, як правіла, пераносяць стаўленне да педагога на

Давер — гэта і рэпутацыя, і аўтарытэт. Ён здабываецца і ўмацоўваецца, а не падае зверху. На сваю рэпутацыю трэба працаваць.

Ёсць адзін цікавы нюанс: недавер з боку бацькоў датычыцца не толькі дзяржаўных устаноў адукацыі, але і недзяржаўных. Апошнія аўтарытэт яшчэ не набылі, а дзяржаўныя — на вахач бацькоў яго страчваюць. Крызіс даверу праяўляецца ў тым ліку і ў пошуку альтэрнатыўных спосабаў атрымання адукацыі. Мегазанятасць дзяцей гурткамі, секцыямі, работай з рэпетытарамі — красаманоўны прыклад недаверу да «правайдара» адукацыйных паслуг. З іншага боку, пошук альтэрнатыў — гэта і пазітыўны працэс, наколькі дае штуршок да з'яўлення новых цікавых прыватных педагогічных ініцыятыў. Такіх, напрыклад, як школа LuCh: яе стваральнік меркаваў набраць у першы год каля паўсотні дзяцей, але ў выніку прыйшло ўдвая больш, чым яны планавалі.

— Мы доўга дыскусавалі, прыцягвалі экспертную супольнасць да работы над канцэпцыяй нашай

дзеш займацца пасля школы, могуць быць вельмі розныя. Гэта можа быць, напрыклад, выратаванне жыццё, а не толькі наступленне ў навучную ўстанову. Наша заданне — падрыхтаваць маладога чалавека да камфортнага выхадзі са школы ў тую будучыню, якую ён сабе намалюваў. І мы сёння не можам казаць аб атрыманні прафесіі на ўсё жыццё. І трэці важны момант — камунікацыя, узаемадзеянне ў сацыюме, сацыялізацыя з захаваннем сваіх асаблівых адметнасцяў. Падлетак павінен навучыцца спраўляцца з такімі сітуацыямі, не быць самому таксічным, умець жыць сярод людзей, але заставацца пры гэтым унікальнай асобай.

ЗАКРЫЦЦА АД ДЗЯЦЕЙ ПАПЕРКАМІ

Югэн ЛУФЕРЧЫК лічыць, што крызіс і адсутнасць даверу вельмі моцна ўплываюць на псіхіку дзяцей, могуць справажываць у іх страх або агрэсію. Бацькі выбіраюць дзіцяці «занятка па душы», а дзіця не хоча быць ні музыкантам, ні балерынай. Індывідуальны заплыты малага няк-

яго прадмет. І калі не складаюцца адносіны з настаўнікам матэматыкі, значыць, гэту дысцыпліну дзіця адмаўляецца вучыць. Увогуле вынікам адсутнасці даверу паміж вучнямі і настаўнікам становяцца нудна на ўроку, безыніцыятыўнасць і ў выніку — нізкая якасць выкладання.

— Хтосьці з калег скажаў, што мы часта свай непрафесіяналізм камуфліруем празмерным дакументаабаротам, нам працей закрыцца ад дзяцей і бацькоў паперкамі. Лепш пайсці па прыватных дамах праяраць дымаходы, чым вырашаць праблемы канкрэтнага Вані, у якога ёсць цяжкасці з хіміяй, і якому востра патрабуецца наша дапамога, — заўважыў Югэн ЛУФЕРЧЫК. — А ў паспрабуюць напісаць справаздачу не агульную па класе, а па кожным дзіцяці: чаго ён дасягнуў у мінулы вучэбнай чвэрці і якога руху наперад вы ад яго чакаеце далей. Забяспечце зваротную сувязь з ім і яго бацькамі.

З іншага боку, адзінваенне работы і школы, і настаўніка — вельмі балючае пытанне. Для гэтых мэт у нас па-ранейшаму выкарыстоўва-

Тую цікавасць да школы, якая ўласціва бацькам вучняў маладшых класаў, вельмі важна захаваць і надалей. У школе, на бацькоўскіх сходах, дзе промахі і няўдачы дзяцей абмяркоўваюцца публічна, бацькі адчуваюць сябе няўтульна і з неярпласцю чакаюць іх заканчэння. У большасці выпадкаў яны проста адмоўваюцца, саромеюцца задаваць пытанні, не бачачы ў настаўніка саюзніка і не ведаючы, дзе шукаць дапамогу.

Прагучала цікавая думка. Турнікеты, якія з'явіліся ва ўсіх навучальных устаноў, — спрашчае ці ўскладняе бацькоўскае партнёрства з педагогамі? Ці яны сталі яшчэ адным сімвалам змяншэння адкрытасці школы?

НЕ ВЫКЛІКАЦЬ, А ЗАПРАШАЦЬ

Дарэчы, летась у Расіі было праведзена маштабнае анлайн-пытанне, прысвечанае вывучэнню даверу і даверных адносін у адукацыйнай практыцы «вачамі настаўніка». Яно ахапіла 18,5 тысяч педагогаў з усіх федэральных акруг.

Адказваючы на пытанне «Што мне замінае давяраць навучэн-

«ВЯЛІКІ БЕЛАРУСКІ НАРОД У АДЗІНАЙ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАВЕ»

Што такое была Рабочая гвардыя ўзору 1939-га, з чым бб дэлегатаў з Заходняй Беларусі ездзілі ў Маскву, і які помнік меліся ўстанавіць у Беластоку

Прызнайцеся, калі сёння тэсці ў вас спытае, якая значная для Беларусі падзея адбылася роўна 81 год таму, наўрад ці ўдасца штосьці хутка ўспомніць. А між тым гэту дату варта ведаць. 14 лістапада 1939 года Вярхоўны Савет БССР на пазачарговай сесіі прыняў Закон «Аб прыяцці Заходняй Беларусі ў склад БССР». Такім чынам аб'яднанне Беларусі было аформлена юрыдычна. Мы пра гэта зусім мала ведаем, праўда? Як і пра тое, што папярэднічала прыняццю гэтага дакумента, якія палітычныя, сацыяльныя працэсы адбываліся на захаднебеларускіх землях, дзе людзі перасталі быць насельніцтвам «крэсаў усходніх» і атрымалі права звацца беларусамі. Цікава? Мы сёння крыху раскажам вам пра гэта разам з Валянцінам МАЗЕЦАМ, кандыдатам гістарычных навук, супрацоўнікам аддзела навейшай гісторыі Беларусі Інстытута гісторыі НАН.

Фота Аляксандра Хадкевіча

цах, вялі рэй на Народным сходзе. Працэдура падрыхтоўкі і правядзення выбараў дэлегатаў на Народны сход заняла амаль тры тыдні, і 22 кастрычніка яны адбыліся. Першапачаткова планавалі правесці сход 26-га, але ён быў перанесены і пачаў работу толькі 28 кастрычніка. На парадку дня на сходзе былі чатыры важныя пытанні, па кожным з якіх па выніку сходу былі прынятыя асобныя дэкларацыі: «Аб дзяржаўнай уладзе», «Аб уваходжанні Заходняй Беларусі ў склад БССР», «Аб канфіскацыі памешчыцкіх зямель», «Аб нацыяналізацыі банкаў і буйной прамысловасці». Па выніках сходу на тэрыторыі Заходняй Беларусі была абвешчана савецкая ўлада — атрымліваецца, больш чым праз месяц пасля 17 верасня.

— **Сярод дэлегатаў Народнага сходу былі, напэўна, больш актывісты-камуністы?**

— Канешне, былі і актывісты. Піліп Пестрак, Сяргей Прытыцкі, Уладзімір Царук. У якасці ганаровых гасцей запрасілі Янку Купалу і Якуба Коласа. Але ўсё ж удзельнічалі людзі з месцаў, сапраўды з народа. Мяркуюць самі. Сярод прысутных былі 563 прадстаўнікі сялянства, 197 рабочых, 112 прадстаўнікоў інтэлігенцыі, 29 служачых, 25 саматужнікаў. Па нацыянальным складзе (дарэчы, паводле аналізу даследчыкаў, яго суадносіны на сходзе адпавядаюць рэальнай тагачаснай сітуацыі) — 621 беларус, 128 палішкі, 72 лўры, 52 украінцы, 43 рускія і 10 прадстаўнікоў іншых нацыянальнасцяў. Сяргей Восіпавіч Прытыцкі зрабіў ключавы даклад, паводле якога была прынятая дэкларацыя «Аб дзяржаўнай уладзе».

— **А з чаго пачынаўся працэс юрыдычнага афармлення ўз'яднання беларускіх зямель?**

— 1 кастрычніка 1939 года была прынята Пастанова Бюро ЦК Усеаюзнай камуністычнай партыі большавікоў «Пытанні Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі». Яна налічвала 33 пункты, і першы з іх абавязваў правесці Народны сход у Беластоку з выбарамі дэлегатаў з усёй тэрыторыі былых Беластоцкага, Віленскага, Навагрудскага і Палескага ваяводстваў і аналагічны Народны сход у Лвові з прадстаўнікоў вызваленых украінскіх тэрыторый. Працэс далучэння пачынаўся менавіта з выказвання волі мясцовага насельніцтва.

— **А 2 кастрычніка тым жа бюро былі зацверджаны старшыні Часовых упраўленняў. Беластоцкага — ураджэнца Гомеля Уладзімір Гайсін, Віленскага — Якаў Жыльянін, Палескага — Пётр Калінін, Навагрудскага — Пётр Бандарэнка...**

— **Прозвішчы непадобныя на беларускія. «Спецыялісты з Масквы»?**

— Не, гэта былі людзі, якіх накіравалі з БССР. Так, старшыня Беластоцкага часовага упраўлення Уладзімір Гайсін быў ураджэнцам Гомеля, Пётр Калінін нарадзіўся на хутары Аляхвічкі на Віцебшчыне, а Якаў Жыльянін — у вёсцы Гайна на Лагойшчыне. Увогуле былі прыняты рашэнне накіраваць у Заходнюю Беларусь 700 камуністаў і камсамольцаў.

— **А дзе ж былі захаднебеларускія камуністы, той жа Сяргей Прытыцкі?**

— Яны уваходзілі ў склад Часовых упраўленняў на мес-

цах, вялі рэй на Народным сходзе. Працэдура падрыхтоўкі і правядзення выбараў дэлегатаў на Народны сход заняла амаль тры тыдні, і 22 кастрычніка яны адбыліся.

— **Але яшчэ да рашэння ў Маскве і Мінску было зраўняла, што ўлада на вызваленых тэрыторыях будзе савецкая і ніякая іншая...**

— У першай прынятай па выніках Народнага сходу дэкларацыі — «Аб дзяржаўнай уладзе» — гаварылася: «Беларускі народны сход, які выказвае непахісную волю і жаданне народаў Заходняй Беларусі (заўважце, менавіта «народаў» — гэтае сцверджанне палітычнасці гэтай зямлі) абвясціць на ўсёй тэрыторыі Заходняй Беларусі ўстанавленне савецкай улады».

Дарэчы, пра палітычнасць. Неабходна адзначыць, што навучанне ў школах пасля ўз'яднання праводзілася не толькі на беларускай мове, але і на рускай, польскай, яўрэйскай і літоўскай, выходзілі газеты на літоўскай мове.

А каб зразумець значнасць сходу, варта праціта-

ла ўпершыню — «вялікі беларускі народ»... Дарэчы, у выніку ўз'яднання Заходняй Беларусі з БССР колькасць насельніцтва рэспублікі павялічылася з 5,6 млн да 10,3 млн чалавек.

Але на гэтым працэсе ўз'яднання Заходняй Беларусі з БССР нельга лічыць завершаным, бо не былі канчаткова сфарміраваны органы вышэйшай улады. У тым жа Законе ад 14 лістапада 1939 года даручалася прэзідыуму Вярхоўнага Савета прызначыць на далучаных тэрыторыях дзень выбараў дэпутатаў ад Заходняй Беларусі. У выніку Вярхоўны Савет БССР з прадстаўнікамі усёй аб'яднанай рэспублікі быў сфарміраваны толькі ў 1940 годзе...

Абумоўлена гэта было ў значнай ступені прэсам уніфікацыі адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ўладкавання. Так, 15 студзеня 1938 года ў БССР было створана пяць аб-

— **Нейкі час дату 14 лістапада ў Беларусі адзначалі як свята. Пасля, каб не хваляваць партнёра па сацыялістычным лагерах з ПНР, гэту дату далікатна заблыталі. У сучасных палітычных варунках ужо не першы год вядзецца размова аб тым, каб дзень аднаўлення беларускага народа зрабіць святам на ўзроўні дзяржаўнага. На ваш погляд, дата 14 лістапада для гэтага падыходзіць? Ці ўсё-ткі лепш 17 верасня, якое больш на слыху?**

— Пытанне ўвогуле вельмі неадзначанае, на мой погляд. Растлумачу, чаму. Паводле дагавора паміж урадамі СССР і Літоўскай Рэспублікі ад 10 кастрычніка 1939 года. Віленя і Віленская вобласць агульнай плошчай 6900 км², дзе большасць насельніцтва складалі беларусы, былі перададзены Літве. Такім чынам, фактычна адбыліся дзеянні, якія прывялі

У нумары «Звязды» за 16 лістапада 1939 года, які захаваўся ў Нацыянальнай бібліятэцы, Закон «Аб прыяцці Заходняй Беларусі ў састав БССР» быў апублікаваны на самым бачным месцы — на першай старонцы побач з «шапкай».

ваць толькі адну фразу з дэкларацыі аб далучэнні — «Воля народа ёсць найвышэйшы закон»...

— **Смецьля словы для 1939-га...**

— Яшчэ адна цікавая дэталі з Народнага сходу — на ім было прынята рашэнне абвясціць 17 верасня днём вызвалення працоўных Заходняй Беларусі ад прыгнёту буржуазіі і памешчыкаў. Па прапанове Уладзіміра Царука прынялі рашэнне аб устанавленні ў Беластоку помніка загінуўшым змагарам за вызваленне беларускага народа. Але да вайны гэта зрабіць не паспелі, а пасля вайны Беласток аддаў Польшчы.

— **Вяртаючыся да працэдур аднаўлення. 14 лістапада 1939 года яна, атрымліваецца, завяршылася?**

— Хутчэй завяршылася яе юрыдычнае аформленне. 2 лістапада было прынята адпаведнае рашэнне Вярхоўнага Савета СССР, а 14 лістапада трэцяя пазачарговая сесія Вярхоўнага Савета БССР прымае Закон «Аб прыяцці Заходняй Беларусі ў склад БССР». У законе віталася рашэнне, прынятае ў Маскве, аб уключэнні Заходняй Беларусі ў склад СССР, а таксама гаварылася: «Прыяцці Заходнюю Беларусь у склад БССР і ўз'яднаць тым самым вялікі беларускі народ у адзінай беларускай дзяржаве». Менавіта тады гэта прагуча-

ласцей — Мінская, Віцебская, Гомельская, Магілёўская і Палеская. Новае адміністрацыйна-тэрытарыяльнае ўладкаванне ўз'яднанай з БССР тэрыторыі Заходняй Беларусі было прадугледжана тым жа Законом ад 14 лістапада 1939 года. Ужо ў снежні былі створаны Баранавіцкая, Беластоцкая, Брэсцкая, Вілейская і Пінская вобласці. Першыя выбары ў мясцовыя Саветы, якія праходзілі ў пяці абласцях усходняй Беларусі ў тым жа снежні 1939-га, у заходніх абласцях у 1939 годзе не адбыліся. І правалі асобна толькі праз год, калі тут адбыліся чарговыя змены ў адміністрацыйна-тэрытарыяльным уладкаванні — замест існаваўшых павеятаў былі створаны раёны.

— **Раёны пакінулі ў межках павеятаў?**

— 15 студзеня 1940 года Прэзідыум Вярхоўнага Савета БССР выдаў указ аб стварэнні раёнаў у названых абласцях. Фактычна яны замянілі павеятаў, але раёнаў стала больш (усяго 109) і яны былі прымае Закон «Аб прыяцці Заходняй Беларусі ў склад БССР».

— **Калі ж працэс фарміравання органаў Савецкай улады ў Заходняй Беларусі завяршыўся?**

— Можна сказаць, што дзесьці ў сярэдзіне 1940 года. 24 сакавіка гэтага года ў заходніх абласцях прайшлі выбары ў Вярхоўны Саветы СССР і БССР.

да чарговага раз'яднання беларускага народа. 27 ліпеня 1944 года ў Маскве Молатаў і старшыня Польскага камітэта нацыянальнага вызвалення Асубка-Марыаўскі падпісалі пагадненне аб савецка-польскай мяжы, у адпаведнасці з якім Польшчы быў аддадзены Беласток — той самы Беласток, дзе Народны сход прымаў рашэнне аб аб'яднанні народаў Заходняй Беларусі з БССР, дзе збіраліся паставіць помнік тым, хто аддаў жыццё за вызваленне. Зыходзячы з гэтых фактаў, весці гутарку пра тое, каб адзначаць дзень аднаўлення беларускага народа 17 верасня або 14 лістапада, на нашу думку, не зусім правільна. Увогуле для нас — беларусаў — аднаўненне, захаванне адзінства — гэта не нейкая падзея ў гісторыі, не дата — гэта пастаянны працэс — працэс нацыянальнай кансалідацыі. Бо на працягу некалькіх стагоддзяў ворагамі нашага народа рабіліся спробы працэс нацыянальнай кансалідацыі перапыніць, а нашу родную стэронаку — захапіць і падзяліць. І толькі нам самім, і нікому іншаму, патрэбна наша адзінства. Як пісаў Купала: «Самы найлепшы прыяцель, самы найлепшы збаўца наш ад нашага ліхалецця — гэта мы самі». Больш як сто гадоў назад гэтыя словы напісаныя, а і сёння актуальныя.

Гутарыла Алена ЛЯЎКОВІЧ.

СТАРШЫНЯ З ВЯЛІКІМ СЭРЦАМ

ЖЫВАЯ ЛЕГЕНДА

Пра адважнага разведчыка, які потым стаў славытым на увесь Савецкі Саюз старшынёй калгаса, сказана і напісана шмат. Менавіта ён з'яўляецца прататыпам Ягора Трубініка — галоўнага героя фільма «Старшыня», якога сыграў таленавіты акцёр Міхаіл Ульянаў. Стужка пра франтавіка-інваліда, які пасля ваеннай разрухі аднаўляе калгаснае жыццё ў савецкай вёсцы, уразіла многіх, фільм атрымаў Ленінскую прэмію. Кажуць, акцёр не адразу ўвайшоў у вобраз. Толькі калі убачыў у часопісе «Огонёк» фота Кірылы Арлоўскага і прачытаў пра яго, усё атрымалася. Кірыла Пракопавіч наогул натхняў сваім жыццёвым стрыжнем многіх. Той жа Юрый Нагібін, калі ствараў сцэнарый да фільма «Старшыня», таксама спісаў вобраз з Арлоўскага. Адажны разведчык стаў і героем рамана Эрнэста Хемінгуэя «Па кім звоніць зван». У 1937 годзе ён быў у нелегальнай камандзіроўцы ў Іспаніі ў якасці камандзіра дыверсантаў. Яго група выконвала самыя складаныя аперацыі, а камандзір лічыўся чалавекам выключнай адвагі. Там жа, у Іспаніі, ён трыдзень жыў у мадрыдскай гасцініцы, дзе і пазнаёміўся з Хемінгуэем. З кастрычніка 1942-га

Арлоўскі апісаў, як зрабіць добры калгас.

ЦЁТКА ЗАБРАЛА НА ВЫХАВАННЕ

Валянціна Рудакова перажыла ўсе няшчасці вайны і ліхалецця: голад, холад, страту любімай маці. Тая памерла ў самым пачатку вайны, пакінуўшы чацвярых дзяцей на бацьку. Пасляваенны перыяд быў вельмі цяжкі. Дом у Цейкавічах, дзе да вайны жыла сям'я, згарэў. Жылі дзе прыдзецца. Неўзабаве бацька памёр, і 16-гадовую Валянціну забрала да сябе цётка Таццяна, жонка Арлоўскага.

— Так я стала прыёмнай дачкой Кірылы Арлоўскага, — усміхаецца Валянціна Кірылаўна. — Цётка гандлявала, у Бабруйску

джалі дзве яго дачкі. І нават першая жонка Наталля.

— Цётка Таццяна сказала ёй, што, калі тая захоча пераехаць да яго, то яна сьдзе, — успамінае Валянціна Кірылаўна. — Але масквічка адказала, што тут яна жыць не стане. Больш яна ў Мышкавічы не прыязджала. Адносіны цёткі і Кірылы Пракопавіча склаліся самі сабой. Спачатку ён здымаў у яе куток, а аднойчы прыйшоў, узяў за руку і — у чым яна была — павёў у загс. Без усіхкіх рамантычных прызнанняў і кветак. Кірыла Пракопавіч наогул быў чалавек рашучы.

НА ПРЫЁМ У КРАМЛЁўСКУЮ БАЛЬНІЦУ

Арлоўскі хоць не быў сентыментальны, але Валянціна заўсёды адчувала на сабе яго клопат.

— Калгас вельмі актыўна развіваўся, — успамінае жанчына. — Па загадзе Сталіна нам прыслалі цялят аж з Кастрамы. А я працавала на ферме цялятніцай. Так перажывала за сваю работу, што ў 25 гадоў у мяне нечакана забалела сэрца. 35 маленькіх цялят было на маёй адказнасці. Паіла іх з соскі, потым вучыла з вядра піць. Працавала нават у выхадныя. Вось сэрца і падкачала. Было так, што сядзіш, нічога не робіш, а яно як заб'ецца, аж з грудзей выскаквае. Арлоўскі мяне і ў Бабруйск вазіў, і ў Мінск — у лячэбную камісію. Усюды ставілі парок сэрца і нічым дапамагчы не маглі. І тады Арлоўскі павёз мяне ў Маскву ў крамлёўскую бальніцу. Там мяне цалкам абследавалі і выявілі, што ў мяне не парок, а неўроў сэрца. Выпісалі лекі і адправілі дадому. Як прапіла ўсе тры таблеткі, пракалала ўжолы і жыўу па сённяшні дзень — ніякіх праблем з сэрцам. 13 лістапада 90 гадоў адзначыла!

Кірыла Пракопавіч наогул вельмі ўважлівы быў. Пасля таго, як я сэрца сваё падлячыла, ездзіла з ім і з цёткай у санаторый на Каўказ. Адпачывалі 23 дні. Там табе і ванны, і мінеральная вада, і павятра крышталёнае.

Памёр Арлоўскі ў 1968 годзе ад раку страўніка. А пачалося ўсё з таго, што ад-

ночы, калі ён паказваў чарговай высокаму начальству ферму, аднекуль выскачыў бык і моцна ударыў яго па гудзкі.

— Кірыла Пракопавіч упаў у каліяну ад трактара, яго гэта тады выратавала ад немінучай гібелі, — кажа Валянціна Кірылаўна. — Але пасля развілася цяжкая хвароба. Ён яшчэ некалькі гадоў пражыў пасля гэтага. Сканаў за сталом, не дажыўшы некалькі дзён да свайго дня нараджэння.

На пахаванне з Мінска прыехала шмат розных чыноў. У тым ліку і Пётр Машэраў. Ён вельмі перажываў смерць свайго сябра, да якога неаднойчы прыязджаў пры жыцці.

— Наогул Кірыла Пракопавіч быў вельмі паважаны чалавек, — кажа Валянціна Рудакова. — Мог наўпрост звярнуцца да Сталіна. Пісаў яму, прасіў грошы на будаўніцтва і ўзводзіў канюшні, фермы, дамы. Арлоўскі сваё слова стрымаў, яго калгас стаў мільнерам і грымеў на увесь Савецкі Саюз.

А вось на памяць аб Арлоўскім у жанчыны нічога не засталася. Калі не лічыць цётчынай іконы, што стаіць у чырвоным куце. Старшыня хоць і не быў набожны чалавек, але ікону не чапаў.

З ДЗЯЦІНСТВА МАРЫЎ ПРА ЯБЛЫНЕВЫ САД

У аграгарадку Мышкавічы шмат што напамінае пра слаўтага ўрадженца. Наогул і сама вёска, дзякуючы намаганням валявога старшыні, пераўтварылася ў прыгожы, я нават сказа-

ла б — гарадскога тыпу населены пункт. Уздоўж вуліцы, якая носіць яго імя, стаяць двухпавярховыкі, пабудаваныя яшчэ пры яго жыцці. На жаль, дабудаваць Дом культуры, які і сёння ўражае сваімі памерамі, у Арлоўскага не атрымалася. Хоць гэта была менавіта яго ініцыятыва. Там усё па вышэйшым разрадзе — люстэркавая зала для заняткаў гімнастыкай, спартыўная зала са шклянымі сценамі, зімовы сад. У садзе нават фінкі з ба-

старшыню. Погляд падае на зусім невялікі камандан.

— Кажуць, што з ім ён прыехаў падымаць калгас, — усміхаецца загадчыца Дома культуры. — Але дакладна невядома, праых пацвярджэнняў няма.

Тут нават можна параўнаць, што было да таго, як у вёску прыехаў Арлоўскі, і што стала пасля. Мышкавічы павялічыліся амаль удвая, захапіўшы яшчэ тэрыторыю прылеглай Папоўшчыны.

Не менш цікавы музей у мясцовай школе. Тут наогул вельмі шмат рарытэтных рэчаў, якія калісьці належалі Арлоўскаму. Мяркуючы па тым паліто, што захаваўся, ён быў мужчына сярэдняй камплекцыі, а вось туплі насіў 37-га памеру. На сцяне вісіць фота, дзе Таццяна Васілеўна налівае Кірылу Пракопавічу гарбаты. На заднім плане бачны сервант, на якім стаіць падобны на царскі гадзіннік. Гэтыя гадзіннік і кубачак з фота можна пачаць рукамі, бо яны таксама захоўваюцца ў школьным музеі.

— Большасць музейных рэчаў — гэта падарункі Кірылу Пракопавічу, — кажа настаўніца гісторыі Наталля Шчэрбіч. — Вось ваза, якую яму на 70-годдзе перадаў Магілёўскі аблвыканкам. Кнігі з яго дома. Вось гэтая наогул у адзінкавым экзэмпляры — называецца «Які можа быць калгас». Ён яе сам напісаў. Кніга была выдадзена ў 1955 годзе і больш не перавыдавалася. Яшчэ адна вельмі рэдкая кніга належыць аўтару Якаву Цветаву — ён яе цалкам прысвяціў нашаму старшыні. Вось, паглядзіце, яго дароўны подпіс. А вось гэты камбайн з тэлевізарам таксама падарунак. Зараз ад яго толькі прыёмнік працуе.

Вельмі даражыць тут альбому, у які ўклеены лісты і паштоўкі да Кірылы Пракопавіча. А пісалі яму з усіх Савецкага Саюза. Пراسілі дапамогі, парадзі, проста віншавалі і дзякавалі.

— Наш Кірыла Пракопавіч быў чалавекам з вялікім сэрцам, — кажа Наталля Аляксандраўна. — У сям'і ён быў 11-м дзіцем. Бацька выхоўваў у яго любоў да працы. І хлопчык з дзяцінства збіраў кішэнныя грошы, каб пасадзіць яблыневы сад каля дома. А атрымалася не толькі сад пасадзіць, а калгас саюзнага значэння зрабіць. Для нашых дзяцей вельмі вялікі гонар, што яны нарадзіліся там, дзе жыў і працаваў Кірыла Арлоўскі.

Налі ЗІГУЛЯ.
Фота аўтара.

Валянціна РУДАКОВА за сваю працу ў калгасе «Світанак імя К. П. Арлоўскага» была ўзнагароджана ордэнам «Знак Пашаны».

Кірыла Арлоўскаму пісалі з усіх канцоў свету.

да жніўня 1943-га Кірыла Арлоўскі паспяхова кіраваў буйным партызанскім атрадам «Сокалы», які дзейнічаў на тэрыторыі Баранавіцкай вобласці. У лютым 1943-га атрад пад яго камандаваннем здзейсніў напад на канвой Генеральнага камісара Беларускай Вільгельма Кубэ. Але Кубэ сярэд немцаў не аказалася. І хоць з атрада Арлоўскага ніхто не загінуў, сам ён быў цяжка паранены — у руках разарвалася звязка толу. Прышлось у паллявых умовах ампутаваць правую руку і чатыры пальцы на левай. Рэзалі пілоў па жывым, замест анестэзіі даўшы шклянку самагонку. Узрывам камандзіру моцна пашкодзіла яшчэ і сляхавы нерв. Да бальнай службы Арлоўскі быў ужо непрыгодны, і ў жніўні 1943-га яго адклікалі ў Маскву.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Наталля ШЧЭРБІЧ: вось той кубачак, што і на фота.

Насірджан ЮСУПАЎ:

«УЗБЕКІСТАН СЯБРУЕ З УСІМ СВЕТАМ...»

Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Рэспублікі Беларусь у Рэспубліцы Беларусь добра ведаюць у нашай краіне. Спадар Насірджан ЮСУПАЎ — часты госць не толькі ў кабінетах урада, у розных міністэрствах і ведамствах. Ён шмат ездзіць па Беларусі. Імкнецца пазнаёміцца з эканамічным, народнагаспадарчым патэнцыялам усіх рэгіёнаў — ад Гомеля да Брэста. Завітвае і ў ВНУ, не абмяна знаваквы адрасы беларускай гісторыі. Сёння мы гутарым з Насірджанам ЮСУПАЎым пра тое, наколькі і Беларусь, і ўсяму свету можа быць цікавы Узбекістан, чым вызначаецца найперш яго міжнародная палітыка.

— *Адносіны Узбекістана з краінамі Цэнтральнай Азіі... Як яны складаюцца на сучасным этапе развіцця дзяржавы?*

— Гістарычна Узбекістан заўсёды займаў вядучыя пазіцыі ў сваім рэгіёне. Гэтаму садзейнічала і яго геаграфічнае месцазнаходжанне, і багатая старажытная гісторыя, яго вытворчы і інтэлектуальны патэнцыял. Гэта самая густанаселеная краіна Цэнтральнай Азіі з высокімі тэмпамі прыросту насельніцтва. Замацаванню яго як вядучага гульца ў рэгіёне перашкаджала ў многім наяўнасць праблем з суседзямі.

Сітуацыя, якая склалася ў адносінах Узбекістана з суседнімі краінамі да 2016 года, настольківа патрабавала перагляду ўсяго комплексу пытанняў. Асноўнай прычынай рознагалоссяў была адсутнасць кампрамісу ў пытаннях водакарэстання, а таксама карыстання транспартнымі камунікацыямі, дэлімітацыя дзяржаўных меж паміж Узбекістанам і суседнімі краінамі і перасячэнне памежных пунктаў.

— *Як удалося вырашыць усё гэтыя праблемы?*

— За мінулыя тры гады па ініцыятыве Прэзідэнта Узбекістана адбыўся абмен візітамі на вышэйшым узроўні з усімі краінамі рэгіёна. У час гэтых візітаў прымаліся рашэнні па глабальных пытаннях, якія прадстаўлялі ўзаемна цікавае для краін Цэнтральнай Азіі: у сферы беспяккі, эканомікі, інвестыцый, культуры і экалогіі. У выніку за гістарычна кароткі перыяд адбыліся каласальныя змены ў левы бок у адносінах Узбекістана з краінамі рэгіёна. Мы маем добрыя тасункі літаральна з усімі краінамі Цэнтральнай Азіі. Тыя праблемы, што існавалі да 2016 года, на сённяшні дзень цалкам вырашаны.

Паміж лідарамі Узбекістана і краін Цэнтральнаазіяцкага рэгіёна наладзіўся палітычны дыялог. Варта адзначыць, што асабісты давер паміж прэзідэнтамі ўмацаваўся. Сёння, можна смела гаварыць пра гэта, назіраецца бесперадэнтны рост тавараабароту з усімі краінамі рэгіёна. Па выніках 2019 года мы дасягнулі 5,2 млрд долараў у тавараабаротце з краінамі Цэнтральнай Азіі.

У выніку адкрытай, вельмі канструктыўнай, прадуманай і прагматычнай палітыкі Узбекістана ў адносінах да краін Цэнтральнай

Азіі былі знойдзены рашэнні па вельмі складаным, літаральна заблытаным пытаннях.

— *З кім адносіны былі ўсё ж надзвычай складанымі?*

— Хацелі бы звярнуць увагу на такія характарыстыкі, якія падаюцца дастаткова красамоўнымі... Пяць гадоў назад узбекска-кыргызскую мяжу перасякалі 200-300 чалавек штодня, сёння (да пандэміі, зразумела) — больш за 30 тысяч у суткі. Пагадзіцеся, такі рост паказвае зусім іншы характар добрасуседства. Пасля падпісання дамовы з Таджыкістанам усе 17 памежных пунктаў пачалі функцыянаваць паўнаватрасна. Раней дзейнічалі толькі два. Сёння ўзбекска-таджыкскую мяжу перасякае каля 20 тысяч грамадзян у дзень. Вось якія змены адбыліся ў адносінах Узбекістана з суседнімі краінамі. Сёння адносіны развіваюцца на аснове ўзаемапавагі, уліку ўзаемных зацікаўленняў і ўзаемнай выгады. Гэтыя тры «кіты» нашых адносін адыгрываюць галоўную ролю ў вырашэнні ўсіх праблем. Важнай платформай для абмеркавання пытанняў супрацоўніцтва і ўстойлівага развіцця рэгіёна стала ініцыятыва нашага прэзідэнта — Кансультацыйная сустрэча кіраўнікоў дзяржаў Цэнтральнай Азіі. Я ўпэўнены, што кансультацыйная сустрэча мае вялікую перспектыву, паколькі ў ёй удзельнічаюць усе краіны Цэнтральнай Азіі. І нярэдка неформальныя сустрэчы, шчырае размова лідараў з'яўляюцца ключом да вырашэння многіх пытанняў.

Галоўным вынікам першай сустрэчы, якая прайшла ў Астане 15 сакавіка 2018 года, стаў пошук новых магчымасцяў для ўстойлівага развіцця рэгіёна і паляпшэння адносін паміж краінамі Цэнтральнай Азіі.

Другая кансультацыйная сустрэча адбылася па ініцыятыве нашага прэзідэнта ў Ташкенце 29 лістапада мінулага года. Пасля Ташкенцкай сустрэчы збліжэнне краін Цэнтральнай Азіі набыло незваротны характар.

Па выніках апошняй сустрэчы была падпісана сумесная заява з усімі кіраўнікамі дзяржаў. У гэты дакумент увайшлі ўсе дамоўленасці паміж кіраўнікамі пяці дзяржаў Цэнтральнай Азіі па пытаннях бяспекі, гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, развіцця турызму, мадэрнізацыі палітыкі і, канешне ж,

было закранута пытанне Афганістана. Бо для ўсіх краін Цэнтральнай Азіі ўрэгуляванне афганскага пытання з'яўляецца архіважным. Таму што асноўная пагроза для Цэнтральнай Азіі сыходзіць з Афганістана.

Увядзенне савецкіх войскаў у Афганістан у 1979 годзе стала пачаткам доўгатэрміновай братазайбойчай вайны і разарэння гэтай краіны. Савецкія людзі, у тым ліку і ва Узбекістане і Беларусі, заплацілі высокую цану за авантуру кіраўніцтва вялікай краіны. Нямаюць людзей паклалі свае галовы ў чужой краіне, вярнуліся інвалідамі. І дзеля чаго гэтыя ахвяры? Нягледзячы на гэта, ва ўзбекаў на ўзроўні падсвядомасці ёсць разуменне, маральны доўг перад гэтай сапраўды шматлікай краінай.

Ва ўзбекаў ёсць прыказка: «Калі ў суседа ўсё спакойна, то і ў цябе будзе мір». Удзел у аднаўленні мірнага жыцця ў Афганістане — духоўная патрэба ўзбекскага народа. Разам з гэтым і важная ўмова бяспекі краіны, эканамічнага развіцця ўсёй Цэнтральнай Азіі, ды і не толькі яе. Сёння паміж Узбекістанам і Афганістанам устаноўлены цесныя палітычныя, гандлёва-эканамічныя, культурныя і гуманітарныя сувязі.

— *Старшынства Узбекістана ў СНД і супрацоўніцтва ў рамках іншых міжнародных арганізацый... На што ў гэтым плане звернуць асабліва ўвагу?*

— Так, яшчэ адным прыярытэтам кірункам знешняй палітыкі Узбекістана з'яўляецца развіццё адносін з краінамі Садружнасці Незалежных Дзяржаў.

У 1991 годзе удзельнікі сустрэчы ў Белаежскай пушчы, паддаўшыся эмоцыям, а не розуму, купіліся на падманлівыя абяцанні Захаду, ледзьве разам з вадой не выплохнулі і дзіця.

У дні святкавання 75-годдзя Перамогі з новай сілай прагучала тэма адзінства і дружбы народаў СССР як асноўнага фактара, які забяспечыў перамогу над ворагам і дапамог у аднаўленні краіны. Дзякуючы ім савецкі народ з гонарам выйшаў з выпрабавання. Замест таго каб берагчы гэтыя здобыткі, мы ледзьве не развіталіся з імі. Дзякуй, што своечасова спахвіліся. Стварылі Садружнасць Незалежных Дзяржаў.

У сувязнай дыпламатыі многія пытанні паспяхова і хутка вырашаюцца ў двухбаковым фармаце. Але шматстаронні фармат таксама патрэбны. Пляцоўка СНД найбольш блізкая і найбольш родная для ўсіх дзяржаў — удзельніц СНД. Так, можа быць, у яе дзейнасці можаць месца недахопы, часам сустракаецца нешта і лішняе. Але гэты Саюз неабходны...

— *Складваецца некаторыя ўражанне, што зараз з узбекскага боку развіваецца свайго роду рэзанс ў гэтым кірунку...*

— Магчымасці СНД істотныя. І задача заключалася ў тым, каб навушчыца іх выкарыстоўваць дзеля дабрабыту ўсіх нашых краін і народаў. Новае кіраўніцтва Узбекістана менавіта гэтым перакананым і жыве. Калі раней мы толькі ўваходзілі соды, то сёння сталі актыўнымі удзельнікамі ў вырашэнні агульных клопатаў. Нямаюць было вылучана новых ініцыятыў.

Актыўнасць Узбекістана ў межах Узбекістана з усімі рэгіёнамі Беларусі. Гаспадарчыя суб'екты і прадпрыемальнікі падпісалі больш за сто экскартна-імпартных кантрактаў, дамовіліся пра сумесную дзейнасць і кааперацыю.

Упершыню ў бягучым годзе Узбекістан старшынствуе ў Садружнасці. У канцы мінулага года Выканкаму СНД была прадстаўлена Канцэпцыя старшынства Рэспублікі Узбекістан у СНД у 2020 годзе і план мерапрыемстваў па яе рэалізацыі. На аснове гэтых дакументаў працягваецца работа па шматбаковым супрацоўніцтве ў палітычнай, гандлёва-эканамічнай і культурна-гуманітарнай сферах паміж краінамі — членамі СНД.

На саміце кіраўнікоў дзяржаў будзе разгледжана найважнейшае пытанне — канцэпцыя далейшага развіцця СНД, а на Савецкі кіраўнікоў урадаў у лістападзе — стратэгія эканамічнага развіцця СНД на перыяд да 2030 года.

— *Ёсць у вашай краіны і іншыя важкія ініцыятывы...*

— Развіццё адносін у межах Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва (ШАС) таксама з'яўляецца адным з важных кірункаў знешняй палітыкі Узбекістана.

Што датычыцца Еўразійскага эканамічнага саюза, то для нас важным момантам умацавання супрацоўніцтва на постсавецкай прасторы з'яўляецца атрыманне статусу назіральніка пры ЕАЭС. На наш погляд, гэта з'яўляецца першым крокам да паўнаватраснага ўступлення ў ЕАЭС на права члена арганізацыі. Тым больш, што членамі ЕАЭС з'яўляюцца важныя стратэгічныя партнёры Узбекістана.

Узбекістан узнавіў сваё членства ў арганізацыі Цюркскі Савет. У 2019 годзе краіна прыняла удзел у 7-м Саміце Савета. На саміце, які адбыўся 10 красавіка 2020 года ў фармаце відэаканферэнцыі (а гэта быў пазачарговы саміт Цюркскага Савета), прэзідэнт нашай краіны Шаўкат Мірзіеў вылучыў наступную прапанову: ў межах Цюркскага Савета сфарміраваць пастананна дзеючую сумесную сістэму эпідэміялагічнага маніторынгу; наладзіць паміж міністэрствамі аховы здароўя дзяржаў абмен інфармацыяй і вопытам у галіне папярэджвання, дыягностыкі, лячэння, эпідэміялагічнага вывучэння і навуковых даследаванняў па гэтым кірунку.

— *Што датычыцца сённяшняга стану двухбаковых адносін паміж Узбекістанам і Беларуссю, якія прыярытэты зараз знаходзяцца ў полі зроку?*

— Апошнія два з паловай гады адносіны паміж нашымі краінамі вельмі інтэнсіўна развіваюцца. Асноўна такога развіцця — у добрых і сяброўскіх адносінах, якія склаліся паміж кіраўнікамі нашых дзяржаў. І гэта адчуваецца ва ўсім. Развіваюцца палітычныя, гандлёва-эканамічныя, культурна-гуманітарныя сувязі паміж Узбекістанам і Беларуссю.

У Мінску прайшоў першы Форум рэгіёнаў Рэспублікі Узбекістан і Рэспублікі Беларусь, якія сабраў на сваёй пляцоўцы больш за тысячу прадстаўнікоў рэгіянальных улад, дзелавых колаў з абедзвюх краін. Былі падпісаны пагадненні

аб супрацоўніцтве 11 рэгіёнаў Узбекістана з усімі рэгіёнамі Беларусі. Гаспадарчыя суб'екты і прадпрыемальнікі падпісалі больш за сто экскартна-імпартных кантрактаў, дамовіліся пра сумесную дзейнасць і кааперацыю.

Відаць, і вы гэта таксама заўважылі, шматкроць большая наяўнасць узбекскіх садавіны і гароднінай на рынках і ў іншых гандлёвых пунктах гарадоў Беларусі. Так, гэта вынікі пагадненняў і кантрактаў, якія былі падпісаны ў межах работы на пляцоўках Форуму рэгіёнаў.

Нашы бакі плёна супрацоўнічаюць у сферах навукі і адукацыі. Адным з буйных аб'ектаў стала адкрыццё ў Ташкенце Беларуска-Узбекскага міжгаліновага інстытута прыкладных тэхнічных кваліфікацый. Сёлета прыняты першыя студэнты на запатрабаваныя тэхнічныя спецыяльнасці. Варта заўважыць, што былі падпісаны пагадненні пра супрацоўніцтва паміж трыццацю профільнымі вышэйшымі адукацыйнымі ўстановамі Узбекістана і 35 навучальнымі ўстановамі Беларусі. На аснове гэтых пагадненняў летася для навування на базе вучэбных праграм па схемах 2+2 і 1+1 ва ўзбекскія ВНУ было прынята больш за 1500 студэнтаў. Сёлета чакаецца адкрыццё новых кірункаў адукацыі і амаль у два разы павелічэнне колькасці студэнтаў.

Больш як 100 маладых вучоных прайшлі стажыроўкі ў навуковых і адукацыйных установах Беларусі. У час тыднёвага знаходжання ў Рэспубліцы Беларусь члены тэхнічнага савета з'яўляюцца членамі саветаў і ўдзельнічаюць у вывучэнні вопыту работы калег з інавацыйнымі праектамі. 27 праектараў па навуцы ўніверсітэтаў Узбекістана азнаёміліся з дзейнасцю беларускіх ВНУ па ўкараненні навуковых распрацовак у вытворчасць. Рашэннем першага пасяджэння сумеснай камісіі Міністэрства Інавацыій Рэспублікі Узбекістан і Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь дадзены старт 15 сумесным навуковым праектам.

Наладжваецца супрацоўніцтва паміж творчымі саюзамі, інфармацыйнымі службамі нашых краін. Прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі запрашаюцца на мерапрыемствы, якія праводзяцца ў абедзвюх краінах. Вядзецца інтэнсіўны абмен інфармацыяй. Друкуюцца творы класікаў і сучасных пісьменнікаў. Ёсць дамоўленасці па падрыхтоўцы і выданні анталогій беларускай і узбекскай паэзіі адпаведна ў перакладах на беларускую і узбекскую мовы. Ва Узбекістане надрукаваны зборнік твораў Якуба Коласа, перакладзены на ўзбекскую мову і надрукаваны вершы беларускіх паэтаў у зборніку «Добры дзень, краіна дабрый!» У Беларусі ажыццэўлены пераклады пазмы Героя Узбекістана, народнага паэта Узбекістана Эркына Вахідава «Паўстанне бесмяротных». У розных выданнях надрукаваны вершы, проза Алішэра Наваі, Сіражыдзіна Сайыдава, Кучора Наркыла, Рысала Хайдаравы. Зараз рыхтуецца да друку кніга нашага класіка Алішэра Наваі «Кяханы сэрцаў» у перакладах на беларускую мову.

Гутарыў
Кастусь ЛАДУЦЬКА.

БРЭСТЧЫНА

З'ЯМЛІ НАДЗЕЙНАЯ АПОРА

Спецвыпуск да Дня работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці

ПЕРШЫЯ ПА МАЛАКУ

Мадэрнізацыю вытворчасці, укараненне новых тэхналогій, інфарматызацыю працэсу лічаць складнікамі поспеху аграрыі Брэстчыны

Пра асаблівасці аграпрамысловага комплексу Брэстчыны, кірункі развіцця галіны карэспандэнту газеты расказаў першы намеснік старшын камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні аблвыканкама кандыдат сельскагаспадарчых навук Сяргей БУТКЕВІЧ.

— На Брэстчыне самая вялікая ўдзельная вага лясцоў і балот, таму землі сельскагаспадарчага прызначэння займаюць усяго 43 працэнты тэрыторыі — гэта, дарэчы, самы нізкі паказчык у краіне, — адзначае Сяргей Канстанцінавіч. — Да таго ж больш за палову нашых зямель меліяраваны, што абумоўлівае асаблівасці работы, спецыялісты ведаюць, якія. І разам з тым у структуры эканомікі вобласці сельская гаспадарка складае 14,3 працэнта. Калі дадаць галіну перапрацоўкі, то гэта будзе больш за палову ўсёй народнай гаспадаркі. Восем чаму гавораць, што Брэстская вобласць аграрная. Асновай аграпрамысловага комплексу рэгіёна з'яўляецца жывёлагадоўля, якая дае звыш 80 працэнтаў выручкі. І тут ужо выраз «Малочныя рэкі» не метафара, а рэальнасць, бо 60 працэнтаў эканомікі жывёлагадоўчай галіны складае рэалізацыя малака. За дзесяцігоддзе мы павялічылі гадавую вытворчасць малака на 723 тысячы тон. Вырасла пагатоўе дойнага статка, і, гапоўнае, значна павялічылася яго прадукцыйнасць. Варта сказаць, што ў малочнай жывёлагадоўлі Брэсткая вобласць пачынаючы з 2007 года зрабіла каласальны рывок і выйшла па ўдое малака на першае месца ў краіне.

Напярэдадні свята лічу асабліва важным падкрэсліць, — працягвае Сяргей Буткевіч, — што нашы аграрыі забяспечваюць высокую якасць прадукцыі. Як вядома, брэндывыя брэсцкія перапрацоўшчыкі здабываюць прыхільнасць спажываца найперш выдатнай якасцю сваіх тавараў. Але ж з няякаснай сыравіны высакажасны прадукт харчавання ніяк не зробіш, апошняе проста немагчыма. Таму прадуцтвам вёскі ёсць сёння чым ганарыцца.

Калектыв камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Брэсцкага абласнога выканаўчага камітэта.

— Усе галіны жывёлагадоўлі развіваюцца, — сказала **начальнік аддзела вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі і племянной справы аблсельгасхарча Юлія ЛЕВАНЧУК**. — Адзін з галоўных паказчыкаў работы жывёлаводаў ва ўсім свеце — гэта прадукцыйнасць малочнага статка. Дык вось, за 9 месяцаў сярэдняй ўдой на карову ў вобласці павялічыўся на 270 кілаграмаў і склаў 4907 кг, гэта перавышае сярэдняе паказчыкі рэспубліканскіх і абласных паказчыкаў на 873 кілаграмы. Радуе, што добры тэмп набірае, напрыклад, Лунінецкі раён, які раней

адставаў. Асобныя ж гаспадаркі наогул ставяць рэкорды. Скажам, у сельгаспрадпрыемстве «Макарава-Агра» Камянецкага раёна прыбыўка на карову за 10 месяцаў склала 1533 кілаграмы. У лідарах па надоях — УП «Моладава-Агра» і ААТ «Снітава-Агра» Іванаўскага раёна, ААТ «Рагазьянскі» Жабінкаўскага раёна, шэраг гаспадарак Брэсцкага раёна.

Вядома, што вытворчыя паказчыкі наўраўне са штотдзёнай карпатлівай працай людзей забяспечваюцца таксама мадэрнізацыяй вытворчасці, укараненнем новых

перадавых тэхналогій, інфарматызацыяй працэсаў. Калі сёння гаворыцца, што жывёлаводы трымаюць першыя пазіцыі ў краіне, то гэта азначае найперш паглыбленую работу па паляпшэнні якасных паказчыкаў малочнай прадукцыйнасці і аднаўленчай здольнасці жывёлы, а таксама павышэнне яе генетычнага патэнцыялу, пароднага складу. У селекцыйнай рабоце вялікая роля належыць «Брэстплемпрадпрыемству». Яго рэсурсы дазваляюць весці мэтанакіраваную селекцыйную работу. Племяны ўлік ва ўсіх гаспадарках вобласці вядзецца ў інфармацыйнай сістэме «Племсправа». Ва ўказаную сістэму па стане на кастрычнік гэтага года ўнесена 100 працэнтаў буйной рагатай жывёлы.

— Сёлета ў галіне жывёлагадоўлі рэалізавана каля 40 інвестпраектаў па рэканструкцыі і будаўніцтве жывёлагадоўчых аб'ектаў, — дадае **начальнік аддзела аналізу, прагназавання і інвестыцый Дзіна КАРАБЕЙКА**. — Усё гэта накіравана на павелічэнне аб'ёму вытворчасці і ўдасканаленне тэхналагічнага працэсу.

Начальнік аддзела вытворчасці прадукцыі раслінаводства і кормавытворчасці Андрэй АСПІЧУК лічыць, што бягучы год складваецца ўдалым. Атрымана больш збожжа, больш нарыхтавана кармоў. У сельгасарганізацыях і сялянскіх (фермерскіх) гаспадарках намалочана звыш 1,3 мільёна тон збожжавых і зернебабовых культур, што на 12,3 працэнта больш, чым у мінулым годзе. Важна адзначыць, што прыбыўка атрымана не за кошт пашырэння плошчаў, а за кошт захавання тэхналогіі і ўкаранення новых перспектывных гатункаў. Як вынік, ураджайнасць збожжавых і зернебабовых культур склала 39,4 цэнтнера з гектара — на 4 цэнтнеры больш за мінулагадні паказчык. Самы важкі ўклад у аб'ём вытворчасці хлеба ўнеслі шэсць раёнаў: Баранавіцкі, Пружанскі, Камянецкі, Пінскі, Іванаўскі і Кобрынскі. Сёлета атрыманы добры ўраджай рапсу. Неблагія вынікі ў вытворчасці кармоў. Маюць самую высокую ў краіне шчыльнасць буйной рагатай жывёлы (73 галавы на 100 гектараў сельгасугоддзю), на 1 кастрычніка нарыхтавана па 26,2 цэнтнера кармавых адзінак. Да канца года чакаецца, што гэтая лічба вырасце да 33 цэнтнераў.

У вобласці паспяхова развіваюцца самыя розныя сельгаспрадпрыемствы. Напрыклад, ААТ «Птушкафабрыка «Дружба» Баранавіцкага раёна сёння адна з найбуйнейшых кааператывна-інтэграцыйных структур з закончаным цыклам вытворчасці, перапрацоўкі і рэалізацыі прадукцыі. За названым прадпрыемствам замацавана 20,7 тысячы гектараў сельгасугоддзю, на яго долю прыходзіцца шэсць працэнтаў валавой сельгаспрадукцыі вобласці. Аналагічнай структурай з'яўляецца ААТ «Белаवेशкі» Камянецкага

раёна (плошча яго сельгасугоддзю складае 17,8 тысячы гектараў). За дзевяць месяцаў гаспадаркай выпушчана трыць абласнога аб'ёму прадукцыі вырошчвання свіней. У шэрагу аграпрамысловых гігантаў сёння і ААТ «Парахонскае» Пінскага раёна, ААТ «Ружаны-Агра» Пружанскага раёна.

Не без падстаў можна ганарыцца і асобнымі сялянскімі (фермерскімі) гаспадаркамі. Усяго на пачатку года ў вобласці іх налічвалася 648. Асноўная спецыялізацыя большасці з іх звязана з вырошчваннем агародніны адкрытага глеба і садаводствам. У апошнія гады гаспадаркі актыўна асвойваюць новыя перспектывныя віды прадукцыі (буякі, парэчкі, суніцы садовыя, маліны, журавіны, рабіну, арэхі, кавуны і іншае). У абласным аб'ёме вытворчасці агародніны доля сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак склала амаль 52 працэнты пладоў, каля 44 працэнтаў ягад, 7,7 працэнта бульбы.

Каля пяці працэнтаў гэтых гаспадарак займаюцца вытворчасцю жывёлагадоўчай прадукцыі. Апошнім часам фермерскімі гаспадаркамі былі прададзены дзве сельгасарганізацыі. КСУП «Міжлескае» Лунінецкага раёна набыла суседняя фермерская гаспадарка «Навіцкіх», а КСУП «Рубельскі» Столінскага прададзена фермерскай гаспадарцы «Вопыт КАА». З пераходам да новага ўласніка вытворчыя і эканамічныя паказчыкі гаспадарак палепшыліся, развіваюцца яны дынамічна, нарошчваюць аб'ёмы вытворчасці, — зазначыла **начальнік аддзела рэфармавання, аплаты працы і знешнеэканамічнай дзейнасці арганізацый АПК Вольга ХОМЧАНКА**.

Начальнік аддзела кадраванага і прававога забеспячэння Наталля МАНЬКО яшчэ раз адзначыла, што за ўсімі паказчыкамі, вытворчымі поспехамі стаіць вялікая праца людзей. У Брэсцкай вобласці гэта 56 тысяч працаўнікоў аграрнай галіны.

— Наша вобласць адзіная ў краіне, якая не мае ніводнай вышэйшай навукальнай установы сельскагаспадарчага профілю, але ж забяспечанасць кадрамі трымаецца на ўзроўні 95 працэнтаў. — Вядзецца карпатлівая прафараўнацыйная работа. У кожным раёне адкрыты профільны сельгаспрадпрыемствы клас. Вялікі спадзяванні звязваем з заключэннем мэтавых дагавораў на навучанне. Ну і, гапоўнае, вядома, умовы, якія створаны для маладога спецыяліста на месцах. Гаспадаркі клапацяцца, каб замацаваць маладых людзей, прадастаўляць жыллё, забяспечыць прыстойную зарплату. І тое, што больш за палову маладых спецыялістаў пасля абавязковага тэрміну адпрацоўкі застаюцца, сведчыць пра ўстойлівае развіццё сельгаспрадпрыемстваў Брэстчыны.

**Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.**

Таццяна КІНДРУК, загадчыца лабараторыі Баранавіцкага філіяла «Брэстплемпрадпрыемства», праводзіць аперацыю па ацэнцы якасці прадукцыі.

Эмбрыёны буйной рагатай жывёлы.

ДНК-стадыю віруса праводзіць загадчыца аддзела вірусалогіі Грына ТЫШКЕВІЧ.

Ацэнка якасці семяпрадуктаў.

ПЛЮСЫ ПА ЎСІХ ПАКАЗЧЫКАХ

Яркая жамчужына Брэстчыны — птушкафабрыка «Дружба»

Сапраўды гэта адкрытае акцыянернае таварыства з'яўляецца найбуйнейшым вытворцам мяса птушкі і, па сутнасці, цэлым сельскагаспадарчым комплексам рэгіёна. Бо агульнай зямельнай плошча птушкафабрыкі «Дружба» па стане на пачатак гэтага года складала 25 тысяч 979 гектараў, у тым ліку 20 тысяч 351 гектар сельскагаспадарчых зямель, з іх 16 тысяч 524 гектары раллі. Ёсць у іх і вялікае пагалоўе буйной рагатай жывёлы з 8667 галоў, у тым ліку 3580 галоў дойнага статка. На баланс прадпрыемства знаходзіцца тры малочнатаварныя комплексы, восем малочнатаварных фермаў і чатыры фермы па вырошчванні буйной рагатай жывёлы.

Варта адзначыць, што птушкафабрыка адгрывае істотную ролю ў развіцці сельскіх населеных пунктаў ва ўсім Баранавіцкім раёне. Бо зямлі арганізацыі ўваходзяць у склад васьмі з 14 сельсаветаў гэтага раёна. У межах адкрытага акцыянернага таварыства «Птушкафабрыка «Дружба» размяшчаецца 62 сельскія населеныя пункты, у якіх сёння жыве больш за 7500 чалавек. Пры гэтым агульная колькасць работнікаў арганізацыі складае 3360 чалавек, з якіх больш за 860 — жыхары горада Баранавічы.

Цэнтр прадпрыемства размешчаны за паўтара кіламетра на паўночны захад ад аграгарадка Жамчужны з колькасцю жыхароў у ім амаль 5000 чалавек і за 16 кіламетраў ад Баранавіч. Тут размешчана 122 птушнікі па адмере бройлераў з магутнасцю аднаразовай пасадкі 2693,4 тысячы галоў бройлераў. У цэнтры функцыянуюць забойнік цэх, цэх паглыбленай перапрацоўкі мяса птушкі, рамонтныя майстэрні, аўтагараж, цэнтральная кантора і шэраг іншых аб'ектаў.

За тры кіламетры на паўночны захад ад цэнтры прадпрыемства размешчаны цэх інкубацыі, які быў уведзены ў эксплуатацыю ў снежні 2011 года замест старога. Магутнасць новага цэха інкубацыі

дзе. Рэалізацыя мяса птушкі за дзевяць месяцаў сёлета складала 52 тысячы 473 тоны, або 6,3% да ўзроўню адпаведнага перыяду мінулага года. Сярэднясутачнае прыбаўленне вагі куранят-бройлераў за апошнія пяць гадоў перавышае 62,3 грама. Рост вытворчасці яек за студзень — верасень бягучага года склаў 101,9% да ўзроўню першых дзевяці месяцаў 2019 года.

За доўгі час свайго развіцця птушкафабрыка стварыла сапраўдны механізм гандлю ўласнымі прадуктамі. Сетка фірменнага гандлю прадпрыемства ўключае 23 крамы,

40 мільёнаў штук яек штогод. Ужо сёлета выяўдзены сутачны куранят складзе 28 мільёнаў галоў.

ПТУШКУ ТУТ ЛІЧАЦЬ МІЛЬЁНАМІ

Сёння на птушкафабрыцы не проста вырошчваюць птушкі, цяпер — гэта прадпрыемства з канчатковым цыклам вытворчасці мяса бройлераў. На птушкафабрыцы «Дружба» маецца 193 птушнікі для адначасовага ўтрымання трох мільёнаў 576 тысяч бройлераў, 176 тысяч курыў-нясушак племятада і 111 тысяч галоў рамонтнага маладняку. Ёсць на прадпрыемстве сучасны цэх забойні птушкі прадукцыйнасцю дзевяць тысяч галоў у гадзіну, цэх паглыбленай перапрацоўкі магутнасцю штодзённай выпрацоўкі да 30 тон гатовай прадукцыі з мяса птушкі.

За дзевяць месяцаў бягучага года пагалоўе птушкі ў арганізацыі павялічылася ў адносінах да адпаведнага перыяду мінулага года на 2,7% і дасягнула паказчыка тры мільёны 412,9 тысячы галоў. Вытворчасць мяса птушкі (вырошчванне) за першыя тры кварталы 2020 года складала 53 тысячы 59 тон, што на 7,3% больш, чым за гэты ж перыяд у 2019 го-

З ЧАГО ЎСЁ ПАЧАЛОСЯ...

У сакавіку 1976 года была пастаўлена задача па пашырэнні сеткі прадпрыемстваў па вырошчванні бройлераў. У сувязі з чым было намерана пабудаваць і рэканструяваць у дзясятую пцігоддзі 199 дзяржаўных птушкафабрык мясной накіраванасці, стварыць сетку племянных і рэпрадуктарных гаспадарак агульнай праектнай магутнасцю каля аднаго мільярда галоў мясной птушкі ў год. Адною з іх стала птушкафабрыка «Дружба».

Будаўніцтва фабрыкі пачалося ў маі 1979 года па кантракце з Венгерскай Народнай Рэспублікай. Праектная магутнасць прадпрыемства — вырошчванне 10,6 мільёна галоў куранят-бройлераў у год і вытворчасць 16 тысяч тон мяса, што ўсяго на 1,2 тысячы тон менш, чым было выраблена ўсім Баранавіцкім раёнам у 1981 годзе. Планаваўся, што выдаткі на будаўніцтва фабрыкі акупяцца на працягу трох гадоў.

Усе будаўнічыя канструкцыі і тэхналагічнае абсталяванне пастаўляліся на фабрыку з венгерскага сельскагаспадарчага камбіната «Баболна» — аднаго з найбуйнейшых у свеце сельскагаспадарчых прадпрыемстваў падобнага тыпу. У верасні 1979 года будаўніцтва птушкафабрыкі «Дружба» набыло статус Усеасязнай ударнай камсамольскай будоў-

лі «Птушкафабрыка «Дружба». Будавалі фабрыку рускія і беларусы, украінцы і казахі, венгры, палкі і ўзбеки.

У 1981 годзе дадзенае заданне па рэалізацыі прадукцыі дзяржаве ў аб'ёме пяці тысяч 520 тон мяса было выканана ўжо 14 жніўня. Да канца года калектыву удалося павялічыць гэты аб'ём амаль у два разы: вырасціць і рэалізаваць 6145,8 тысячы галоў птушкі агульнай жывой вагой 9949 тон, выканаўшы пры гэтым план на 109%. За 1981 год атрымана 8,7 мільёна рублёў прыбытку, рэнтабельнасць вытворчасці дасягнула 69%.

бацькоўскага статка, размешчанага на адлегласці 18 кіламетраў на паўднёвы захад ад цэнтры прадпрыемства. Тут размешчана 27 птушнікаў для ўтрымання курыў бацькоўскага статка з магутнасцю аднаразовай пасадкі 176 тысяч курыў-нясушак і 16,8 тысячы пелюў бацькоўскага статка. Таксама тут знаходзіцца будынак яйкаскалада, адміністрацыйна-бытавы будынак, санпрапуснік і шэраг іншых аб'ектаў. Цяпер гэты цэх бацькоўскага статка штогод вырабляе 39 мільёнаў яек, звыш 91% якіх ідзе на інкубацыю для вываду сутачных куранят.

Але не наканавана было гэтай легендарнай фабрыцы займацца толькі птушкай. Дзесці, каля дваццаці гадоў таму, было вырашана даламагчы найбліжэйшым сельскагаспадарчым арганізацыям. Такім чынам, у снежні 1999 года да фабрыкі быў далучаны племянны саўгас «Прыазёрны». Аднаіменны філіял размешчаны на адлегласці 12 кіламетраў на паўднёвы захад ад цэнтры прадпрыемства. Плошча сельгасгоддзяў філіяла — 1735 гектараў. Пагалоўе буйной рагатай жывёлы на філіяле 713 галоў, у тым ліку 310 галоў дойнага статка.

У 2012 годзе акцыянерным таварыствам было завершана будаўніцтва племптушкарэдуктара «Дзераўная» для ўтрымання курыў

Усім нядаўна да птушкафабрыкі было далучана ААТ «Зарэчанскі», цяпер — філіял імя Вільчоўскага.

«ДРУЖБА» ПЛЮСЕ

Паводле аперацыйных звестак прадпрыемства, на 1 кастрычніка гэтага года пагалоўе буйной рагатай жывёлы складала 8606 галоў, у тым ліку 3645 галоў кароў, што на 1,1% больш да пагалоўя кароў на такі ж леташи перыяд. Вытворчасць малака за дзевяць месяцаў дасягнула паказчыка 19 тысяч 602 тоны, або 102,7% да дзевяці месяцаў 2019 года. Пры гэтым надой на карову павялічыўся на 117 кілаграмаў і склаў пяць тысяч 468 кілаграмаў. Сярэднясутачнае прыбаўленне вагі буйной рагатай жывёлы за дзевяць месяцаў бягучага года складала 725 грамаў, або 107,9% да аналагічнага паказчыка мінулага года.

Радуць і іншыя паказчыкі сельгаспрадпрыемстваў. Сярэдняя ўраджайнасць збожжавых культур за дзевяць месяцаў бягучага года ў фізічнай вазе складала 58,8 ц/га, або 117,4% да паказчыка 2019 года.

За студзень — верасень бягучага года выраблена валовай прадукцыі сельскай гаспадаркі на 142 мільёны 17 тысяч рублёў, што складае 107,4% да адпаведнага перыяду 2019 года. Уздельная вага гаспадаркі ў валовай прадукцыі раёна складала 43,1%. Агульная інвестыцыя ў асноўны капітал за дзевяць месяцаў 2020 года — 13 мільёнаў 711 тысяч рублёў, што адпавядае 142,1% да гэтага паказчыка папярэдняга года.

На прадпрыемстве з году ў год павышаецца сярэдняя заробатная плата, якая за дзевяць сёлетніх месяцаў складала 1057,7 рубля, або 104,3% да аналагічнага паказчыка мінулага года.

Сяргей КУРКАЧ.

Фота з архіва прадпрыемства. УНП 200047140

ЗАЛОГ ПОСПЕХУ — ВЫСОКАЯ ЯКАСЦЬ І ПАСТАЯНЫ РУХ НАПЕРАД

Кожны дзень мы купляем мясныя і малочныя прадукты да свайго стала. Вялікі выбар, шырокі асартымент у магазінах даўно сталі прывычнымі рэаліямі. Сёння ёсць нагода сказаць пра тых, хто гэтую разнастайнасць забяспечвае. На Брэстчыне гэта больш чым 15 тысяч работнікаў, якія працуюць у складзе дзяржаўнага аб'яднання «Кіруючая кампанія холдынга «Канцэрн «Брэстмясамалпрам». Прадпрыемствы кампаніі штогод перапрацоўваюць каля 2 мільёнаў тон малака і прыкладна 200 тысяч тон мяса.

Канцэрн «Брэстмясамалпрам» аб'ядноўвае найбуйнейшых перапрацоўшчыкаў сельгаспрадукцыі вобласці

Генеральны дырэктар ААТ «Пінскі мясакамбінат» Эдуард ШЫБУН. Генеральны дырэктар Канцэрна «Брэстмясамалпрам» Міхаіл СЯРКОЎ. Дырэктар ААТ «Пружанскі малочны камбінат» Аляксандр ЛОСЬ.

ШАНОЎНЫЯ ПРАЦАЎНІКІ сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці аграпрамысловага комплексу!

Вінуем вас з прафесійным сьвятam!

Гэты дзень — асабліва нагода падзякаваць вам за нялёгкую працу, такую патрэбную ўсім людзям, за адданасць сваёй справе, за любоў да роднай зямлі.

Сваёй штодзённай працай на палях і фермах, на шматлікіх прадпрыемствах вы мацуеце харчовую бяспеку краіны, сьвярджаеце ў свеце пазіцыі нашай рэспублікі як вытворцы аграпрадукцыі высокай якасці. Важна, што прадпрыемствы нашай аграпрамысловай галіны пастаянна павышаюць сваю эфектыўнасць, укараняюць новыя тэхналогіі, нарошчваюць аб'ёмы вытворчасці.

Жадаем вам і надалей поспехаў і новых здзяйсненняў на працоўных месцах, здароўя, ладу і згоды ў сем'ях!

Ад імя працаўнікоў кіруючай кампаніі холдынга «Канцэрн «Брэстмясамалпрам»
Міхаіл СЯРКОЎ.

У канцэрн уваходзяць прадпрыемствы па перапрацоўцы малака, мясакамбінаты, птушкафабрыка, вытворцы пладаагароднінных кансерваў, хлебабулачных і кандытарскіх вырабаў, алкагольных напояў, піва, прадпрыемствы, якія выпускаюць камбікорм і сухія кармы для хатняй жывёлы. Работа ў звязцы дазваляе ім дабівацца поспехаў, развівацца кожнаму прадпрыемству і аб'яднанню ў цэлым.

Генеральнага дырэктара канцэрна Міхаіла СЯРКОВА дзямі мы засталі на XXVI Міжнароднай спецыялізаванай выстаўцы «ПрадЭкспа», дзе сваю прадукцыю прадставілі Пружанскі малочны камбінат, Пінскі мясакамбінат і Ляхавіцкі кансервавы завод.

Міхаіл Мікалаевіч адзначыў, што прадпрыемствы «Брэстмясамалпрама» выглядаюць вельмі дастойна. Іх прадукцыя выклікае нязменную цікавасць ва ўдзельніках форуму. Паводле слоў Міхаіла Сяркова, вытворцы канцэрна ідуць у нагу з часам: праводзяць далейшую мадэрнізацыю прадпрыемстваў, пашыраюць геаграфію экспарту, вядуць маштабную работу па ўкараненні інвацыйнай прадукцыі і павелічэнні аб'ёму вытворчасці.

Многія прадпрыемствы канцэрна маюць доўгую слаўную гісторыю, а іх гандлёвыя мар-

вытворчасці дазваляе гарантаваць максімальную бяспеку малочных прадуктаў і захаванне высокай якасць прадукцыі.

Кобрынскія сыры сёння вядомыя не толькі ў нашай краіне. Іх купляюць у Расіі, Узбекістане, Казахстане, Украіне, Туркменіі, Кітаі, іншых краінах. Прадпрыемства адпраўляе на экспарт амаль 90 працэнтаў сваіх сыроў. У ліку апошніх распрацовак кобрынскіх тэхнолагаў — сыр з гарманічным смакам і твораг «Раклет». У расплаўленым выглядзе ён выкарыстоўваецца для прыгатавання самых вытанчаных страў. Сыры з Кобрына пастаянна адзначаюцца на розных выстаўках, у тым ліку ў міжнароднага ўзроўню. Спецыялісты прадпрыемства з 80-гадовай гісторыяй стварылі лінейку сыроў з доўгімі тэрмінамі паспявання, якія па якасці і смакавых уласцівасцях ні ў чым не саступаюць еўрапейскім аналагам.

Але пакупнік не забывае і традыцыйныя класічныя сыры, такія, напрыклад, як «Сметанковы». Рэцэпты тут выпрабавалі і шпідэваліся гадамі. Кобрынскі масларобна-сыраробны завод сёння стаў адным з горадаўтваральных прадпрыемстваў 50-тысячнага райцэнтра. Даўнай традыцыйнай завода з'яўляецца высокая культура вытворчасці, якая забяспечваецца перамясцю пакаленняў працаўнікоў. Больш чым 150 відаў прадукцыі прапануюць спажывцам кобрынскія вытворцы. Кефір, малако, масла, сыр, тварог, смятана, а таксама марожанае, маянэз з задавальняючым набывае пакупнік.

Малочную прадукцыю з палескага горада Лунінец ведаюць далёка ў свеце. Амаль 70 працэнтаў таго, што выпускаюць у Луніцы, адгружаюць на экспарт. Прадпрыемства пастаянна мадэрнізуе і ўдасканальвае вытворчасць. Напрыклад, першымі ў краіне тут заняліся вытворчасцю малака А2 — натуральнага малака ад спецыяльна адабраных жывёлін, якія маюць у малочным бялку бета-казеін А2. Такое малака лепш засвойваецца і паказана людзям з захворваннем органаў харчавання. Таму праект выглядае перспектывным, а лунінецкія малочнікі абяцаюць налета прадставіць першыя партыі новай прадукцыі.

У Пружаных лобач працуюць два вытворцы малочных прадуктаў. Прадукцыю пад брэндам «Шчодрая масленіца» ААТ «Пружанскае малочнага камбіната» даўно ацанілі гурманы: пружанскія сыры купляюць у многіх краінах свету. Гісторыя СТАА «Данон Пружаны» адлічвае толькі другое дзесяцігоддзе, але малако, вяршкі, тварог з катом Матроскіна на зытэтыцы паспелі палюбіць многія. Абодва вытворцы падкрэсліваюць перавагі сваёй сыравіннай базы: гаспадаркі, адкуль пастаўляюць малака на завод, знаходзяцца ў радыусе 50 кіламетраў ад Белаўскай пушчы.

Экалагічна чыстую сыравінную зону называюць складнікам вытворчасці і на адным

з найбуйнейшых прадпрыемстваў мясновай прамысловасці краіны ААТ «Брэсткі мясакамбінат». 72 гаспадаркі з бездакорнай экалагічнай рэпутацыяй пастаўляюць жывёлу на мясакамбінат. Лідарам у сваёй галіне і найбуйнейшым экспарцёрам прадукцыі прадпрыемству дазваляюць стаць пастаянны рух наперад, эксперымент, інвацыі, імкненне да найвышэйшай якасці. Кампанія ўвесь час мадэрнізуе вытворчасць. Так, за пяць гадоў інвестыцыі ў развіццё склалі больш за 25 мільёнаў еўра. Як вынік — аб'ёмы прадукцыі вырастлі амаль удвая. Вырабы Брэстскага мясакамбіната пастаўляюцца не толькі ў рэспублікі былога Саюза, але і ў Польшчу, Літву, Іспанію, Італію, Індыю, іншыя краіны.

Пошуку новага смаку і пашырэнню асартыменту прадукцыі надаюць значную ўвагу на Бярозаўскім мясакамбінаце. ААТ «Бярозаўскі МКК» — лідар у справе вытворчасці мясных кансерваў. Больш чым 150 іх відаў выпускаюць тут. Бярозаўскаму тушонку выкарыстоўваюць як на дамашняй кухні, так і на прадпрыемствах грамадскага харчавання, без яе не абыходзіцца турысты, вайскоўцы, вахтавікі.

Мясакансервавы камбінат вызначыўся папулярным укараненнем новых форм і распрацовак у сваёй галіне. Напрыклад, першым у краіне стаў выкарыстоўваць скін-упакоўку для мясновай прадукцыі. Дзякуючы дакладнаму паўтарэнню контураў і формы прадукту скін-плёнка дазваляе стварыць упакоўку з максімальна натуральным знешнім выглядам. Такая упакоўка мае эфект «другой скуры» і, акрамя візуальных пераваг, забяспечвае працяглы тэрмін захоўвання на працягу ўсяго цыкла рэалізацыі.

Калі гаворка заходзіць пра дабрабыт, то на перааш месца беларус заўсёды ставіць хлеб. Здаўна казалі, што хлеб — усаму галава, і шанавалі хлебпёкаў. У Брэсце цэх па выпечцы

жытняга хлеба паявіўся ў 1924 годзе і стаў пачаткам таго прадпрыемства, якое цяперашняе пакаленне ведае пад назвай «Берасцейскі пекар». Менавіта хлебпёкаў першымі надзвычай крэатыўна адгукнуліся на тысячагадова юбілей горада і выпусцілі цэлую лінейку прадукцыі на тэму міленняў, распрацавалі адпаведную упакоўку.

Прадпрыемства ўвесь час радуе спажывацтва навінкамі. Напрыклад, навучыліся выпякаць хлеб, які не страчвае смаку і спажывецкіх якасцяў на працягу трох месяцаў і больш. Такі эфект дасягаецца за кошт спіртавога асяродка. Навіні паспяхова асвойвае не толькі галаўно прадпрыемства, але і ўсе сем яго філіялаў.

Сёння канцэрн «Брэстмясамалпрам» экспартуе больш за 60 працэнтаў малочнай прадукцыі і звыш 30 працэнтаў мясновай і 43 краіны свету. Знешнегандлёвы абарот летась склаў 885,8 мільёнаў долараў. Прадпрыемствы аб'яднаныя з году ў год становяцца ўдзельнікамі шэрагу міжнародных выставак і форумаў. Адтуль, як правіла, вяртаюцца з самымі рознымі ўзнагародамі, што з'яўляецца сведчаннем прызнання высокага ўзроўню вытворчасці і якасці прадукцыі. Апошнім часам прадпрыемствы ўсё часцей становяцца ініцыятарамі і актыўнымі ўдзельнікамі шэрагу сацыяльных праектаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.
УНП 200027440

На выстаўцы «ПрадЭкспа».

кі пакупнік шукае на паліцах магазінаў і нязменна аддае ім перавагу. Гэта можна сказаць пра ААТ «Савушкін прадукт».

Цяжка, відаць, знайсці чалавека ў нашай краіне, які б не ведаў прадукцыю пад маркай «Савушкін прадукт». Гэтую прадукцыю беспамылкова пазнаюць таксама ў многіх краінах свету. Галоўным законам вытворчасці кампанія абвясціла выпуск натуральнай, карыснай і, галоўнае, якаснай прадукцыі. І дзейнічае ў адпаведнасці з вызначанай стратэгіяй. Працэс кантролю якасці сыравіны наладжаны так, што на перапрацоўку паступае толькі бездакорна чыстае і цалкам бяспечнае малако. На 90 працэнтаў завод дзейнічае як аўтамат. Менавіта адсутнасць кантакту малака з чалавекам і навакольным асяроддзем у працэсе

ВЁСЦЫ БУДУЧАГА

Сельгаспрадпраемства «Астрамечава» ўстойліва развіваецца і ўпэўнена глядзіць у заўтрашні дзень

Летась ААТ «Астрамечава» адзначыла сваё 70-годдзе. Зараз гэта сучаснае аграрнае прадпрыемства, вядомае не толькі ў вобласці, але і ў краіне. Напрыклад, па выніках работы за 2017 год прадпрыемства тры разы было занесена на рэспубліканскую Дошку гонару. За ўсю гісторыю назапашана шмат адзнак добрай працы. А пачынаўся калгас з 75 сялянскіх гаспадарак, якія аб'ядналіся. І ўжо праз год, у 50-м, да былой сельгасарцелі далучылі іншыя. У наступныя пяцігодкі паступова ішло ўзвышэнне. А ў 1986-м з узвядзеннем буйнога жывёлагадоўчага комплексу быў утвораны калгас-камбінат «Памяць Ільіча». Аграрны гігант быў арганізаваны на ўзор прамысловых гігантаў як комплекснае прадпрыемства, у якім цесна звязаны і вытворчыя галіны, і сацыяльна-культурная сфера, і побыт працаўнікоў.

Дырэктар прадпрыемства Алег БУРАК выступае на свяце, прысвечаным Дню зямлі.

Сёння ААТ «Астрамечава» ўяўляе сабой:

- ▶ пяць вытворчых участкаў з поўным наборам сельгаспадарчай тэхнікі, якая забяспечвае сучасны цыкл вырошчвання прадукцыі раслінаводства;
- ▶ сем малочнаварных ферм;
- ▶ комплекс па вырошчванні і адкорме буйной рагатай жывёлы праектнай магутнасцю 7,8 тысячы галоў;
- ▶ плодowy сад плошчай 272 гектары;
- ▶ племянная зверагаспадарка на 10 тысяч галоў асноўнага статка норкі, цэх вырабы шкураў і цэх пашыву вырабаў з футра;
- ▶ камбінат па захоўванні і перапрацоўцы сельскагаспадарчай прадукцыі, дзе размешчаны цэх па вырабе чыпсаў, устаноўлена лінія па вырабе яблычнага соку прамога ціску, два сучасныя фрукташховішчы;
- ▶ будаўнічы камбінат;
- ▶ аўтапарк;
- ▶ гандаль прадстаўлены шасцю магазінамі і двума прадпрыемствамі грамадскага харчавання.

ААТ «Астрамечава» спецыялізуецца на вытворчасці малака, мяса буйной рагатай жывёлы, збожжа, цукровых буракоў і пладоў.

Кадры, якія вырашаюць усё

Трыццаць чатыры гады гаспадаркай кіраваў выдатны аграрны доктар сельскагаспадарчых навук Аляксей СКАКУН. З сакавіка 2016 года прадпрыемства ўзначальвае кандыдат сельскагаспадарчых навук Алег БУРАК. Алег Анатолевіч з той кагорты кіраўнікоў, якія выраслі ў гэтай гаспадарцы, прайшлі ўсе прыступкі — ад рабочага і спецыяліста да кіраўніка. З майго пытання аб тым, што паўплывала на асабістую прафэсійную будучага дырэктара, і пачалася наша гутарка.

— Мае бацькі-настаўнікі пераехалі ў Астрамечава ў 1986 годзе, калі мне было 14 гадоў. Бацьку перавялі сюды дырэктарам школы. Мне, хлопцу з іванаўскага вёскі, ужо тады гэты населены пункт падаваўся сваясаблівай вёскай будучага: тут былі сваяславы, тратуары, на вулгу стаяў таксафон. Бацькі ўсіх новых сяброў працавалі ў сельскай гаспадарцы. І дзяцінства праходзіла, можна сказаць, на палях, на фермах. Вытворчасць развілася фактычна на нашых вачах. І ўжо ў васьмым класе ў сачыненні я напісаў, што хачу стаць аграромам. Так яно і стала пазней. Паспеў нават папрацаваць у паляводчай брыгадзе, потым паступіў у Горацкую сельгасакадэмію. Пасля заканчэння ВУН вярнуўся ў гаспадарку, пачынаў з брыгадзіра. Потым быў начальнікам участка, галоўным аграромам, намеснікам старшыні па раслінаводстве. Працаваў і начальнікам райсельгасхарча ў Ляхавічах, адтуль сам папрасіўся на вытворчасць, бліжэй да зямлі. Накіравалі спачатку ў гаспадарку Камянецкага раёна, а ў 2016 годзе на агульным сходзе тады яшчэ СВК абралі старшыню. Праз некалькі тыдняў СВК стала ААТ.

Святлана БОСАК, аператар машынага даення на ферме «Зводы».

— Як цяпер «Астрамечава» вырашае праблему кадраў? Аддаецца перавагу сваім ці ў асноўным набіраецца выпускнікоў профільных устаноў?

— У нас за апошнія дзесяцігоддзі сфарміраваліся цэлыя працоўныя дынастыі. Многія прывялі на работу сыноў, дачок, зяціў-нявестак. І гэта станоўчыя факты, бо добрыя работнікі заўсёды ў пашане. Калі бацька ці маці былі ўвесь свой працоўны адрэзак часу на найлепшым рахунку, то ёсць усе падставы чакаць, што дзеці працягнуць традыцыі бацькоў. Таму стараемся кадры ўтрымліваць. Для гэтага ёсць шмат розных магчымасцяў. Акрамя забеспячэння прыстойных зарплат і сацпакета, гаспадарка клапаціцца пра жыллё для работнікаў. У населеных пунктах, якія

цяпер уваходзяць у склад гаспадаркі, купляем дамы, што застаюцца без гаспадароў. Бо нават адрамантаваць іх і прывесці ў парадак выходзіць значна танней, чым узвесці жыллё з нуля. Вядома, вядзецца і новае будаўніцтва.

З маім прыходам супала чарговая хваля абнаўлення кадраў, — працягвае Алег Бурак. — Справа ў тым, што цэлая кагорта спецыялістаў прыйшла ў «Памяць Ільіча» менавіта ў сярэдзіне 80-х гадоў, калі ствараўся калгас-камбінат. Зараз гэта людзі перадапенсійнага і пенсійнага ўзросту, чым абумоўлены працэсы змены пакаленняў. Штогод запрашаем на практыку студэнтаў сярэдніх і вышэйшых аграрных навучальных устаноў, прыглядаемся, выбіраем спецыялістаў. Цяпер вытворчасць часам апрадэжвае вучэбныя праграмы. І вельмі важна, каб будучы спецыяліст умеў працаваць з інфармацыяй: аналізаваць і выбіраць патрэбнае, ну і меў такую прывычку — вучыцца, імкнуўся самаўдасканалвацца. Вось такіх і стараемся браць на работу ў першую чаргу.

Лічу, што для паспяховай работы чалавек павінен быць, па-першае, створаны ўмовы, па-другое, ён павінен адчуваць сябе абароненым. Умовы — гэта найперш службовы транспарт для спецыялістаў, магчымасць хутка і камфортна дабірацца да працоўнага месца рабочым. Напрыклад, сваіх працаўнікоў мы кормім, вылічваем толькі 10 працэнтаў кошту абеду. Усе члены нашага калектыву маюць медыцынскія страховкі. Пра сацпакет і зарплату як фактары замацавання кадраў я ўжо казаў. Напрыклад, па выніках мінулага года сярэдняя зарплата атрымалася 1150 рублёў, у бягучым годзе чакаецца каля 1300 рублёў. Так што людзі могуць годна ўтрымліваць сям'ю, вучыць дзяцей, выплачваць крэдыты, калі такія ёсць. Нашы працаўнікі даражаць работай і гандарца сваім прадпрыемствам.

Камандай, якая складалася, можна працаваць эфектыўна. Камандны стыль работы ў «Астрамечава» быў усталёваны маім папярэднікам Аляксеем Сцяпанавічам Скакуном. Традыцыю мы працягваем і развіваем. Стары лозунг, але надзвычай ёмісты: «Кадры вырашаюць усё». Зыходзячы з яго выбудоваем работу, бо кіраваць такім прадпрыемствам магчыма менавіта з дапамогай мазавага цэнтра, які складаецца з калектывага розуму.

ВЫТВОРЧАСЦЬ БУДУЧАГА

Інфарматызацыя вытворчасці і пашырэнне плошчаў

— Прапаную пагаварыць аб тым, у якім кірунку зараз развіваецца гаспадарка, якія прыярытэты ў тэхналогіях, інфарматызацыі, лічбавізацыі вытворчасці «Астрамечава»...

— Зараз у структуры вытворчасці прыкладна 70 працэнтаў складае вытворчасць малака і мяса. Увесь час у галіне жывёлагадоўлі ідзе працэс мадэрнізацыі, паляпшэння, развіцця. Скажам, у 2016 годзе жывёлаводства надалі 8700 кілаграмаў малака ад каровы, у 2019-м атрымалі ўжо 10 100. Апошнім часам крыху змянілі тэхналогію вырошчвання маладняку, асабліва цялушак. Правялі мадэрнізацыю фермы ў Астрамечава, пашырылі пагалоўе, паставілі даільную залу «Карусель», пабудавалі дадатковыя памяшканні для вырошчвання маладняку. Вядзём рэканструкцыю на комплекс па адкорме буйной рагатай жывёлы з наступнай зменай тэхналогіі вырошчвання. Дойны статак за чатыры гады павялічылі на 500 галоў, такім чынам цяпер дойны статак складаецца з 3700 кароў.

Зыходзім з таго, што перш за ўсё трэба захоўваць класічную тэхналогію, а нюансы, асабліва сціслыя ў залежнасці ад умоў, эканомікі, іншых фактараў як у жывёлагадоўлі, так і ў земляробстве. Вядома, у захаванні тэхналогіі вялікую ролю цяпер адыгрывае камп'ютарызацыя вытворчага працэсу. Сёння, умоўна кажучы, нашу карову відаць нават у Мінску: колькі яна дае малака, як я лячылі, якая прымянялася тэхналогія кіравання статам. Усё гэта важна ў тым ліку і для спажыўца нашай пра-

дукцыі. А з кабінета кіраўніка з дапамогай камер зараз можна назіраць за любым вытворчым участкам, у тым ліку жывёлаводчым.

Лічу, што на добрым узроўні ў нас вядзецца селекцыйная работа. Кормавытворчасць даўно выйшла на новы ўзровень, цяпер адходаў альбо сапсаваных кармаў у сіласна-сянажных траншэях няма, бо з самага пачатку ўсё робіцца па правілах і тэхналогіі.

Што датычыцца раслінаводства, то залежнасць ад умоў надвор'я ніхто не можа адмяніць. Калі год складаецца спрыяльна, атрымліваем 60—65 цэнтнераў з гектара, калі не вельмі шанцуе з пагодай — у межах 45 цэнтнераў. Гаспадарка правяла вялікую работу па культурна-тэхнічным паляпшэнні

Галоўны аграрам Раман КРАЎЧУК (злева) правярае вільготнасць збожжа з поля. Справа вадзіцель Васіль ЧЫХ.

Новае будаўніцтва — прыкмета развіцця

— Калектыў адкрытага акцыянернага таварыства «Астрамечава» — гэта...

— ...880 чалавек плюс 135, якія далучыліся нядаўна пасля пакупкі, аб якой я гаварыў. Людзі — гэта наш асноўны капітал і асноўнае дасягненне. Калі вы заўважылі, каля ўваходу ў наш будынак устаноўлена Дошка гонару, на якую занесены 22 прозвішчы. Дошка абнаўляецца кожныя два гады. Трапіць на яе — прэстыж для кожнага працаўніка, да таго ж ёсць важкі матэрыяльны стымул, кожнаму з найлепшых выплываецца прэмія. Радуе, што многія, асабліва маладыя, лічаць за гонар не толькі бачыць свой партрэт у шэрагу лепшых, але і наогул быць членамі нашага калектыву. Таму асабліва не імкнуча ў горад, а стараюцца будаваць жыллё. Пры гэтым, заўважаю, хочучь не атрымліваць, як раней, ад гаспадаркі, а ўзводзіць уласны дом, значыць, пускаць карані. У нас жа ўсе ўмовы ёсць для адпачынку, для заняткаў спортам, для адкацыі і самаадукацыі. У Доме культуры працуюць школа мастацтваў і музычная школа. Самадзейны калектыў «Астрамечаўскія Лявонь» нядаўна зноў пацвердзіў званне народнага. Ёсць коннаспартыўная школа, розныя спартыўныя секцыі, прысутнічаюць усе аб'екты сацыяльна-культурнага кірунку.

— Нездарма ж Астрамечава выбрала адрасам праекта «Вёскі будучага»...

— У гэтым, несумненна, ёсць пэўны довад. Нават у апошніх задумах стварыць цэлы турыстычны кластар і аб'яднаць у адно кола некалькі населеных пунктаў. Геаграфічна становішча таму спрыяе. На поўначы — дарога Слонім — Высокае, на поўдні — Брэст — Высокае, на ўсходзе — дарога Брэст — Белавежская пушча, а мы размешчаны ў сярэдзіне гэтага трохкутніка. З часам турыстычны кірунак будзе запатрабаваны, бо побач шэраг цікавых з пункту гледжання вандройніка аб'ектаў. У нас ёсць свая гасцініца, што актуальна для турыстаў. Наколькі я ведаю, нядаўна разбіты новы квартал пад будаўніцтва на 100 участкаў, а гэта першая прыкмета ўстойлівага развіцця населенага пункта.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота з архіва гаспадаркі.

УНП 200035478

На суботніку на пасадцы дрэў.

Квітнеючы сад.

глыбы, работа гэтая працягваецца і сёння. Некалі, яшчэ ў 80-я гады, былі перавезены ў цэнтр 96 хутароў, а зямля з участкаў уведзена ў севазварот. А цяпер, дарэчы, у склад гаспадаркі ўваходзяць 17 населеных пунктаў.

Развіццё ж прадпрыемства бачым у пашырэнні плошчы, нашорчванні аб'ёмаў. Для гэтага ў студзень бягучага года купілі так званы вытворчы пік. Гэта былая птушкафабрыка «Меднаўская» на поўдзень ад Брэста, якая знаходзілася на стадыі банкруцтва. Была ацэненая маёмасць, якую і набыло «Астрамечава» разам з зямельнымі ўгоддзямі. Такім чынам, калі раней плошча сельгасугоддзяў была 10 700 гектараў, то цяпер яна складае 13 500.

Параіліся сваёй камандай, ацанілі плюсы і мінусы і прыйшлі да высновы, што ў рамках гэтай гаспадаркі кірунку далейшага развіцця не праглядаюцца на аддаленую перспектыву. Таму і пайшлі на здзелку і павіўся ў нас пяты вытворчы ўчастак «Прылукі». Крыху нязручна ў сэнсе лагістыкі — на ўказаную вытворчую плошчу даводзіцца дабірацца праз Брэст, з астатнім вялікіх праблем няма. Зараз вядзецца арганізацыйная работа, фарміраванне калектыву, тэхнічнае пераўзбраенне, гэта работа не аднаго дня.

— «Астрамечава» вядомае як разнапланавая гаспадарка, вы

захавалі ўсе раней адкрытыя вытворчасці?

— Так, усё ёсць, і норкі гадуоўца, і шыюцца шубы для жанчын. Мы не толькі яблыкі прадаём са свайго саду, але і атрымліваем натуральны сок. Праўда, зараз закансерваванае абсталаванне для вытворчасці яблычкіна чыпсаў. Пакупнік, лічу, паступова падыходзіць да ўсведамлення карысці здаровага харчавання. Культура харчавання расце, думаю, неўзабаве і гэтая вытворчасць будзе запатрабаваная.

У нас ёсць свая перапрацоўка. У 2008 годзе гаспадарка набыла кантрольны пакет акцый ААТ «Брэсцкае марожанае». Цяпер там выпускаецца малако, тварог, сыркі і цэлы пералік іншай прадукцыі з нашага малака класа «экстра». Наш канёк — натуральная прадукцыя. Таму ўсе вырабы пад маркай «Астрамечаўскія прасторы» і «Цімоша» маюць самую высокую якасць, спажыўцу мы прапануем натуральнае і здоравае харчаванне.

Астрамечава.

ВІЦЕБШЧЫНА

З'ЯМЛІ НАДЗЕЙНАЯ АПОРА

Спецвыпуск да Дня работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці

ВАЖКІ КАРАВАЙ ВІЦЕБШЧЫНЫ

Пра навацыі ў працы работнікаў сельскагаспадарчай галіны, вынікі жніва, бадай, самыя маштабныя ў краіне абласныя «Дажынкi» і іншае карэспандэнт «Звязды» пагутарыў з намеснікам старшыні Віцебскага аблвыканкама Барысам ЯФРЭМАВЫМ.

«На Віцебшчыне стварылі сем аграпрамысловых холдынгаў. Іх «лакаматывамі» сталі перапра-

цоўчыя прадпрыемствы: Аршанскі мясакансервавы і Полацкі малочны камбінат, Глыбоцкі малочнакансервавы камбінат, Віцебскі мясакамбінат, Пастаўскі малочны завод, Верхнядзвінскі масласырзавод, Віцебскае ААТ «Малако».

Холдынгі аб'ядноўваюць прыблізна 130 арганізацый. Калі коротка, як добра выказаўся старшыня Віцебскага аблвыканкама Мікалай Шарснёў, яны працуюць па алгарытме «Ад поля да прылаўка», — падкрэсліў суразмоўца.

Тое, што ідэя стварэння буйных аграпрамысловых аб'яднанняў была рацыянальная, пацвярджаецца вынікамі мінулага жніва. Прыблізна 70 % збожжавы — менавіта збор сельскагаспадарчых прадпрыемстваў холдынгаў.

«Сёлета ў Прыдзвінні плошчу ўборачнай павялічылі ў параўнанні з мінулым годам прыблізна на 10 %. Збожжавыя і зернебабовыя збірлі з прыкладна 390 тысяч гектараў. Агульная вага караваё Віцебскай вобласці дасягнула прыблізна 1,1 мільёна тон (разам з фермерскім і прыватным збожжам)», — удакладняе намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама.

Добрай дапамогай сталі сто новых камбайнаў беларускай вытворчасці. Тэхніка гэта, набытая ў лізінг, вельмі запатрабаваная. У некаторых гаспадарках на камбайн падчас сёлета жніва прыходзілася да 350 гектараў — вялікая плошча і, адпаведна, нагрузка на механізатары.

КАДРЫ — НАСАМРЭЧ «ЗАЛАТЫ ФОНД»

Наконт удзельнікаў барацьбы за ўраджай збожжавых, між іншым, усё больш рэкардсменаў.

У прыватнасці, летась у Віцебшчыне з'явіўся экіпаж-шасцітысячнік. У Аршанскім раёне вельмі плённа папрацавалі работнікі гаспадаркі «Задняпроўскі» Сяргей Грэжаў і Максім Герасімец, Губернатар асабіста павіншаваў іх непасрэдна на палатках. Дарэчы, сёлета на жніве ўпершыню ў Аршанскім і Віцебскім раёнах агульны збор адпаведна пацягнуў на 125 і 117 тысяч тон.

«Гэта выдатны вынік, бо ніколі такіх паказчыкаў раённага ўзроўню не было (ранейшы рэкорд асобна ўзятая раёгіна Віцебшчыны — 104,6 тысячы тон)», — падкрэсліў Барыс Яфрэмаў.

Сёлета абласныя «Дажынкi» адбыліся ў Віцебску. Горад значна папрыгажэў напярэдадні свята. Яшчэ да «Дажынак» жыхары Віцебска атрымалі нямала карысных падарункаў, якія былі вельмі неабходныя гораду. У прыватнасці, адкрылі падземны пераход — даўгабуд яшчэ з савецкага часу.

А побач — новы ўчастак праспекта Будаўнікоў — у бок спальнага мікрараёна Білева. Там 1 верасня расчыніла дзверы школа, адна з найлепшых ва ўсёй краіне. Якраз у першы дзень правядзення фестывалю-кірмашу працаўнікоў вёскі каля Цэнтральнага спартыўнага

комплексу адкрыўся футбольны манеж. На гэтай спартыўнай пляцоўцы са стандартнай плошчай футбольнага поля можна будзе трэніравацца дзецім і прафесійным футбалістам нават у самыя халодныя дні зімы.

А насупраць чыгуначнага вакзала прэзентавалі арку з выявай герба горада, а скверу далі новае жыццё. Там цяпер можна ўбачыць і скульптурную кампазіцыю, якую прысвяцілі пачатку 1960-х гадоў. Шанаванне перадавікоў адбылося ў летнім амфітэатры, які ўмяшчае каля 6,2 тысячы глядачоў.

Аграпрамысловы комплекс Віцебшчыны ўпэўнена рушыць наперад. За наступную пяцігодку запланавана інвеставаць каля 2,8 мільярда рублёў. Па словах намесніка старшыні Віцебскага аблвыканкама, адна з галоўных задач у тым, каб павышэнне эфектыўнасці работы ў выніку спрыяла вытворчасці прадукцыі з высокім дабаўленым коштам. Да 2025-га запланавана на сто працэнтаў загрузіць малака-і збожжаперапрацоўчыя прадпрыемствы, на 70 % — мясаперапрацоўчыя.

ПРЫЕМНЫЯ ЎСПАМІНЫ ПРА СВАТА,

або Чаму, на жаль, «Дажынкi» — толькі раз?

Свята работнікаў аграпрамысловага комплексу ў Віцебску, няхай не крыўдзяцца ў іншых абласцях, атрымалася, бадай, рэкорднае па колькасці ўдзельнікаў і насычанасці падзеямі. Адбылося яго ў канцы верасня.

У першы дзень святкавання «Дажынак» з раніцы ў горад прыехала больш за шэсцьдзесят аўтобусаў з удзельнікамі свята з раёнаў. Спачатку яны сталі экскурсантамі, а потым усе разам прыехалі на галоўную плошчу Віцебска, самую вялікую ў краіне, — Перамогі, каб ускласці кветкі да манумента воінам-вызваліцелям...

Падчас свята было шмат цікавых мерапрыемстваў. Напрыклад, вельмі відэаважлівымі сталі паказальныя выступленні — дэманстрацыя майстэрства супрацоўнікаў МНС на хвалях і на берагах адной з галоўных водных артэрыяў Беларусі — Заходняй Дзвіны. Выратавальнікі прадэ-

манстравалі прафесійныя навыкі з выкарыстаннем верталётаў, водных матацыклаў, матарных лодак і іншай тэхнікі.

Гледачы пераканаліся, што для супрацоўнікаў МНС няма нічога неперадольнага. Яны дапамогучы пры любым надвор'і і ў любой «сферы»: на зямлі, на вадзе, у паветры...

Вельмі ўразіла святочнае шэсце аграарыяў да галоўнай сцэнічнай пляцоўкі свята — Летняга амфітэатра, які адначасова ўмяшчае больш чым 6,2 тысячы чалавек. Нашы кармільцы прайшлі калонай, якая расцягнулася на кіламетры. Сярод іх — тыя, хто не спаў начамай падчас жніва, перавозілі «золата палёў», сушыў, займаўся рамонтам тэхнікі і агрэгатаў і гэтак далей. Ад унёску кожнага залежаў вынік работы ўсёй вобласці.

Механізатары, кіроўцы, аграномы, кіраўнікі гаспадарак, іншыя работнікі аграпрамысловага комплексу — усе яны — наш гонар. І, як той казаў, на такіх людзях трымаецца зямля.

Цікава, што сярод каля 1170 экіпажаў, якія праца-

валі на жніве, было 55 сямейных і каля 175 — маладзёжных. Прыблізна 400 малолі больш за тысячу тон, больш за дзве тысячы — 44, тры тысячы — 11, чатыры — два экіпажы, пяць тысяч — два экіпажы.

У летнім амфітэатры аграрыяў пачулі голасы прывітання і падзякі ад імя Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі. Іх зачытаў старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Уладзімір Андрэйчанка. Дарэчы, народны выбраннік доўгі час быў губернатарам

Віцебшчыны, таму не пачуцках ведае нюансы дзейнасці сельскагаспадарчай галіны. Спікер парламента ад імя Прэзідэнта ўручыў цяперашняму старшыні Віцебскага аблвыканкама Мікалаю Шарснёву падзяку за тое, што ён на высокім узроўні і сапраўды актыўна спрыяе развіццю аграпрамысловага комплексу.

Мікалай Шарснёў, у сваю чаргу, агучыў падзяку кіраўніку дзяржавы за падтрымку тых, хто працуе на вёсцы, займаецца перапрацоўкай, вытворчасцю і рэалізацыяй

сельскагаспадарчай прадукцыі і тэхнікі.

Дарэчы, вага караваё «Жніва-2020» на поўначы краіны складала 1 мільён 77 тысяч тон збожжа. А сярэдняя ўраджайнасць каля 31,1 ц/га. Прыкладна чвэрць ураджаю — на рахунку Аршанскага і Віцебскага раёнаў.

Кіраўніцтва Віцебшчыны ўпэўнена, што ў аграрнага комплексу ёсць добры рэзерв і патэнцыял, які яшчэ поўнасьцю не раскрыты. І будучы актыўна распусьнююцца перадавы вопыт. А яшчэ стаўка робіцца на рост эфектыўнасці працы. Канешне, гэта магчыма, калі ёсць сучасная тэхніка, адпаведнасць тэхналогіям. І, безумоўна, кадры вырашаюць усё! Каб моладзь хацела працаваць у сельскагаспадарчай галіне, робіцца многае. У прыватнасці, кабінны машыны, што працуюць у полях, усё больш нагадваюць аналагічныя памяшканні ў касмічных караблях фантасты. А на фермах, дзе амаль усё за людзей робяць роботы, праца прыносіць толькі задавальненне, у тым ліку і ад заробкаў.

Акрамя таго, вясцоўцам значна прасцей, чым гараджанам, вырашыць жыллёвае пытанне. А па інфраструктуры паслуг (у тым ліку і для вольнага часу) усё больш аграрных гарадкоў не саступае буйным гарадам.

Вёска ў Беларусі ў стагоддзе інтэрнэту і віртуальных тэхналогій развіваецца надзвычайна імкліва. У гэтым пераканаліся нават скептыкі, якія даўно не былі ў сельскай мясцовасці...

На жаль, па традыцыі «Дажынкi» праводзяцца ў горадзе ці пасёлку толькі раз, а потым эстафета перадаецца іншым.

Віцебск значна папрыгажэў падчас падрыхтоўкі да свята. Старажылы заўважылі, што сёлета да гэтага вялікага праекта рыхтаваліся не меней сур'ёзна, чым да чарговага міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар». Нават больш грунтоўна, улічваючы важнасць падзеі і адказнасць за тое, каб яна прайшла на высокім узроўні. І ў віцеблян усё атрымалася! Свята запомніцца на доўга!

Матэрыялы паласы падрыхтаваў Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ОМКК

Людзі старэйшага ўзросту добра памятаюць, што падчас існавання СССР стандарты, якія датычыліся якасці прадуктаў харчавання, былі вельмі высокія. А рэцэптуры распрацоўвалі на інстытуцкім узроўні і нават супрацоўнікі Акадэміі навук. І гэта цанілася ў многіх вядучых з пункту гледжання ўзроўню жыцця краінах свету.

Дарэчы, сёлета ў гэтага аршанскага адкрытага акцыянернага таварыства юбілей. У 1930 годзе ў горадзе на беразе Дняпра запрацавала прадпрыемства з праектнай магутнасцю перапрацоўкі 30 тон мяса ў змену. Тады першай прадукцыяй сталі каўбасы.

А ў 1935-м пачалі вырабляць кансервы. І вось ужо на працягу дзесяцігоддзяў аршанцы кормяць усіх, у тым ліку і самых маленькіх, вельмі смачнай і карыснай ежай.

Аршанскі мясакансервавы камбінат: СМАЧНА І КАРЫСНА

Прадукцыя прадпрыемства заслужыла высокую ацэнку ў дзясяткаў мільёнаў спажывцоў

І «золата», і «серабро»...

ААТ «Аршанскі мясакансервавы камбінат» — адно з самых буйных прадпрыемстваў мясаперапрацоўкі ў краіне. Яно пастаянна ўдзельнік выставак рэспубліканскага і міжнароднага ўзроўня. У прыватнасці, у скарбонцы медалёў — залаты за перамогу ў маскоўскай выстаўцы «Прадэкспа-2017» — за кансервы мясныя «Ялавічына тушаная» (па дзяржаўным абавязковым стандартце вышэйшага гатунку).

Не без гонару на камбінаце канстатуецца, што на гэтай жа прэстыжнай выстаўцы атрымалі «золата» — за кансервы для дзіцячага харчавання «Ялавічына + індэчка».

А «серабро» тады атрымалі на той час навінкі вытворчасці: каўбаса сыравяленая з ялавічыны «Закуска Фурштэная» і каўбаса вараная з мяса індэчкі №1 гандлёвай маркі «INDYSHA».

Калі падлічыць усе ўзнагароды, іх сотні!

Усё найлепшае — дзецям!

Асабліваць аршанскага камбіната ў тым, што адзін з прыярытэтных кірункаў у яго дзейнасці — дзіцячае харчаванне. Прадпрыемства спецыялізуецца на вырабе гэтай прадукцыі каля 40 гадоў!

У новым цэху вырабляюць ежу для хлопчыкаў і дзяўчынак ва ўзросце ад шасці месяцаў. Зручная ўпакоўка, прывабнае афармленне і, галоўнае, якасць прадукцыі — гэта дазваляе ўпэўнена павялічваць выбар прадукцыі і пашыраць рынкі збыту.

Сагрэц паслеку ў тым, што кансервы не выклікаюць алергічных рэакцый у дзіцяці. Для гэтага выкарыстоўваецца мяса труса, індэчкі і каніна. Сыравіна астуджаецца, а не замарожваецца,

ні найменняў — да 10 тон у змену. У асартыменце каля 20 гатункаў вараных каўбас, 10 — сардэлек, каля 20 — вэнджанні і гэтак далей.

Каля чвэрці стагоддзя таму распачалі выбар сыравяленых і сыравяленых каўбас. Мясныя далікатэсы вырабляюць на абсталяванні найлепшых фірмаў Еўрапейскага саюза.

Смачныя каўбасы і не толькі ўпрыгожваюць стол гурману. І кожны дзень, ды і падчас святкаванняў прадукцыя з Оршы створаць добры настрой — сытым застанешся на доўга, і арганізму такое харчаванне на карысць.

Высокая якасць спалучаецца з прывабнымі цэнамі. І пакупнікам падабаецца купляць вырабы камбіната ў фірмовых крамах і падчас кірмашоў, свят. Калі бываюць чэргі, значыць, гэта пацярджанне таго, што людзі цэняць зробленае на ААТ «Аршанскі мясакансервавы камбінат». Калі, як кажуць, галасуюць рублём, дык гэта найлепшая рэклама для вытворцы, які заслужана стаў адным з прамысловых брэндаў Прыдзвіння.

ца, таму захоўваюцца ўсе карысныя для здароўя мікраэлемэнты.

Кансервы для маленькіх таксама адпавядаюць патрабаванням адпаведнай Міжнароднай сістэмы якасці. Яны распрацоўваюцца пры дапамозе вядучых спецыялістаў у галіне аховы здароўя.

Нездарма прадукцыю для дзятвы ахвотна купляюць і за мяжой: у Расіі, Украіне, Казахстане, Азербайджане і іншых краінах. Там добра ведаюць і «дарослы асартымент» мясных вырабаў з Оршы.

У святы і штодня

Багаты выбар прадукцыі на розны густ — факт, які цяжка аспрэчыць. У прыватнасці, каўбасны цэх ААТ «Аршанскі мясакансервавы камбінат» вырабляе нават не дзясяткі, а сот-

Кантакты тэлефон прадпрыемства
+ 375-216 53 23 01

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Фота з архіва прадпрыемства.

УНП 391741234

Паважаныя калегі, ветэраны сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці! Прыміце самыя цёплыя і шчырыя віншаванні з Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці аграпрамысловага комплексу!

Сёння — прафесійнае свята ўсіх працаўнікоў палёў, сельскагаспадарчых прадпрыемстваў і фермаў, кіраўнікоў і спецыялістаў аграпрамысловых аб'яднанняў, вучоных-аграрыяў, работнікаў харчовай і перапрацоўчай прамысловасці, усіх тых, хто мае дачыненне да вытворчасці харчавання.

Ваша праца для краіны бяспэтная! У навучальных установах вы фарміруеце будучую аграрную эліту краіны, на палях вырошчываеце пшаніцу і іншыя культуры, неабходныя для жыцця любога чалавека, на фермах вы займаецеся жывёлагадоўляй, якая дае мяса, малако і іншую прадукцыю, на прадпрыемствах і заводах перапрацоўваеце сабраны на палях ураджай у гатовы прадукт. Штодня вы робіце тое, без чаго не можа жыць ні адзін чалавек на зямлі. Нізкі паклон вам за вашу тытанічную працу, накіраваную на захаванне нармальнай жыццяздзейнасці кожнага з нас.

Цяпер аграпрамыслова комплекс перажывае пазітыўныя перамены, становіцца ўсё больш інавацыйным: пашыраюцца пасяўныя плошчы, павялічваецца ўраджайнасць, праводзіцца ўкараненне прарэсіўных тэхналогій, на ваках вырастаюць унікальныя прадпрыемствы. І гэта — ваша заслуга!

Ад усёй душы жадаю вам і вашым родным здароўя, ішчасця, поспехаў! Няхай будоўля дастатак у вашым доме, ішчаслівыя вашы дзеці, блізкія радуюць і падтрымліваюць вас. Няхай кожны дзень будзе напоўнены радасцю і новымі дасягненнямі.

Ад імя Полацкага аграпрамысловага аб'яднання
Генеральны дырэктар В. К. ХАМЁНАК.

Са святам!

Адміністрацыя ААТ «Віцебскі аблаграсэрвіс» сардэчна віншуе свой калектыў і ўсіх працаўнікоў галіны, якія не складаючы рук працуюць на карысць сваёй краіны,
з Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці аграпрамысловага комплексу!

Прыміце ў сваё свята словы ўдзячнасці і падзякі за вашу цяжкую, але такую неабходную, стваральную працу, за ваш прафесіяналізм і цярапенне, за любоў да зямлі. Ад усёй душы жадаем вам здароўя, дабрабыту і працвітання, невычэрпнай сілы духу і новых поспехаў!

УНП 390286573

ААТ «ВІЦЕБСКІ АБЛАГРАСЭРВІС»

ЯКАСНЫ РАМОНТ — ГАРАНТЫЯ НАДЗЕЙНАСЦІ!

«Віцебскаму маторарамонтнаму заводу»

ўжо больш чым паўстагоддзя

І за гэты час ён, адзін з вядучых прадпрыемстваў у сваёй галіне, мноства разоў становіцца нязменным партнёрам для тых, хто працуе ў аграпрамысловым комплексе ў Беларусі і за яе межамі.

Агрэгат дыскавы глебаапрацоўчы АД-600 М «Рубін».

Віцебскае прадпрыемства вырабляе сельскагаспадарчую тэхніку, запчасткі для яе (у прыватнасці, для дыскавых глебаапрацоўчых і пасяўных агрэгатаў, сеялак, дыскавых барон). Таксама тут займаюцца рамонтам сельскагаспадарчай тэхнікі. «Віцебскі маторарамонтны завод» — адзін з лідараў па рамонце рухавікоў сельскагаспадарчай тэхнікі не толькі ў Беларусі, але і на усёй постсавецкай прасторы. Сярод дадатковых паслуг ажыццяўляецца выраб металічных канструкцый.

Заказчыкі ведаюць, што пасля таго, як рухавіку надалі другое жыццё ў Віцебску, ён будзе працаваць не горш, чым адрозна пасля пакупкі.

Сакрэт поспеху завода — у высокакваліфікаваным кадрах, сучаснай арганізацыі вытворчасці, высокім узроўні кантролю таго, што зроблена.

А пачыналася ўсё ў канцы студзеня далага 1968 года. Тады пачалі рамонтаваць дызельныя рухавікі Мінскага і Яраслаўскага, а таксама Харкаўскага заводаў.

Віцебляне даволі хутка асвоілі рамонт рухавікоў розных мадыфікацый і магутнасці.

Неаднойчы ААТ «Віцебскі маторарамонтны завод» быў першапраходцам. У прыватнасці, каля пяці гадоў таму ўпершыню ў нашай краіне быў асвоены выраб сеялак навясной зярняткавай з шырынёй ахопу чатыры метры.

Вельмі паспяхова завод паўдзельнічаў у спецыялізаванай аграпрамысловай выстаўцы «Белагра-2020». Дарэчы, удзел у ёй — традыцыя. Там была прадстаўлена новая тэхніка яго ўласнай вытворчасці. У прыватнасці, агрэгат дыскавы глебаапрацоўчы мадэрнізаваны АД-600 М «Рубін» (абсталены падвойным катком з калцамі U-падобнага профілю і гідраўлічнай сістэмай рэгулявання глыбіні апрацоўкі глебы).

Вялікі інтарэс да прадукцыі з Віцебска на выстаўцы правялі прадстаўнікі сельскагаспадарчых арганізацый з розных рэгіёнаў Беларусі. На жаль, з-за каранавіруса сёлета не было замежнікаў, якія заўсёды ахвотна вывучаюць прапановы віцеблянаў, абмяркоўваюць магчымасць супрацоўніцтва ў розных пытаннях.

Прадукцыю прадпрыемства можна набыць у лізінг. Такая магчымасць з'явілася ў

прадстаўнікоў аграрнага холдынга пяць гадоў таму, згодна з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 146 «Аб фінансаванні закупкі сучаснай тэхнікі і абсталавання». Там гаворыцца пра тое, што арганізацыя аграпрамысловага комплексу і іншых галін эканомікі могуць набыць у лізінг сельскагаспадарчую тэхніку, вырабленую на тэрыторыі ЕАС праз кампанію-лізінгадаўца ААТ «Прама-ралізінг».

ААТ «Віцебскі маторарамонтны завод» не ўпершыню прымае ўдзел у гэтай праграме і прапануе набыць сваю тэхніку.

Шмат разоў чулі падзякі на свой адрас работнікі сэрвіснай службы завода. Якаснае гарантыйнае і паслягарантыйнае абслугоўванне — найважнейшы складнік якой работы. На прадпрыемстве зрабілі і робяць шмат намаганняў для развіцця і ўдасканалення сэрвіснага абслугоўвання тэхнікі, якая тут вырабляецца так, каб яна працавала надзейна.

Круглы год і пры любым надвор'і тое, што зроблена ці адрамантавана ў Віцебску, будзе працаваць надзейна. І ў тым, што Віцебскаму маторарамонтнаму заводу можна давяраць, упэўнілі сотні партнёраў прадпрыемства.

А нядаўна яно паспяхова ўдзельнічала ў «Дажынках», якія арганізавалі ў абласным цэнтры. Выстаўку прадукцыі завода, прэзентаваную пад адкрытым небам на галоўнай плошчы Віцебска — Перамогі, наведалі тысячы гараджан і гасцей горада. Многія былі здзіўлены убачанаму, бо, напэўна, і не ведалі, што ўсё гэта вырабляецца, рамонтавецца ў Віцебску. Фота на памяць каля экспанатаў будучы захоўваецца ў сямейных альбомах і ў архівах смартфонаў дзясяткі гадоў.

Між тым прадпрыемства не адстае ад часу. ААТ «Віцебскі маторарамонтны завод» — надзейны партнёр, які гарантуе высокую якасць, своечасовае выкананне заказаў. Штогод тых, хто супрацоўнічае з віцеблянамі, становіцца ўсё больш.

Кантакты нумар тэлефона прадпрыемства
+ 375 29 5 107 555

Александр ПУКШАНСКІ.
 Фота з архіва прадпрыемства.

УНП 300011922

3 Ціраспаля пад Віцебскам — ЗНАЧЫЦЬ НАДЗЕЙНА!

Напэўна, усе, хто не жыве ў Віцебску, падумаюць, што размова пойдзе пра горад у іншай краіне. Ды не, бо Ціраспаль — гэта мікрараён, частка Віцебска, калі падрабязна — знаходзіцца на яго ўскраіне на вуліцы Ленінградскай.

ААТ «Ціраспальскі аграгасэрвіс» вельмі добра вядомы партнёрам у той жа Малдове, Расіі, Украіне, іншых краінах свету. Прадпрыемства п'ённа функцыянуе з 10 ліпеня 1969 года.

Тады было арганізавана ціраспальскае міжраёнае аб'яднанне «Сельгастэхнікі». Прадпрыемства стварылі, каб палепшыць комплексную механізацыю працаёмкіх працаў на жывёлагадоўчых фермах сельскагаспадарчых прадпрыемстваў Віцебшчыны.

Новаму аб'яднанню перадалі абласную базу аўтатрактарных запчастак галоўнага ўпраўлення аўтатрактарнай прамысловасці БССР і вытворчы цэх Бешанковіцкага раённага аб'яднання «Сельгастэхнікі».

У 1969—1981 гадах была створана асноўная інфраструктура прадпрыемства, закуплена вытворчае абсталаванне. Багата на падзеі гісторыя слаўнага ААТ.

Працаваць тут вельмі прэстыжна, і абавязкова ўсім навічкам расказваюць пра тое, з чаго пачыналася цяперашняе аб'яднанне. Вядома, што без мінулага няма будучыні...

Прадпрыемства мае добрую рэпутацыю як вытворца. У прыватнасці, тут вырабляецца пад'ёмнік навясны ўніверсальны для трактарнай тэхнікі, культыватары, кармушкі для жывёлы. Сярод іншай прадукцыі ад ААТ «Ціраспальскі аграгасэрвіс» — сістэмы ацяплення і вентыляцыі, водазабеспячэння, сістэмы для сціску вады, для ачысткі паветра, цэлагагенератары, перасоўныя даляныя ўстаноўкі.

Нядаўна на абласных «Дажынках», якія ўпершыню правялі ў Віцебску, былі прадстаўлены вырабы ААТ «Ціраспальскі аграгасэрвіс». Многія гараджане і госці

Віцебска, напэўна, і не ўяўлялі сабе, што ўсё гэта і многае іншае вырабляюць на радзіме Марка Шагала. І, безумоўна, былі ўражаныя, рабілі сэлфі на фоне тэхнікі, прадстаўленай на галоўнай плошчы абласнога цэнтра — Перамогі. Нават лазно на колах могуць вырабіць на ААТ.

Гідраўлічныя бароны — сёлетняя навінка ад прадпрыемства. Як сцвярджаюць тыя, хто ўжо выпрабаваў у рабоце гэты агрэгат, працуе за дваіх.

Якасць на ўзроўні найлепшых сусветных стандартаў па даступнай цане! — пад такім дэвізам працуе прадпрыемства. Яно, дарэчы, занесена на Дошку гонару Чыгуначнага раёна Віцебска. За высокую вытворчы паказчыкі ААТ неаднаразова ўзнагароджвалася дыпламамі Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Рэспублікі Беларусь, рэспубліканскага аб'яднання «Белаграсэрвіс».

ААТ «Ціраспальскі аграгасэрвіс» — гэта адпавядаюча патрэбам часу буйная арганізацыя абслугоўвання сельскай гаспадаркі. У Прыдзвінскім краі без гэтага таварыства немагчыма ўявіць сабе дзейнасць аграрыяў. У стагоддзе інтэрнэту і віртуальных тэхналогій у сельскай гаспадарцы Беларусі ўсё больш прыкладаў, калі ў вёсцы не адстаюць ад патрабаваньняў часу. І ў гэтым вялікая заслуга фірмы, якая знаходзіцца ў віцебскім Ціраспалі.

А яшчэ для многіх аматараў здаровага спосабу жыцця гэты факт, бадай, невядомы: у Віцебску вырабляюць вулічныя трэнажоры, спартыўныя комплексы, «Гардкі» для вартаўста. Такім чынам ААТ «Ціраспальскі аграгасэрвіс» робіць людзей здаровымі без таблетак.

Па пытаннях супрацоўніцтва звяртацца па тэлефоне
8 0212 26 30 10

Александр ПУКШАНСКІ.
 Фота з архіва прадпрыемства.

УНП 300064100

Барана.

«МяскаВіТ»

ААТ «Віцебскі мясакамбінат» вырабляе смачную прадукцыю пад уласным брэндам. Гэта адзін з самых паспяховых вытворцаў сярод прадпрыемстваў харчовай прамысловасці на тэрыторыі былога СССР.

«МяскаВіТ» хвацкім мясам знакаміты» — такі слоган у адкрытага акцыянернага таварыства. Менавіта ў Віцебску робяць якасныя мясныя прадукты, далікатэсы, якія ведаюць далёка за межамі Прыдзвінскага краю.

Дарэчы, нядаўна ў абласным цэнтры выступіла знакаміты тэатр Юрыя Куклачова. Дык гэты зорны клоун, які ўзначальвае адзіны ў свеце тэатр кошак, вельмі хваліў у размове з нашым карэспандэнтам мясцовыя мясныя прысмакі. Пажартаваў, што лепшых экспертаў наконт якасці ежы, чым хвацатэсты, не знайсці. Скажаў, што і ён, як і яго кошкі і сабакі, з вялікім апетытам елі каўбасы, сардэлькі, сасіскі...

«МяскаВіТ» — вытворца, для якога якасць на першым месцы. І, безумоўна, шэраг узнагарод на прэстыжных рэспубліканскіх і міжнародных выстаўках — пацвярджэнне высокай якасці прадукцыі.

Прадпрыемства — пастаянны ўдзельнік выставак, дзе прадстаўляюцца найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь. На рынак Расійскай

Федэрацыі трапляе лепшая прадукцыя года.

І асабліва калектыў ганарыцца тым, што Віцебскі мясакамбінат — лаўрэат прэміі ўрада Беларусі за дасягненні ў галіне якасці. Што яшчэ вельмі важна, — на прадпрыемстве

безадходная і экалагічна чыстая вытворчасць.

У змену магутнасць прадпрыемства па вытворчасці мяса — 70 тон, каўбасных вырабаў — каля 60 тон, мясных паўфабрыкатаў — да 30 тон і мясных кармоў — больш за 5,5 тон.

Цяжка ўявіць, але ж факт: на прадпрыемстве вырабляюць амаль 300 найменняў прадукцыі.

Ёсць тут унікальныя лініі, абсталяваныя ад найлепшых еўрапейскіх вытворцаў. Найлепшы сусветны вопыт і перадавыя тэхналогіі — гэта пра мясакамбінат Віцебска. Усё: ад забойку жывёл да замарожвання прадукцыі — прадумана да дробязю, каб атрымаць якасную прадукцыю пры мінімальным выдатках.

Безумоўна, каб перамагчы ў канкурэнтнай барацьбе, прадпрыемства ідзе ў нагу з часам. Тут перыядычна паляпшаецца вытворчасць, не забываюць звяртаць увагу і на ўпакоўку. Вывучаюцца тэндэнцыі, каб зразумець, што будзе больш запатрабаваным у набліжэйшы час.

Першым у краіне Віцебскі мясакамбінат наладзіў вытворчасць каўбасных вырабаў і

рубленых паўфабрыкатаў на лініі бесперальнай вытворчасці безабонкавых каўбасных вырабаў. У прыватнасці, каўбаскі пад гандлёвымі маркамі «Усё проста» і ВЕЕРБаскі — прадукты без абалонкі.

Цікава, што сярод іншага вырабляюць у Віцебску і паштэты, якія, як заўважылі гурманы, не адрозніш ад прыгатаваных дома. Вельмі падабаюцца пакупнікам пельмені, хінкалі, чабурэкі.

Дарэчы, цікава, што прадукцыя адпавядае і патрабаванням халяля — значыць, яе моцна спажываць мусульмане.

Працаваць на ААТ «Віцебскі мясакамбінат» вельмі прэстыжна. І кожны работнік ведае, што прадукцыя роднага прадпрыемства па-за канкурэнцыяй.

Безумоўна, адным з найлепшых сувеніраў з Віцебска стане вельмі смачная прадукцыя ад «МяскаВіТ». Хутка навагоднія святы. Адназначна, на стале павінны быць прысмакі, вырабленыя на ААТ «Віцебскі мясакамбінат».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Фота з архіва прадпрыемства.

УНП 300082579

Прадукцыю з Глыбокага купляюць з-за таго, што не адно пакаленне ўпэўнілася ў яе высокай якасці. Пры гэтым цана прадукцыі ад Глыбоцкага малочнакансервавага камбіната з'яўляецца вельмі прывабнай.

Камбінат — адно з вядучых прадпрыемстваў у сваёй галіне, ён дзясяткі гадоў уперана ўтрымлівае лідарства ў захаванні высокай якасці сваёй прадукцыі. На прадпрыемстве працуе толькі перадавое імпартае абсталяванне.

Безумоўна, у першую чаргу вытворчасць асацыюецца са згущаным малаком. Між іншым, цікавы факт: камбінат здалі ў эксплуатацыю 1 студзеня 1972 года. А да гэтага на прадпрыемстве ўжо была ўведзена ў эксплуатацыю першая чарга па вытворчасці згущанага малака з цукрам, натуральнай малочнай прадукцыі і сметанковага масла.

Калі любога замежніка, хто трохі ведае пра Беларусь, спытаць, з чым асацыюецца наша краіна, што захацца ў нас купіць, напэўна, многія згадаюць малако з Глыбокага! І ўжо даўно вельмі папулярныя сталі і іншыя вырабы. Напрыклад, масла, крэм тварожны, малочныя сухія кансервы, сыры...

На сайце прадпрыемства <https://glmkk.by/ru> прадстаўлены асартымент прадукцыі, у якім шмат навінак.

Між іншым, мала хто ведае, што філіялам ААТ з'яўляецца «Браслаўрыба». Там асартымент прадукцыі таксама багаты: больш за 40 найменняў рыбных кансерваў! Дзве тысячы тон рыбы ў год — такі магутнасці вытворчасці філіяла. У структуры перапрацоўкі рыбы доля імпартаў складае 98%. І ў кансерваваны рыбнай прадукцыі ў гэтай вытворцы мала сапраўдных канкурэнтаў.

Аўтар радкоў не раз быў на прадпрыемстве ў Глыбокім для напісання рэпартажаў. Уражвала добрая ва ўсіх сэнсах «еўрапейскасць»: ад манеры дзелавых адносін супрацоўнікаў да вонкавага выгляду прадпрыемства, арганізацыі работы ў падраздзяленнях.

Супрацоўнікі прадпрыемства «Глыбоцкі малочнакансервавага камбінат» не спрачаюцца наконт густаў, якія могуць быць вельмі розныя, а сумленна і адказна ставяцца да

ГЛЫБОЦКАЕ — ЗНАЧЫЦЬ СМАЧНАЕ!

У прыграніччы з Еўрапейскім саюзам у вельмі ўтульным і прыгожым гарадку Глыбокае робяць тое, што, паспрабаваўшы на смак адзін раз, вы захацеце яшчэ і яшчэ...

якасці сваёй прадукцыі. Даволі правільны падыход, пагадзіцеся. У аснове поспеху прадпрыемства выкарыванне высакіх натуральных кампанентаў, якія адпавядаюць еўрапейскім стандартам.

Цікава, што ў сакавіку 2013 года Глыбоцкі МКК атрымаў сертыфікат «Hala!». Гэта пашырыла рынкі збыту прадукцыі і ў краіны Усходу. Кожны год дзеянне гэтага сертыфіката пралангаецца.

З 2007 года ААТ «Глыбоцкі МКК» штогод удзельнічае ў конкурсе ў галіне якасці і становіцца лаўрэатам (пераможца) конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь».

На прадпрыемстве сертыфікавана сістэма менеджменту якасці вытворчасці згу-

шчаных малочных кансерваў на адпаведнасць патрабаванням СТБ 180 9001-2015.

З 2008 года сертыфікавана сістэма кіравання бяспекай вытворчасці і захоўвання малочных і малочных складовых кансерваў і масла з каровінага малака на аснове аналізу небяспек і крытычных кантрольных кропак (НАССР) на адпаведнасць СТБ 1470-2012.

У 2015 годзе пашырылі валасць акрэдытацыі на прадукты пітныя стэрэлізаваныя, у 2018 годзе — на сухія малочныя прадукты.

У 2019 годзе на прадпрыемстве сертыфікавалі сістэму FSSC 22000 «Міжнародная схема сертыфікацыі сістэм менеджменту бяспекі харчовых прадуктаў», выданы сертыфікат Food Safety System Certification (FSSC) 22000 вытворчасці згущаных малочных прадуктаў і сухіх малочных прадуктаў.

На прадпрыемстве заўсёды рады супрацоўніцтву з новымі партнёрамі. Вядома, самы галоўны партнёр, дэгуатар, крытык — спажывец. Менавіта ён заўсёды быў і застаецца ў цэнтры увагі.

Безумоўна, калядніны і навагоднія святы не абходзяцца без прадукцыі з Глыбокага. Калектыў будзе рады і ў наступным годзе рабіць жыццё сваіх спажывцоў больш салодкім!

Калі размова ідзе аб найлепшым і смачным — гэта прадукцыя Глыбоцкага МКК.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
Фота з архіва прадпрыемства.

УНП 391541195

«СЁННЯ — НАМАГАННІ, ЗАЎТРА —

У аграгарадку Петкавічы я была два гады таму. У гэты раз прыемна здзівілі тыя змены, што адбыліся за названы час. Рознакаляровымі фарбамі ззяюць фасады жылых, адміністрацыйных будынкаў, сацыяльных аб'ектаў. Радуе вока роўнае дарожнае пакрыццё з асфальту.

Такі дэвіз работнікаў адкрытага акцыянернага таварыства «Крутагор'е-Петкавічы» Дзяржынскага раёна

Кіраўнік ААТ «Крутагор'е-Петкавічы» Юрый КЛІМАШ.

— У 2019 годзе мы цалкам добраўпарадкавалі аграгарадок за асабістыя сродкі, — кажа дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства «Крутагор'е-Петкавічы» Юрый КЛІМАШ. — Частку вуліц уладкавалі за кошт раённага бюджэту, адрэзак вуліцы Цэнтральнай — за кошт сродкаў «Мінскаблдарбуда». Адрамантавалі таксама лазню. Прычым не тую, якой карыстаюцца нашы работнікі, а грамадскую, куды прыезджаюць усе ахвотныя з горада, раёна.

ПРАФЕСІЙНЫЯ КАДРЫ — МОЦНАЯ ЭКАНОМІКА

На дзвярках кабінета кіраўніка гаспадаркі заўважылі таблічку з надпісам: «Калі ў цябе праблема, заходзячы да дырэктара, прараніць як мінімум два варыянты яе рашэння».

— Гэта каб спецыялісты не турбавалі Юрыя Пятровіча з любой нагоды, не нагрэвалі рознымі пытаннямі, а самі шукалі шляхі вырашэння, — перахоплівае наш здзіўлены погляд намеснік дырэктара па ідэалагічнай рабоце Кацярына АПРАНІЧ.

У Юрыя Клімаша асаблівыя патрабаванні да кадраў. Яшчэ ніхто не адмяняў лозунг «Кадры вырашаюць усё». Менавіта ад прафесійных, грамадскіх спецыялістаў, работнікаў залежыць эканоміка, а значыць, дабрабыт гаспадаркі і кожнага асобнага чалавека і яго сям'і.

Падрыхтоўка кадраў для гаспадаркі пачынаецца, можна сказаць, з маленства. Дзяцей неабходна з ранняга ўзросту прывучаць да сялянскай работы, лічыць Юрый Пятровіч. Раней яны ўдзельнічалі ў сельскагаспадарчых работах, ездзілі на бульбу, працавалі на нарыхтоўцы сена, на зернетаку. Цяпер гэта забаронена і дзеці не разумеюць, як цяжка дастаюцца грошы, хлеб на стала. Таму па ініцыятыве кіраўніка на прадпрыемстве прынялі рашэнне даваць ім стыпендыі, так бы мовіць, стымуляваць рублём. Гэта і важкая падтрымка для бацькоў, і стымул для дзяцей, каб яны са школьных гадоў разумелі, што можна сваёй працай (а іх праца цяпер — гэта вучоба) зарабляць грошы. Дзецям сваіх работнікаў, якія вучацца ў школе, незалежна ў якой, сталічнай або мясцовай, гаспадарка выплачвае стыпендыю. З першага па дзясяты клас — адну базавую велічыню штомесяц. Праўда, пры ўмове, што сярэдні бал не ніжэй за сем. Вучні 10—11 класаў атрымліваюць па дзве базавыя велічыні, калі сярэдні бал вышэй як 7,5. Паспяховае вучоба падзярджаецца даведкай са школы. Дзецям да 14 гадоў заведзены банкаўскія карткі, якія прывязаны да карткаў дарослых. Іх выхаванцы самастойна карыстаюцца карткай, але інфармацыя аб затратах прыходзіць на асноўную картку бацькоў. Пералічаная сума павінна быць патрачана на працягу месяца. А вось пасля 14 гадоў вучням выдаецца індывідуальная

картка, на якой назавашаюцца грошы і якая знаходзіцца цалкам у іх распараджэнні. Студэнтам, якія вучацца ў вышэйшых і сярэдне-спецыяльных навучальных установах сельскагаспадарчага профілю па метавам накіраванні ад гаспадаркі і атрымліваюць сярэдні бал не ніжэй за 8, плацяць 50 % ад устаноўленай заканадаўствам студэнцкай стыпендыі. Напрыклад, малады спецыяліст з вышэйшай

Грунтоўная рэканструкцыя старых жывёлагадоўчых памяшканняў дазволіць гаспадарцы значна палепшыць затраты ад пачатку новых праектаў. Так, неўзабаве на месцы старой фермы з'явіцца сучаснае вытворчае памяшканне для вырошчвання буйной рагатай жывёлы. На гэтым аб'екце працуе свая брыгада будаўнікоў.

адукацыяй Максім Сячко, які вучыўся па накіраванні гаспадаркі, таксама былі стыпендыяты. Сёння ён працуе аператарам на плюшчэнні зерня кукурузы ў сувязі з вытворчай неабходнасцю.

Дзякуючы прадуманай кадровай палітыцы ў сельгасарганізацыі цалкам укамплектаваны штат спецыялістаў, вялікі прыток рабочых. Усім, хто мае патрэбу ў даху над галавой, выдзяляецца жыллё ў залежнасці ад складу сям'і. Даць жыллё стараюцца ў той частцы гаспа-

Віншую спецыялістаў, усіх работнікаў гаспадаркі з прафесійнымі святамі —

Днём работнікаў сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці!

Жадаю ім, каб працавалі гэтак жа плённа і эфектыўна, як працуюць цяпер. Зычу іхнасця, дабрабыту, здароўя ім і іх сям'ям. І яшчэ — каб у краіне былі мір і спакой. Гэта самае галоўнае.

Дырэктар ААТ «Крутагор'е-Петкавічы» Юрый КЛІМАШ.

даркі, дзе працуе чалавек, каб было бліжэй да месца работы. Жыллё будуецца не толькі па Дзяржаўнай праграме адраджэння і развіцця сяла. За шэсць апошніх гадоў у «Крутагор'і-Петкавічах» за асабістыя сродкі ўзялі для работнікаў тры 12-кватэрныя дамы.

— Да нас на работу пачалі прасіцца і жыхары сталіцы ды іншых населеных пунктаў. Кожны дзень хтосьці прыходзіць у аддзел кадраў. Паколькі ў нас дастаткова спецыялістаў, то ў асноўным бяром прэтэндэнтаў на рабочыя спецыяльнасці, — кажа Юрый Клімаш. — Папярэдне з імі гутарым, вывучаем, як працавалі на мінулым месцы, водгукі былога кіраўніцтва, супрацоўнікаў, чэраем інфармацыю з розных крыніц. Затым бяром на выпрабавальны тэрмін. Калі чалавек яго праходзіць без заўваг, парушэнняў працоўнай і вытворчай дысцыпліны, то заключаем з ім кантракт.

Наогул, які лічыць дырэктар, у калектыве кожны чалавек — гэта асоба, якая робіць гі-

УСЁ ПДЛІЧАНА І ПРААНАЛІЗАВАНА

Нядаўна да ААТ «Крутагор'е-Петкавічы» далучылі філіял Мінскага мясакамбіната «ММК-Агра», які перайменавалі ў ААТ «Данілавічы». Цяпер прадпрыемства займае плошчу 14 тысяч гектараў. Гэта 25 % ад угоддзяў усіх сельгасарганізацый Дзяржынскага раёна.

— А ці не паўплывае далучэнне стратнай гаспадаркі на вытворчы, эканамічны паказчыкі ўсяго прадпрыемства? — пацікавілася ў свайго суразмоўніка.

— Гэта рашэнне не імгненнае, яно ўзвжанае і выверанае. Гаворка аб рэарганізацыі ішла з 2019 года. Так, пытанню многа, шмат трэба ўсім папрацаваць, каб навесці парадка. Але я ўпэўнены, што гэта дасць станоўчыя вынікі. Не толькі фінансавыя, але і сацыяльныя. Пры гэтым не трэба забываць пра людзей, там крыху больш за 200 працуючых. Яны маюць права на дастойнае жыццё, работу, зарплату, сацыяльны пакет, ільготы. Гэтыя складнікі неабходна разглядаць у комплексе. Туды трэба ўключыць фінансы, інвестыцыі. І мы са спецыялістамі разумеем, што гэта нам пад сілу. У нас за дзесяць месяцаў гэтага года ўзровень чыстага прыбытку — 118 % да адпаведнага мінулагадня перыяду. Мы палічылі: калі скасіць эканоміку нашай гаспадаркі і далучанай, усё роўна ўсе паказчыкі па закранчэнні года ў параўнанні з 2019-м будуць адназначна станоўчыя, — падкрэслівае Юрый Клімаш.

АСТРАВОК СТАБІЛЬНАСЦІ

На сённяшні дзень акцыянернае таварыства дынамічна развіваецца. Узровень сярэдняга зарплаты за дзесяць месяцаў гэтага года вырас на 111 % да папярэдняга года. Заробак быў 1040 рублёў, стаў 1161 рубель.

— Скажу з усёй адказнасцю, гэты дабрабыт дасягнуты толькі за кошт таго, што нашы людзі працуюць больш і эфектыўней за іншых, як спецыялісты, так і простыя рабочыя, — адзначае дырэктар.

Два гады ў гаспадарцы працуюць над укараненнем кропкавага земляробства. Тут ёсць тэхніка, якая працуе з дапамогай аўтаруля. Інакш кажучы, механізатар толькі разварочвае трактар, а далей машыну вядзе аўтаматыка, з дапамогай якой трактар і сее, і косіць, і робіць перадпасяўную апрацоўку, і раскідвае угнаенні, і апырквае пасевы — без удзелу чалавека. Ужо сёння аграмічная служба можа даваць заданне механізатарам, што працуюць

торыю гаспадаркі, і ад яе ролі залежаць і прыбуленні ў вазе малядняка жывёлы, і надой, і ўраджайнасць палёў. «Два пастухі пасвяць 200 кароў. Ад таго, якія будуць выконваць сваю работу, залежаць надой, — прыводзіць прыклад дырэктар. — Пры парушэнні элементарных правілаў догляду за жывёлай, калі няправільна будуць аддзяляцца загоны, гнаць статак з поля і назад, можна страціць да 200 літраў малака.

Шматпрофільная спецыялізацыя сельгасвытворчасці патрабуе ад механізатараў гаспадаркі глыбокіх прафесійных ведаў. У гаспадарцы шырока ўкараняецца кіраванне палёвай тэхнікай з дапамогай камп'ютарных тэхналогій і электронных карт сельгасугоддзяў. Гэтыя фотаздымкі зроблены на палетках, дзе ўносяць арганічныя угнаенні. За штурвалам магутнага трактара — механізатар Максім РАМАНЕЙКА. З высокай дакладнасцю ён вядзе магутную тэхніку ў адпаведнасці з бартавымі сістэмамі навігацыі.

ВЫНІК»

на пэўных марках трактароў, дыстанцыйна з камп'ютара: па якой дрыганалі, куды ехаць, якое поле апрацоўваць і як менавіта. Уся інфармацыя адлюстроўваецца на маніторы ў кабіне трактара. Гэтую сістэму пратэстувалі і ўвялі на ўсіх асноўных відах работ. У гаспадарцы выбралі фірму, з якой будуць працаваць на пераходзе ў найбліжэйшы час усёй энерганасычанай тэхнікі на аўтаматычнае ўпраўленне з GPS-навігацыяй.

— Хочам пайсці далей, зрабіць, як у аэрапорце, дзе пасажыр можа даведацца аб нумары рэйса, тэрмінала, часе адпраўлення самалёта, паколькі ўся гэтая інфармацыя змешчана на маніторы. Мы хочам нешта падобнае зрабіць у сябе. У майстарні будзе вісець табла, дзе будзе распісаны від работ на кожнага механізатара: на якім полі яны працаваць, на якім трактары. Не трэба падчас планёркі пісаць заданне на лістку паперы або ў бланкце. Заданне набірае аграном і яго аўтаматычна высвечваецца на экране, — канстатуе Юрый Пятровіч.

— Гэта даніна модзе?
— Не, даніна эканоміцы. Сёння з нашымі магчымасцямі мы маглі б ісці ў нагу з модай. Але не заўсёды тое, што модна, эканамічна выгадна. На першым месцы павінна стаць мэтазгоднасць. Можна, канешне, купіць імпартаўную тэхніку. Але, калі падсыць з розумам, то цалкам магчыма ўсё гэта зрабіць і на айчынай тэхніцы з мінімальнай дапрацоўкай.

Мясную прадукцыю па амаль васьмідзесці пазіцыях вырабляюць у ААТ «Крутагор'е-Петкавічы». Мясны цэх перапрацоўкі — месца, дзе гаспадарыць вопытныя майстры. Віктар КОРЖЫЧ апрацоўвае каўбасныя вырабы ў тэрмакамерах. Тэхнолаг Яўген МУРЗІЧ, начальнік цэха Марына ХАМЕНКА, маркіроўшчыца Ганна ГАРАЧКА разам сочаць за якасцю прадукцыі.

Максім СЯЧКО атрымаў вышэйшую тэхнічную адукацыю пры фінансавай падтрымцы ААТ «Крутагор'е-Петкавічы». У гэтыя дні яго веданне тэхнікі спатрэбілася на участку, дзе працуе абсталяванне для пашчоназна кукурузнага зерня на корм статку.

У ПЛАНХ — ВЫПУСК МАРМУРОВАГА МЯСА

У планах гаспадаркі — вытворчасць мармуровага мяса. Справа ў тым, што ў «ММК-Агра» займаліся вырошчваннем буйной рагатай жывёлы пароды «Лімузін». На жаль, без захавання тэхналогіі ўтрымання. За адносна кароткі час у «Крутагор'е-Петкавічах» рканструявалі кліацэнтр, куды перагналі статак у 180 гаоў.

— Вытворчасць такой прадукцыі — новы дзяр для нас кірунак, якім яшчэ не займаліся. Але з улёкам таго, што ў далучанай гаспадарцы ёсць гэтая жывёла, мы вымушаны былі пайсці на тое, каб пабудавалі памяшканне, — падкрэслівае Юрый Клімаш. — Мармуровае

мяса, мяркуецца, будзе прадавацца ў нашых фірменных магазінах у асобных вітрынах, паўстаўляюцца ў рэстараны. Над лагістыкай пакуль працуюць.

Дарэчы, у сельгасарганізацыі працуюць забойнікі і мясаперапрацоўчы цэхі. Тут выпускаецца 78 відаў прадукцыі: варяныя, вэнджаныя каўбасы, сасіскі, розныя паўфабрыкаты, вырабы з вантробы, свінніна, ялавічына і шмат іншага. Прадукцыя — натуральная, без соў, свінных шкурак, эмульгатаў. Толькі соль і спецы. Сыравіна выкарыстоўваецца выключна асабістай вытворчасці. Прадукцыя прадаецца ў пяці фірменных магазінах пад брандам «Мясны дом».

— Штомесяць усе нашы работнікі па льготнай цане атрымліваюць па восем кілаграмаў мяса, малака. Восенню ім выдаецца па 300 кілаграмаў бульбы, капуста. Па выніках года выплачваецца трынаццацятая зарплата. Тыя, што маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, стаяць у чарзе на атрыманне індывідуальнага дома або кватэры, — канстатуе намеснік дырэктара па ідэалагічнай рабоце Кацярына Апра-на. — У аграгарадку ёсць клуб, фельчарска-акушэрскі пункт, лазнева-пральны комплекс, сталовай, школа, дзіцячы садок.

— А чаго не хапае? — пытаюся ў Кацярыну.
У адказ яна ўсімхаецца:
— Цырульні. Хочацца, каб нашы работнікі былі яшчэ прыгажэйшыя. У недалёкай будучыні такі аб'ект з'явіцца.

Татцяна ЛАЗОЎСКАЯ, Алена ДАУЖАНОК, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Пяць фірменных магазінаў ААТ «Крутагор'е-Петкавічы» прапануюць прадукцыю вядомай маркі «Мясны дом». У шырокім асартымеце вэнджаная варяная прадукцыя і паўфабрыкаты са свінніны і ялавічыны.

ПРАЧЫТАННЕ АСОБЫ: помнік пісьменніку Анатолю Статкевічу-Чабаганаву

Імя беларускага скульптара Сяргея БАНДАРЭНкі добра вядома не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. Сяргей Апанасавіч з'яўляецца ганаровым членам Кітайскай акадэміі мастацтваў. Яго творы ўключаны ў каталог «500 найлепшых кітайскіх мастакоў». А ўпершыню, між іншым, скульптурныя работы Сяргея Бандарэнка былі прадстаўлены ў японскім горадзе Сапара на Сусветнай выстаўцы «ЭКСПА» ў 1972 годзе. Гэта па-свойму ўнікальны факт, бо пачынальніку вялікай дарогі ў мастацтва было менш за шаснаццаць (!) гадоў.

Малады скульптар ішчэ толькі вучыўся, авалоўваў майстэрствам у Беларускам тэатральна-мастацкім інстытуце, які закончыў у 1981 годзе. Вучыўся Сяргей Бандарэнка ў такіх знаных майстроў, як Андрэй БЕМБЕЛЬ, Анатоль АНІКЕЙЧЫК, Геннадзь МУРАМЦАУ, Леанід ДАВЫДЗЕНКА. У 1985 годзе малады скульптар скончыў творчыя майстэрні Акадэміі мастацтваў СССР у народнага мастака СССР Заіра АЗГУРА. У гэтым жа годзе скульптара прынялі ў Беларуска саюз мастакоў.

...З Сяргеем Апанасавічам мы сустрэліся ў яго майстэрні ў Сёмкаве, што пад Мінскам. З першых уражанняў — процьма завяршаных работ, прысвечаных коням, жукам. Такія малыя скульптурныя формы сведчаць аб захопленасці творцы дэталізацыяй, жаданні быць дакладным ілюстратарам навакольнага свету. Найперш — жывёльнага свету. Дарэчы, коні — і ў вялікіх скульптурных формах, выкананых Сяргеем Бандарэнкам. Яны ёсць на пастаментах і ў нашай краіне. Напрыклад, у Беларускам дзяржаўным цырку — «Цыркавая танцоўшчыца на кані». Але найбольш яны раскіданы па свету. Яны — «у паходзе», у вандроўанні па гарадах, па вуліцах і плошчах розных краін... Крытыкі, шараговыя гледачы адзначаюць надзвычайнае дапабенства коней у скульптурах Сяргея Апанасавіча з натурай.

А сустрэліся мы з нагоды... Майстар завяршае работу над надмагільным помнікам пісьменніку і краязнаўцу, мецэнату беларускай культуры, заслужанаму дзеячу культуры Рэспублікі Беларусь Анатолю Васілевічу СТАТКЕВІЧУ-ЧАБАГАНАВУ. Работа амаль што гатовая да таго, каб быць адлітай у бронзе. Мы ўсе разам, у невялікай грамадзе, углядаліся ў постаць чалавека, які пайшоў з жывыца не так даўно — у сакавіку 2019 года. На сустрэчы былі і пісьменнік, і гісторык, і іншыя госці, якія

адкрылі таямніцу падрыхтоўчай работы. Сярод нас быў і сын Анатоля Васілевіча — Андрэй ЧАБАГАНАУ. Канешне ж, перш-наперш гаварылі пра тое, наколькі падобная на самога пісьменніка яго скульптурная выява. Згадвалі знаёмства нам рухі, манеру хадзіць, успаміналі поцёк яго рукі, паварот галавы... Сам скульптар на працягу многіх гадоў асабіста ведаў Анатоля Васілевіча. І, пэўна, гэта таксама дапамагло «ўгадаць» асобу, зрабіць яе мастацкае прачытанне адначасова і вонкава дакладным, і дакладным па характары, нават па перакананнях. Сын героя работы — Андрэй Анатольвіч нагадаў пра тое, што шмат у чым постаць яго бацькі сфарміравалася ў 1960-я гады, калі той вучыўся ў Ленінградзе. Студэнцтва будучага даследчыка айчынай гісторыі, аўтара шырокамаштабнага творчага праекта па вывучэнні беларускіх радаводаў «Я — сын Ваш» Анатоля Чабаганаву прайшло ў Ленінградскім інстытуце дакладнай механікі і оптыкі. Прыехаўшы з вёскі, з Беларускага Палесся (нарадзіўся Анатоль на Любаншчыне) у культурную сталіцу, малады чалавек убаўраў у сябе, бы крынчынню ваду, рускую і сусветную культуру, літаратуру, мастацтва. Гэтаму, несумненна, спрыяла яго высокая ўнутраная арганізацыя. Ён набываў, збіраў кнігі. У маладыя гады выявілася яго надзвычайная ўвага да

праваслаўнага іканапісу, што пазней падштурхнула да калекцыянавання. З тых гадоў — вытокі багатай пазытыўнай бібліятэкі, якая і сёння можа ўраціць шмат каго з бібліяфілаў. Ён захапляўся выяўленчым мастацтвам. Яго вабілі творы са шкла і фарфору... «Мне падаецца, што на помніку бацькі — адбітак яго маладых гадоў, хоць выява і паказвае яго ў больш познім узросце», — адзначаў Андрэй Анатольвіч. Відаць па ўсім, што, ведаючы пісьменніка асабіста, Сяргей Бандарэнка зваў яго, Статкевіча-Чабаганаву, хотку жыцця, здолеў пранікнуць у сутнасць асобы. А мне, калі пакідаў майстэрню, падумалася, што, мажліва, калісьці скульптурная выява чалавека, які шукаў нашы, беларусы, карэнні ў далёкіх стагоддзях, будзе стаяць не толькі на могілках, дзе лёсам дадзена яму месца апошняга спачыну. А будзе вітаць новыя пакаленні на радзіме — у Любані ці ў роднай вёсцы Засмуча. А мо і ў адным з вялікіх гарадоў нашай Айчыны, у гісторыі якой Анатолю Васілевічу Статкевічу-Чабаганаву пакінуў сваю, рупліва выведзеную барзуну. І аўтарам гэтага помніка будзе таксама Сяргей Бандарэнка — творца, які прачытвае і ўжо дастаўкава шмат прачытаў гісторыю Беларусі праз помнікі, рэльефы вялікаму князю літоўскаму Альгерду, «Песню пра зубра», помнік князю Віцебскаму...

Кастусь ХАДЫКА.

Будзь у курсе!

Дадзены старт сацыяльнаму праекту «Беражы сябе»

Пра гэта падчас круглага стала ў прэс-цэнтры БелТА наведаміла сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Аляксандра ГАНЧАРОВА.

пра здароўе сваіх бабур і дзядуляў. Па жылыя людзі носяць маскі, каб не заразіць маладое пакаленне. Усе гэтыя дзімкі будуць размяшчацца ў сацыяльных сетках. Дарэчы, Саюз моладзі распрацаваў новую інфарграфіку, дзе ў даступнай форме будзе даваць парады, якія можна арганізаваць мерапрыемства анлайн і афлайн з улёкам мер бяспекі. На чарзе — распрацоўка новых стыкерпакаў на тэму COVID-19.

Праект скіраваны на развіццё грамадзянскай і сацыяльнай адказнасці дзіцячана нашэння масак. Усе сацыяльныя сеткі Саюза моладзі з заўтрашняга дня будуць аформлены адзінымі аватарам з надпісам «Беражы сябе». Галоўнымі героямі стануць юнак і дзяўчына — члены БРСМ, на якіх, натуральна, будзе надзета маскі. Арганізатары просяць дасылаць на пошту, размяшчаць у сваіх сацсетках фатаграфіі альбо сэлфі ў масках з кароткім апісаннем, чаму людзі іх носяць, паколькі гэта адказнасць не толькі за сваё здароўе, але і здароўе навакольных.

Аляксандра Ганчарова дадала, што БРСМ аднавіў работу «Гарачых» тэлефонных ліній для неабходнай інфармацыйнай і іншай дапамогі пажылым людзям. «Гарачыя» лініі прымаюць заўяві ад пажылых адзіночкі грамадзян, і сумесна з тэрытарыяльнымі цэнтрамі аслугоўвання насельніцтва валонцёры будуць закупляць тавары першай неабходнасці. Як і раней, добраахвотнікі БРСМ дапамогуць цэнтрам у адраснай бескантактавай дастаўцы прадуктаў і лекаў пажылым.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ОФИЦИАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «С Простоквашино призов густо!»

Настоящие правила проведения рекламной игры «С Простоквашино призов густо!» (далее – Правила), направленной на продвижение продукции, производимой под товарным знаком «Простоквашино», разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «С Простоквашино призов густо!» (далее – Рекламная игра).

1. Организатор

Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Лияр Куб», УНП 192452588, зарегистрированное в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192452588 (далее – Организатор). Юридический адрес Организатора: 220030, г. Минск, ул. Ленина, д. 50, 5-й этаж, пом. 1.

2. Участники Рекламной игры «С Простоквашино призов густо!»

Участниками Рекламной игры могут быть достигшие возраста 14 лет физические лица, граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь, которые выполнили условия п. 9 настоящих Правил (далее – Участник).

Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

3. Название Рекламной игры: «С Простоквашино призов густо!»

4. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

5. Дата начала Рекламной игры: 16 ноября 2020 г.

6. Дата окончания Рекламной игры: 29 января 2021 г.

7. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра (Игровой продукт):

- Сметана, массовая доля жира 10,0 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г;
- Сметана, массовая доля жира 15,0 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Сметана, массовая доля жира 15,0 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г;
- Сметана, массовая доля жира 20,0 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Сметана, массовая доля жира 20,0 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г;
- Сметана, массовая доля жира 25,0 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Сметана, массовая доля жира 25,0 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г;
- Биосметана, массовая доля жира 15,0 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Биосметана, массовая доля жира 15,0 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г;
- Биосметана, массовая доля жира 20,0 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Биосметана, массовая доля жира 20,0 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г;
- Йогурт «Простоквашино» с фруктовым наполнителем «Клубника», с массовой долей жира 2,5 %, 335 г;
- Йогурт «Простоквашино» с фруктовым наполнителем «Черника», с массовой долей жира 2,5 %, 335 г;
- Йогурт «Простоквашино» с фруктовым наполнителем «Вишня», с массовой долей жира 2,5 %, 335 г;
- Йогурт «Простоквашино» «Осенне-зимний вкус» с фруктовым наполнителем «Клюква», с массовой долей жира 2,5 %, 335 г;
- Йогурт «Простоквашино» «Летний вкус» с фруктовым наполнителем «Крыжовник», с массовой долей жира 2,5 %, 335 г;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 1,5 %, ТЗ «Простоквашино», 930 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 1,5 %, ТЗ «Простоквашино», 920 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 2,5 %, ТЗ «Простоквашино», 930 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 2,5 %, ТЗ «Простоквашино», 920 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 3,2 %, ТЗ «Простоквашино», 930 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 3,2 %, ТЗ «Простоквашино», 920 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 0,5 %, ТЗ «Простоквашино», 950 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 1,5 %, ТЗ «Простоквашино», 950 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 2,5 %, ТЗ «Простоквашино», 950 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 3,2 %, ТЗ «Простоквашино», 950 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 2,5 %, ТЗ «Простоквашино», 480 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное, массовая доля жира 3,2 %, ТЗ «Простоквашино», 480 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное «Для профессионалов», массовая доля жира 3,2 %, ТЗ «Простоквашино», 950 мл;
- Молоко питьевое ультрапастеризованное «Для профессионалов», массовая доля жира 2,5 %, ТЗ «Простоквашино», 950 мл;
- Творог с массовой долей жира 2 %, ТЗ «Простоквашино», 320 г;
- Творог с массовой долей жира 5 %, ТЗ «Простоквашино», 320 г;
- Творог с массовой долей жира 5 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Творог с массовой долей жира 9 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Творог с массовой долей жира 5 %, ТЗ «Простоквашино», 355 г;
- Сыр «Белорусский классический» с массовой долей жира в сухом веществе 45 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Сыр «Сливочный» с массовой долей жира в сухом веществе 51 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Сырок глазированный с массовой долей жира 23 % с ароматом ванилина, ТЗ «Простоквашино», 40 г;
- Сырок глазированный с массовой долей жира 23 % с начинкой молоко сгущенное вареное, ТЗ «Простоквашино», 40 г;
- Масло сладкосливочное несоленое «Крестьянское» массовой долей жира 72,5 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Масло сладкосливочное несоленое массовой долей жира 82,5 %, ТЗ «Простоквашино», 180 г;
- Масло сладкосливочное несоленое массовой долей жира 82,5 %, ТЗ «Простоквашино», 400 г;
- Сливки питьевые ультрапастеризованные, массовая доля жира 10 %, ТЗ «Простоквашино», 200 г;
- Сливки питьевые ультрапастеризованные, массовая доля жира 20 %, ТЗ «Простоквашино», 200 г;
- Сливки питьевые ультрапастеризованные, массовая доля жира 10 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г;
- Сливки питьевые ультрапастеризованные, массовая доля жира 20 %, ТЗ «Простоквашино», 350 г.

8. Состав и размер призового фонда рекламной игры

Призовой фонд составляет: 97 030,66 (Девяносто семь тысяч тридцать) белорусских рублей шестьдесят шесть копеек.

Призовой фонд сформирован за счет денежных средств и имущества Организатора.

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры

№ п/п	Наименование категории приза	Наименование приза	Наименование категории приза	Кол-во	Стоимость с НДС за ед., бел. руб.	ИТОГО стоимость с НДС, бел. руб.	Даты и время розыгрышей
1	Ежедневные призы (ежедневные розыгрыши)	Приз 1	Подписка «ТВ и Кино: «Оптимальная» сроком 2 (два) месяца»	280	10,62	2 973,60	Ежедневно с 17.11.2020 до 11.01.2021 в 13.00
2		Приз 2	Электронный подарочный сертификат 21 век+ на 100 рублей	80	100,00	8 000,00	23.11.2020 в 14.00 30.11.2020 в 14.00 07.12.2020 в 14.00 14.12.2020 в 14.00 21.12.2020 в 14.00 28.12.2020 в 14.00 04.01.2021 в 14.00 11.01.2021 в 14.00
3	Ежеденельные призы (ежеденельные розыгрыши)	Приз 3	Пылесос-робот iLife V8S	24	595,98	14 303,52	23.11.2020 в 14.00 30.11.2020 в 14.00 07.12.2020 в 14.00 14.12.2020 в 14.00 21.12.2020 в 14.00 28.12.2020 в 14.00 04.01.2021 в 14.00 11.01.2021 в 14.00
4		Приз 4	Мобильный телефон MR742FS/A Apple iPhone XR 64GB Black, Model A2105	8	2 199,00	17 592,00	23.11.2020 в 14.00 30.11.2020 в 14.00 07.12.2020 в 14.00 14.12.2020 в 14.00 21.12.2020 в 14.00 28.12.2020 в 14.00 04.01.2021 в 14.00 11.01.2021 в 14.00
5		Главный приз 1	Денежное вознаграждение в размере возмещения подоходного налога	1	364,60	364,60	14.12.2020 в 17.00
6	Главные призы (розыгрыши Главных призов)	Главный приз 2	Автомобиль легковой Renault Kaptur, Россия, кузов X7LASRA1865460014, г. в. – 2020 Цвет – белый (черная крыша)	1	41 013,00	41 013,00	11.01.2021 в 16.00
			Денежное вознаграждение в размере возмещения подоходного налога	1	6 107,46	6 107,46	

9. Порядок участия в Рекламной игре «С Простоквашино призов густо!»

Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 16 ноября 2020 г. по 10 января 2021 г.:

9.1. Приобрести не менее трех Игровых продуктов согласно перечню, указанному в п. 7 в одном кассовом (товарном) чеке.

9.2. Зарегистрироваться на сайте www.prostokvashino.by, заполнить регистрационную форму, указав:

- персональные данные Участника: фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (при наличии), почтовый адрес (обязательно): почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии);
- адрес электронной почты (обязательно);
- номер мобильного телефона Участника в международном формате и название оператора (A1, MTC, Life) (обязательно);

• Загрузить фото/скан кассового (товарного) чека с наименованием продукции под ТЗ «Простоквашино» в личном кабинете, указав дату и время покупки

9.3. Сохранить кассовый (товарный) чек (-и) до окончания Рекламной игры.

9.4. Уведомление об успешной регистрации данных на странице Рекламной игры Участник получает в диалоговом окне на странице интернет-сайта www.prostokvashino.by.

9.5. Игровые коды Участникам присваиваются с первого разряда (00000001, 00000002, 00000003 и т. д.). Игровой код и дату розыгрыша, в котором участвует данный Игровой код, Участник получает в течение 12 часов с момента успешной регистрации данных письмом на адрес электронной почты, указанный Участником при регистрации.

9.6. Один чек может быть зарегистрирован только один раз (ему будет присвоено количество Игровых кодов согласно количеству Игровых продуктов в чеке: 3 Игровых продукта = 1 Игровой код).

9.7. Каждый Игровой код может принимать участие в 4 розыгрышах в рамках Рекламной игры согласно времени и дате его регистрации: один раз в ежедневном розыгрыше призов, один раз в еженедельном розыгрыше призов, один раз в розыгрыше Главного приза 1 (Игровые коды, присвоенные в период до 13.12.2020), один раз в розыгрыше Главного приза 2 (все Игровые коды).

Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии покупки Игрового продукта и выполнения условий, необходимых для участия в Рекламной игре.

9.8. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры при загрузке чека, и за достоверность сведений, указанных при регистрации на сайте www.prostokvashino.by. Организатор не несет ответственности за невозможность участия в игре лиц, которые приобрели Игровой продукт в магазинах, кассовые (товарные) чеки которых не отражают наименования приобретаемых товаров.

Организатор оставляет за собой право запросить у Участников оригиналы кассовых (товарных) чеков, подтверждающие факт покупки Игровых продуктов на протяжении всего срока Рекламной игры.

10. Место, даты, время и порядок проведения Розыгрышей призового фонда, порядок определения победителей Рекламной игры «С Простоквашино призов густо!»

Розыгрыши Приза 1 (ежедневные) проводятся по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, дом 50, 5-й этаж, офис 1 в 13.00 каждый день с 17 ноября 2020 г. по 11 января 2021 г.

В ежедневном розыгрыше участвуют Игровые коды, присвоенные Участникам, успешно прошедшим регистрацию данных на странице Рекламной игры и выполнившим все условия настоящих Правил Рекламной игры.

Розыгрыши Призов 2, 3, 4 (ежеденельные) проводятся по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, дом 50, 5-й этаж, офис 1 в 14.00 каждый понедельник с 23 ноября 2020 г. по 11 января 2021 г.

В еженедельном розыгрыше участвуют Игровые коды, присвоенные Участникам, успешно прошедшим регистрацию данных на странице Рекламной игры и выполнившим все условия настоящих Правил Рекламной игры, не позднее воскресенья недели, предшествующей дню розыгрыша.

Розыгрыш Главного приза 1 проводится по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, пересечение Логойского тракта и Минской кольцевой автодороги, гипермаркет BIGZZ, 1-й этаж, 14 декабря 2020 г. в 17.00.

В розыгрыше Главного приза 1 участвуют Игровые коды, присвоенные Участникам, успешно прошедшим регистрацию данных на странице Рекламной игры и выполнившим все условия настоящих Правил Рекламной игры, в период с 08:00:00 16.11.2020 по 11:59:59 10.01.2021.

Розыгрыш Главного приза 2 проводится по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ленина, дом 50, 5-й этаж, офис 1, 11 января 2021 г. в 16.00.

В розыгрыше Главного приза 2 участвуют Игровые коды, присвоенные Участникам, успешно прошедшим регистрацию данных на странице Рекламной игры и выполнившим все условия настоящих Правил Рекламной игры, в период с 08:00:00 16.11.2020 по 11:59:59 10.01.2021.

10.1. Наименование и количество разыгрываемых призов, а также даты розыгрышей каждого приза указаны в п. 8 настоящих Правил.

10.2. Механика проведения ежедневных и еженедельных розыгрышей Призов:

10.2.1. К моменту проведения розыгрыша Призов Организатором формируется Список Игровых кодов по возрастанию, сформированный

согласно п. 9.5. настоящих Правил с указанием Игрового кода, фамилии, имени, отчества Участника, даты и времени совершения покупки.

Для проведения розыгрыша используются лототрон и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9.

За ходом розыгрыша призов следит комиссия. Итоги розыгрыша фиксируются в протоколе комиссии, который составляется и подписывается всеми присутствующими членами комиссии.

Определение выигрышного Игрового кода происходит путем его формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона.

Для определения цифры первого слева разряда выигрышного Игрового кода в лототрон загружаются шары с номерами, соответствующими первому разряду зарегистрированных Игровых кодов, входящих в диапазон, участвующих в данном розыгрыше. Шары перемешиваются, из лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

После этого в лототрон загружаются те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Игровых кодов в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих игровых разрядов 3, 4, 5, 6, 7, 8 выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.

10.2.2. Выигрышным Приз 1 в ежедневных розыгрышах считается 1 (один) Игровой код, определенный согласно п. 10.2.1, а выигрышным последующие 4 Приза 1 в еженедельном розыгрыше считается каждый 20-й (двадцатый), следующий за ним в Списке, в количестве 4 Игровых кодов – всего 5 призов.

Выигрышным Призы 2, 3, 4 в еженедельных розыгрышах считается 1 (один) Игровой код, определенный согласно п. 10.2.1, а выигрышными последующие 9 Призов 2, 2 Приза 3 в еженедельном розыгрыше считается каждый 20-й (двадцатый), следующий за ним в Списке, в количестве 9 Игровых кодов (для Приза 2) и 2 Игровых кодов (для Приза 3) – всего 10 единиц Приза 2, 3 единицы Приза 3.

Игровой код может признаваться выигрышным только один раз. В случае повторного попадания Игрового кода в диапазон победителей, он не признается выигрышным, выигрышным признается следующий за ним по Списку Игровой код.

В случае если выигрышный Игровой код попадает на конец Списка, то дальнейшее исчисление продолжается с начала Списка.

10.2.3. При проведении розыгрышей для каждого Приза 3, 4 Организатор дополнительно определяет 1 (один) резервный порядковый номер для определения 1 (одного) Резервного победителя. Резервным победителем становится обладатель порядкового номера, следующего за выигрышным.

Если следующий за выигрышным порядковый номер принадлежит Победителю приза, то выигрышным становится следующий после него первый порядковый номер иного участника. В случае если порядковый номер попадает на конец списка, то выигрышным будет считаться первый порядковый номер иного участника с начала списка.

10.3. Механика проведения розыгрыша Главного приза 1 и Главного приза 2.

К моменту проведения розыгрышей Главных Призов Организатором формируются Списки Игровых кодов по возрастанию, сформированные согласно настоящим Правилам с указанием Игрового кода, фамилии, имени, отчества Участника, даты и времени совершения покупки.

Для проведения розыгрышей используются лототрон и набор шаров в количестве 10 штук с номерами от 0 до 9.

За ходом розыгрыша призов следит комиссия. Итоги розыгрыша фиксируются в протоколе комиссии, который составляется и подписывается всеми присутствующими членами комиссии.

Определение выигрышного Игрового кода происходит путем его формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона.

Для определения цифры первого слева разряда выигрышного Игрового кода в лототрон загружаются шары с номерами, соответствующими первому разряду зарегистрированных Игровых кодов, входящих в диапазон, участвующих в данном розыгрыше. Шары перемешиваются, из лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

После этого в лототрон загружаются те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Игровых кодов в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного Игрового кода. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих игровых разрядов 3, 4, 5, 6, 7, 8 выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.

Таким же образом последовательно выбирается 1 резервный победитель для Главного приза 1 и 1 резервный победитель для Главного приза 2.

10.4. Имена победителей Рекламной игры ежедневных розыгрышей, еженедельных розыгрышей и розыгрышей Главных призов будут размещены на интернет-сайте Рекламной игры www.prostokvashino.by на следующий рабочий день после проведения розыгрышей Призов.

11. Порядок уведомления победителей о результатах розыгрыша, порядок получения призов.

11.1. Победители Рекламной игры извещаются о выигрыше посредством отправки письма на адрес электронной почты, указанный при вводе Персональных данных на странице регистрации на www.prostokvashino.by, отправленного в срок не позднее 3 дней после розыгрыша.

Организатор также оставляет за собой право дополнительно уведомлять победителей любым удобным ему способом: SMS-сообщением или звонком по телефону, указанным при вводе Персональных данных на сайте.

11.2. Призы 1 и 2 будут отправлены победителям на адрес электронной почты, указанный при регистрации, и будут размещены для ознакомления в личном кабинете на интернет-сайте не позднее 4 (четырех) рабочего дня, следующего за днем проведения розыгрыша. Призы 1 и 2 считаются переданными с момента отправки их на адрес электронной почты Победителя и с момента его размещения в личном кабинете на интернет-сайте.

11.3. Для получения Призов 3, 4 победитель Рекламной игры должен до 22 января 2021 г. явиться по адресу: г. Минск, ул. Ленина, 50, 5-й этаж, пом. 1, предварительно связавшись с Организатором по телефону (+375 44) 765-44-68 (звонок тарифицируется согласно тарифам оператора, услугами которого пользуется Участник). Связаться с Организатором и получить приз можно с понедельника по пятницу с 11.00 до 19.00, в субботу с 10.00 до 12.00. По просьбе Победителя, выраженной до 20 января 2021 г. в форме письменного заявления через обратную связь на странице интернет-сайта, Призы 3, 4 могут быть высланы до 22 января 2021 г. почтой на адрес, указанный при регистрации.

При получении Призов 3, 4 победитель обязан представить оригинал документа, удостоверяющего личность (паспорт – для граждан Республики Беларусь или вид на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан).

Для получения Главных призов 1, 2 победитель Рекламной игры должен до 22 января 2021 г. явиться по адресу: г. Минск, ул. Ленина, 50, 5-й этаж, пом. 1, предварительно связавшись с Организатором по телефону (+375 44) 765-44-68 (звонок тарифицируется согласно тарифам оператора, услугами которого пользуется Участник). Связаться с Организатором и получить приз можно с понедельника по пятницу с 11.00 до 19.00, в субботу с 10.00 до 12.00.

При получении Главных призов 1, 2 победитель обязан представить оригинал документа, удостоверяющего личность (паспорт – для граждан Республики Беларусь или вид на жительство в Республике Беларусь – для иностранных граждан).

11.4. В случае если с Победителем Призов 3, 4 и Главных Призов 1, 2 Рекламной игры не удается связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных при вводе на интернет-сайте www.prostokvashino.by либо Победитель не явился за получением приза согласно п. 11.3 настоящих Правил, либо не представил все необходимые данные для получения приза, то право на получение прихода к Победителю из резервного списка, сформированного при розыгрыше Призов 3, 4 и розыгрыше Главных призов 1, 2.

11.5. Резервный Победитель уведомляется способами, предусмотренными п. 11.1 настоящих Правил, в срок не позднее 24.01.2021 г. Срок получения Резервным Победителем Приза в месте, указанном в п. 11.3, с обязательным представлением документов, предусмотренных п. 11.3 настоящих Правил – не позднее 27.01.2021 г.

11.6. Организатор не оплачивает Победителю Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения Приза.

11.7. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента Призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче Призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством Призов.

11.8. В случае если Призы не получены в установленные Правила Рекламной игры сроки либо с Победителями не удается связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, Призы остаются в распоряжении Организатора.

11.9. Организатор при выдаче Призов победителям Рекламной игры признается налоговым агентом и несет ответственность за соблюдение действующего налогового законодательства Республики Беларусь. Выдача Призов производится путем передачи Приза Победителю за подписью суммы денежного вознаграждения в размере возмещения подоходного налога.

В случае если общая стоимость Призов 1, 2, выигранных одним Победителем в период Рекламной игры, превышает 140,00 белорусских рублей, такой Победитель обязан уплатить подоходный налог с общей суммой призов самостоятельно.

11.10. Призы 1, 2 считаются переданными Победителю с момента отправки их на адрес электронной почты Победителя и с момента их размещения в личном кабинете на интернет-сайте Рекламной игры.

Призы 3, 4 и Главные призы 1, 2 считаются переданными Победителю с момента подписания Победителем Акта приема-передачи Приза или с момента передачи Приза для доставки нарочной службой.

11.11. В случае если Победитель не может получить Приз 3, 4, Главный приз 1, 2 лично, данные призы может получить его доверенное лицо по предъявлении документа, удостоверяющего личность, и нотариально заверенной доверенности.

12. Комиссия по проведению Рекламной игры «С Простоквашино призов густо!»

Для контроля соблюдения официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возмущим при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

Председатель Комиссии – Лейкина Карина Александровна, ООО «Пяр Куб», управляющий;

Члены комиссии:

- Нахайчук Светлана Геннадьевна, ООО «Пяр Куб», менеджер по реализации призов;
- Мартинович Полина Леонидовна, ООО «Пяр Куб», бухгалтер;
- Булчачева Виктория Владиславовна, ООО «Пяр 3 Коннект», инженер-программист;
- Турейко Ольга Григорьевна, ООО «Пяр Куб», юрист-консультант.

13. Информация о Рекламной игре «С Простоквашино призов густо!», публикация Правил Рекламной игры «С Простоквашино призов густо!»

13.1. Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

13.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звезда» в срок до 29 января 2021 г. включительно.

13.3. Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить на странице Рекламной игры на интернет-сайте Рекламной игры www.prostokvashino.by, а также по телефону «горячей линии»: (+375 44) 765-44-68 с понедельника по пятницу с 11.00 до 19.00, в субботу – с 10.00 до 12.00 (стоимость звонка тарифицируется в соответствии с тарифами мобильного оператора, услугами которого пользуется Участник).

14. Прочие условия

14.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

14.2. Факт участия в Рекламной игре означает, что ее Участники соглашаются с тем, что их имена, фамилии, отчества, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения Участникам. Победитель Розыгрыша дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

14.3. Организатор не несет ответственности за работу сети Интернет (например, плохое соединение с провайдером, поломки в сети и т.д.).

14.4. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Победителями в случае недостоверной информации, предоставленной Участником.

14.5. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

Все возможные претензии Участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: РБ, 220030, г. Минск, д/я 196.

Свидетельство № 3871 о государственной регистрации рекламной игры, зарегистрированной 14 октября 2020 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 18 декабря 2020 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-27964, общая площадь 160,9 кв. м, наименования – здание столярной мастерской; назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель; составные части и принадлежности – одноэтажное блочное здание столярной мастерской с пристройкой Б/К
Место-нахождение продаваемого имущества	Минская обл., Логойский р-н, Гайнский с/с, д. Логоза, ул. Гайнская, 1А/1
Сведения о земельном участке	Площадь – 0,0701 га, кадастровый номер 623280800019000004, целевое назначение – земельный участок обслуживания здания столярной мастерской
Продавец имущества	ОАО «МТЗ»
Организатор торгов	ул. Долгобродская, 29, 220070, г. Минск Государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов, с учетом НДС	6 200,00 бел. руб.
Сумма задатка	620,00 бел. руб.
Условия торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 5 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МТЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах от 18.12.2020.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводят аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после проведения торгов. Участники о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 20 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 18 декабря 2020 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7, зал аукционных торгов. Также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 17.11.2020 по 16.12.2020 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефонам: (029) 363 38 42; (017) 333 49-67.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»), (017) 333-49-67 (ОАО «МТЗ»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

Организатор торгов	ОАО «ЛКВР» (УНП 692074939); г. Минск, ул. П. Бровки, д. 3, корп. 2, пом. 429, тел. 8 (017) 360-14-79, e-mail info@lkvr.by		
Продавец	ИП Куделя Д.Л. (УНП 100934339) в лице антикризисного управляющего ЧПУП «Аналитик-центр», тел. 8 017 378 05 66		
Форма, дата, время и место проведения торгов	Открытые торги (аукцион) 04.12.2020 в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. П. Бровки, 3/2, пом. 429		
Сведения о предмете торгов и порядке ознакомления с ним	№ лота	Наименование объекта	Начальная цена предмета торгов (без учета НДС), бел. руб.
	1	1/2 доля изолированного помещения (гаража), инв. № 500/D-798200604	5 220,00
		Начальная цена лота № 1 снижена на 10 % от первоначальной стоимости.	
		Предельная увеличенная аукционировано в газете «Звезда» от 09.09.2020	
Место нахождения предмета торгов	г. Минск, ул. Маневича, 20/9-96		
Порядок проведения торгов	Шаг торгов – 5 % от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %. Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за один день до даты проведения. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 10 % от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает затраты на организацию и проведение результативного аукциона. Подробнее по телефону 8 029 960 44 34		
Сроки приема заявок и заключения задатка	Для участия в торгах в срок по 03.12.2020 до 17.00 необходимо: 1. Перечислить задаток в размере 10 % от начальной цены предмета торгов на р/с BY09UNB3012200911000000933 в ОАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, УНП 692074939, получатель ООО «ЛКВР», назначение платежа: задаток 10 % по лоту № 1 ИП Куделя Д.Л., аукцион 04.12.2020; 2. Подать заявление на участие и необходимые документы по адресу: г. Минск, 220041, д/я 10 либо на эл. почту lkvr.torg@tut.by. Тел. (8029) 960-44-34		
Порядок заключения договора и уплаты цены предмета торгов победителем торгов	Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 15 банковских дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов		

О реализации дебиторской задолженности ООО «Внешагрогрупп»

Организатор торгов	Управляющий по делу о банкротстве ООО «Внешагрогрупп» – ИП Угольник Дмитрий Геннадьевич: 220136, г. Минск, д/я 194, тел. +37529 6363522	
Продавец	ООО «Внешагрогрупп»: г. Минск, ул. Скрыганова, д. 6, оф. 505, УНП 191872757	
Форма, дата, время и место проведения торгов	Торги в форме открытого аукциона 30.11.2020 в 14.30 в помещении экономического суда г. Минска: г. Минск, ул. Академическая, 15, корп. 1	
Сведения о предмете торгов	Дебиторская задолженность: Лот № 1: АгроДитан ООО на сумму 3 402,99 рублей; Лот № 2: БелМисАгроТорг ООО на сумму 2 638,98 рублей; Лот № 3: Боровиковой Т.А. КОХ на сумму 99,03 рублей; Лот № 4: Гантуягов КСВП на сумму 1 652,82 рублей; Лот № 5: Гравецкий райагросервис ОАО на сумму 341,41 рублей; Лот № 6: Глуская зоря ОАО на сумму 703,16 рублей; Лот № 7: ДРОУНДО НТ ООО на сумму 420,52 рублей; Лот № 8: Дружок В.А. КОХ на сумму 401,51 рублей; Лот № 9: Дружок В.А. КОХ на сумму 352,21 рублей; Лот № 10: МайскоеАгро ОАО на сумму 3 013,77 рублей; Лот № 11: Милославская С.М. ИП на сумму 73,22 рублей; Лот № 12: НовБелТех ООО на сумму 1 029,99 рублей; Лот № 13: Парикская Слобода ППО КСВП Колхоз «Парикская Коммуна» на сумму 589,43 рублей; Лот № 14: Первомайский ОАО на сумму 4 506,13 рублей; Лот № 15: Пolesье-Агро ОАО на сумму 233,84 рублей; Лот № 16: Пolesье ОАО на сумму 137,82 рублей; Лот № 17: Раде-Групп ООО на сумму 1 784,97 рублей; Лот № 18: Самотевичи Агро КСВП на сумму 443,83 рублей; Лот № 19: Сейкобел ООО на сумму 378,82 рублей; Лот № 20: Солигорский райагросервис ОАО на сумму 56,78 рублей; Лот № 21: Тимирязевский ОАО на сумму 566,04 рублей; Лот № 22: Торгуны ОАО на сумму 872,53 рублей; Лот № 23: Уша ОАО на сумму 2 593,03 рублей; Лот № 24: Юрковичи ОАО на сумму 406,95 рублей; Лот № 25: Вишневецкий Агро ОАО на сумму 634,60 рублей; Лот № 26: Дрогичинский ККЗ ОАО на сумму 1 333,83 рублей; Лот № 27: Заря Коммуны ОАО на сумму 38,73 рублей; Лот № 28: Михалевская Нива ОАО на сумму 754,07 рублей; Лот № 29: РегионАгроСнаб ООО на сумму 50,00 рублей; Лот № 30: Агрофирма «Славгородский» ОАО на сумму 104,27 рублей; Лот № 31: Турино-Агро ОАО на сумму 421,70 рублей; Лот № 32: Экспериментальная База Глуск ОАО на сумму 1 151,06 рублей.	
Порядок проведения торгов	Шаг аукциона – 5 %. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день их проведения. Договор купли-продажи предмета торгов должен быть подписан победителем в течение 5 рабочих дней с даты подписания протокола о проведении торгов. В случае признания торгов несостоявшимися возможна продажа предмета аукциона единственному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %	
Размер задатка для участия в торгах	Задаток в размере 10 % от начальной цены предмета торгов перечисляется на р/с ООО «Внешагрогрупп» № BY39BELB3012160986006226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, код BELBY2X	
Порядок приема заявок на участие в торгах	Заявки на участие в торгах принимаются с 14.11.2020 до 17.00 27.11.2020. Заявки на участие в торгах с приложением док-тов (заверенный банком докт-т о внесении суммы задатка, копия свидетельства о регистрации для ИП и/или лица, копия паспорта для физ. лица и ИП) направляются заказной корреспонденцией в адрес управляющего, а также на эл. почту ugo@lkvr.by	
Возмещение затрат	Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются победителем торгов	

ИНФОРМАЦИЯ о проведении аукциона по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества республиканской собственности

Организатор аукциона – МГУ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, тел. 8-0222-42-25-64, 8-029-15-15-444.

Аукцион состоится **16 декабря 2020 года в 15.00** в здании Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: **г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.**

Предмет аукциона (наименование объекта, его местонахождение, арендуемая площадь, кв. м):

ЛОТ № 1 – Право заключения договора аренды капитального строения по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Ленинская, 39/1, арендуемой площадью 149,9 кв. м. Начальная цена продажи – 668 р. 55 к.

ЛОТ № 2 – Право заключения договора аренды капитального строения по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Ленинская, 39/2, арендуемой площадью 23,2 кв. м. Начальная цена продажи – 103 р. 47 к.

ЛОТ № 3 – Право заключения договора аренды капитального строения по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Пионерская, 26б, арендуемой площадью 74,4 кв. м. Начальная цена продажи – 331 р. 82 к.

ЛОТ № 4 – Право заключения договора аренды капитального строения по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Пионерская, арендуемой площадью 60,1 кв. м. Начальная цена продажи – 268 р. 05 к.

Срок договоров аренды – 3 года.

Заявки принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 17.00 (обеденный перерыв с 13.00 до 14.00) по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 407.

Последний день приема заявлений и внесения задатка – 14 декабря 2020 года до 13.00.

Заявления, поступившие после указанного срока, не рассматриваются.

Информация об опубликовании извещения размещена на официальных сайтах Государственного комитета по имуществу www.gki.gov.by (www.au.ncb.by), Могилевского областного исполнительного комитета www.mogilev-region.gov.by, Могилевского городского исполнительного комитета www.mogilev.gov.by.

Утерянный представителем Белгосстраха по Московскому району г. Минска бланк квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии ВА № 1450274 выдан не действителен.

ЦУДЫ НА ВАДЗЕ

Раскрываем сакрэты сінхроннага плавання

Сінхроннае плаванне — казачны спорт. Чаму? Як мінімум, з-за таго, што спартсменкі вырабляюць на вадзе такое, што могуць толькі казачныя русалкі. Але калі ў казцы ўсё атрымліваецца само сабой ці з дапамогай магічных сіл, тут за выступленнем стаіць вялізная праца. Галоўны трэнер нацыянальнай зборнай па сінхронным плаванні беларускі Алена СВЯТЛІЧНАЯ раскрыла некаторыя сакрэты казачнага спорту.

УСЁ ПАЧАЛОСЯ СА ШКОЛЫ

Сінхроннае плаванне развіваецца ў Беларусі з 1982 года, калі ў Мінску была сфарміравана спецыялізаваная дзіцяча-юнацкая школа. Запрошаныя спартсменкі і трэнеры энтузіясты з усіх рэспублік СССР дапамагалі выхоўваць таленавітых беларускіх дзяўчынак. А ўжо ў 1983 годзе беларускі дуэт Святланы Шаставінай і Алены Бірук заняў другое месца на Спартакіядзе народаў СССР. У 1991 годзе беларуская каманда стала сярэбраным прызёрам у самым яркім відзе алімпійскай праграмы — групавых выступленнях рознымі першынства СССР. Алімпійскія гульні 2000 года ў Сіднеі сталі першымі для беларускіх сінхроністаў, з таго часу нашы дуэты ўдзельнічаюць у алімпійскіх спаборніцтвах. Па словах Алены Святлічнай, гучных поспехаў беларускія сінхроністы пакуль не дасягнулі. І на тое ёсць шэраг прычын. «У нашым спорце вельмі цяжка пасунуць лідараў, якія многа гадоў займаюць першыя пазіцыі. Гэта патрабуе мноства рэсурсаў — чалавечых, фінансавых і іншых», — расказвае Алена Святлічная.

Аднак беларускім спартсменкам гэта не перашкаджае імкнуцца наперад да сваіх мэт, няхай і павольней, чым усім хацелася б. Пакуль медалі зарабляюцца толькі на юніёрскім узроўні. Першая ўзнагарода з'явілася чатыры гады таму на неафіцыйным суветным першынстве — чэмпіянаце міжземнаморскіх краін, куды запрашаюцца спартсменкі з усяго свету. Першапраходцам стала Васіліна Хандошка. Яна ж паказала і добры вынік на чэмпіянатах Еўропы сярод юніёраў, у 2018 і 2019 гадах падымалася на п'едэстал. У 2019 годзе увесь п'едэстал у праграме «Фігуры» быў за беларускамі.

У сінхронным плаванні важна ўсё: акрабавка, харэаграфія, агульная і спецыяльная фізічная падрыхтоўка. Пачынаюцца з гэтым спортам можна толькі з сямі гадоў, а з 12 спартсменкі ўжо пачынаюць выступаць на спаборніцтвах. Таму тут рады «перабегчыкам» з іншых відаў спорту, гімнастыкі ці плавання. Такія дзеці маюць спартыўную базу, і яны хутчэй засвойваюць навукі, неабходныя для сінхроннага плавання.

«Як паказвае вопыт, у нашых спартсменак добрая тэхніка. Нам не хапае акрабавачнай і харэаграфічнай падрыхтоўкі. Для гэтага патрэбны моцны харэограф і крэатыўны пастаноўшчык, які дапамагалі б нам стаяць праграмы. Гэта, як правіла, творчыя занятыя людзі, і таму цяжка знайсці такога спецыяліста», — расказвае Алена Святлічная.

ПАЛЁТ ФАНТАЗІІ

Усё ў сінхронным плаванні шэсць дысцыплін. Алімпійскія і самыя відовішчыя — дуэт і група ў складзе васьмі чалавек. Раней да алімпійскіх дысцыплін адносілася і сольнае выступленне, але яго палічылі нецвяжым для публікі і замянілі дуэтамі. Сінхроністы выступаюць і ў змешаных парах — хлопцы і дзяўчыны, у камбінаванай групе ў складзе дзесяці чалавек. Добра сябе зарэкамендала новая дысцыпліна — акрабавачная група, дзе, акрамя сінхроннага плавання, спартсменкі паказваюць разнастайныя акрабавачныя элементы.

На вадзе спартсменкі дэманструюць тэхнічную і адвольную праграмы. У тэхнічнай галоўнае выканаць пяць асноўных элементаў, выстаўленых у пэўнай паслядоўнасці. Прамежкі паміж імі запаўняюцца харэаграфічнымі і акрабавачнымі элементамі. У адвольнай праграме прадстаўлены неабмежаваны палёт фантазіі трэнераў і саміх спартсменак. Толькі ў адвольнай праграме груп абмежавана колькасць акрабавачных падтрымак — іх павінна быць не больш як шэсць. Галоўнае ў абедзвюх праграмах — паказаць гісторыю і раскрыць вобраз. Таму да плавання, акрабавачнай і харэаграфіі далучаюцца артыстычныя таленты, музычны слых і пэўны настрой.

Сінхроннае плаванне — бадай ці не самы камандны від спорту. Больш нідзе спартсмены адначасова не выконваюць абсалютна аднолькавыя дзеянні. Алена Святлічная раскрыла сакрэт такой сінхроннасці: «Дзеля 30 секундаў выступлення трэба працаваць прыкладна два тыдні. А групавое выступленне доўжыцца чатыры хвіліны. Атрымліваецца, на пастаноўку і адпрацоўку адной праграмы патрабуецца тры месяцы манатоннай, тонкай працы па сем-восем гадзін кожны дзень».

Эднасць сінхроністаў пацвярджаецца яшчэ і тым, што яны зусім не эгаісты. Падчас выступлення дзяўчаты абавязаны глядзець на партнёраў і падстройвацца пад іх. Інакш не будзе ні каманды, ні сінхроннасці. З гэтым працэс у дуэтах, бо трэба сачыць за адной партнёраўкай, а не за сямяю. Але і элементы ў іх больш складаныя. З часам работа спартсменак у групавых праграмах даходзіць да аўтаматызму, і рабочы працэс ідзе хутчэй.

ВЯЛІКІЯ МАЛЕНЬКІЯ ХІТРАСЦІ

Музыка — такая ж важная частка выступлення, як акрабавачная, харэаграфія і тэхніка. І чужы яе патрэбна нават пад вадой. Для гэтага ў басейн апускаецца спецыяльны падводны дынамік. Як расказала Алена Святлічная, часта падводную музыку чуваць лепш, чым над вадой. А некалі на трэнероўках сінхроністаў абавязкова прысутнічала... доўгая металічная жэрдка. Прыстасаванне выкарыстоўваецца і сёння для адпрацоўкі пэўных элементаў. І не ў выхавачных, а ў пастаноўчых мэтах. Жалезная палка трэнер адбівае на ім рытм песні. Саму кампазіцыю чуе толькі трэнер, а спартсменкі — толькі рытм.

Шмат увагі аддаецца вонкаваму выглядзе спартсменак. Купальнік павінен адпавядаць вобразу і ні ў якім разе не быць прызрыстым. Калі ў спартсменкі на бачным месцы ёсць татуіроўка, яе трэба замазаць. Нягледзячы на тое, што сінхроннае плаванне — гэ-

та своеасаблівае шоу, макіяж павінен быць звычайным і не пераходзіць у грим. Нават касметыка выкарыстоўваецца звычайная, неводастойлівая. Дзяўчаты плаваюць не больш за пяць хвілін, і за гэты час яна не паспявае змывацца.

«Знешні выгляд не з'яўляецца фактарам судзейства, за яго адзнакі не выстаўляюць. Але, як вядома, уражанне таксама важнае. Ацэньваюць, наколькі высока дзяўчаты падымаюцца над вадой. Таму значэнне маюць і асаблівасці фігуры, таму мы сочым за вагой спартсменак. У дзяўчат павінны быць тонкія галенкі. Пры адборы зважаюць увагу на абхват шыкалаткі, на фігуры бацькоў, каб прыкладна разумець, якой вырасце дзяўчынка», — расказала Алена Святлічная.

Галоўны лайфхак сінхроннага плавання звязаны з прычоскамі спартсменак. Пасля выступлення прычоска выглядае гэтак жа, як і перад паружэннем у вадку. Сакрэт, як і ўсё геніяльнае, проста — звычайны харчовы жэлацін. «Сінхроністы заўсёды рабілі прычоскі з дапамогай жэлаціну. Яго нязначна размешваюць вадой да стану смятаны і ў два-тры этапы накладваюць на валасы. Ён падсыхае і за пяць хвілін выступлення не расцякаецца. Жэлацін вымываецца толькі гарачай вадой, а сярэдняя тэмпература вады ў басейне — 27—28 градусаў. Некаторыя спецыяльна не вымываюць яго з валасоў, каб два разы не наносіць... Раней валасы заколвалі невідзімакмі, але гэта лішні метал у галаве. Дзяўчаты плаваюць у цесным кантакце, таму гэта і небяспечна. А валасы намакаюць, галава становіцца цяжкай, што вельмі нязручна. Жэлацін — самы аптымальны і танны сродак для ўкладкі валасоў, які іх яшчэ ўмацоўвае», — падзялілася Алена Святлічная.

Сінхроннае плаванне, як і мастацкая гімнастыка, заўжды лічылася жаночым відам спорту. Паступова ім пачынаюць займацца і хлопцы. На спаборніцтвах спартыўных школ і клубаў удзельнічаюць мужчынскія сола, яны могуць плаваць у групе. Па словах галоўнага трэнера нацыянальнай каманды, для развіцця спорту гэта добра. Публіка любіць усё новае і цікавае.

Увадзены ад той жа мастацкай гімнастыкі, дзе вялікае значэнне маюць узрост і фізіялагічныя асаблівасці арганізма, сінхронным плаваннем можна займацца ў любым узросце. Усё залежыць ад стану здароўя спартсменкі. Расійская сінхроністка Наталія Ішчанка стала першай у гісторыі сінхроннага плавання спартсменкай, якая выйграла «золата» Алімпійскіх гульняў пасля нараджэння дзіцяці. Унікальны выпадак для ўсіх відаў спорту. Галоўнае, каб дэваліла здароўе і чалавек атрымаў задавальненне, упэўнена Алена Святлічная.

ПРАЗ ЦЕРНІ ДА ЗОРАК

Лідары сусветнага сінхроннага плавання — расійскія спартсменкі, якія збіраюць усё «золата» свету. «У Расіі культ сінхроннага плавання па ўсёй краіне. У іх вялізная канкурэнцыя, дзякуючы якой спорт і развіваецца. А ў нас усё чатыры школы — дзве ў Мінску і па адной у Брэсце і Гомелі. Агульная колькасць спартсменаў па краіне — 600—700

чалавек. Да вышэйшага ўзроўню даходзіць прыблізна дзесяць-пятнаццаць чалавек, таму што від спорту найскладанейшы і не ўсе вытрымліваюць. Вялікая праблема і з трэнерамі, на ўсю Беларусь іх толькі 36 чалавек. Зразумела, што для вышэйшых дасягненняў гэтага недастаткова. Калі з'яўляецца магчымасць, запрашаюць замежных спецыялістаў для майстар-класаў, кансультацый. Запрашаюць спартсменаў-легіянераў пакуль немагчыма. Мы стараемся выхоўваць сваіх беларускіх дзяўчат», — расказала Алена Святлічная.

Некалі на трэніроўках сінхроністаў абавязкова прысутнічала... доўгая металічная жэрдка. Прыстасаванне выкарыстоўваецца і сёння для адпрацоўкі пэўных элементаў. І не ў выхавачных, а ў пастаноўчых мэтах.

Зараз вядучы беларускі дуэт Васіліны Хандошкі і Дар'і Кулагінай супрацоўнічае з расійскімі трэнерамі Аленай Воранавай і Таццянай Данчанкай, якія рыхтуюць алімпійскіх чэмпіёнак. Гэта выдатная магчымасць набрацца вопыту і ўдасканаліць майстэрства. Дзяўчаты рыхтуюцца да кваліфікацыі на Алімпійскія гульні ў Токіа. Іх старэйшій калегі Ірына Ліманоўская і Вераніка Есіповіч збіраліся ў Токіа ўзяць рэванш за выступленне на Алімпіядзе ў Рыа, але яны ўжо скончылі спартыўную кар'еру і цяпер працуюць трэнерамі. Дарчы, дапамагала Ірыне і Вераніцы пяціратная алімпійская чэмпіёнка, расіянка Настасся Давыдава.

Галоўнай мэтай для сябе і сваіх вучаніц зараз Алена Святлічная называе адбор на Алімпіяду і выхад у алімпійскі фінал. У дуэта Дар'і Кулагінай і Васіліны Хандошкі ёсць шанцы наступным летам адравацца ў Токіа. А вось групе трэба пачакаць яшчэ адзін алімпійскі цыкл. Пакуль дзяўчаты толькі пераходзяць з юніёрскага ўзроўню на дарослы. Калі ўсё будзе добра, на Алімпіядзе ў Парыжы ў 2024 годзе можа выступіць і беларуская група сінхроністаў.

У сінхронным плаванні, акрамя пераадолення самой сябе, трэба пераадолець і прад-узятая адносіны судзьяў. «У міжнародных судзьяў ёсць нейкае незразумелае меркаванне, што ніхто не можа быць мацнейшы за пастаянных лідараў. Нават былі такое, што судзілі прасілі прабачэння за нізкія адзнакі са словамі, што нашы спартсменкі былі лепшыя за прызёраў. Але пусціць на п'едэстал кагосьці новага яны не могуць. Таму мы руліва ідзем наперад, паказваем, чаго мы вартыя. Нам трэба зламаць гэты ўстой, што нялёгка, але святло ў канцы тунэля ёсць», — дзеліцца Алена Святлічная.

Галоўным сакрэтам сінхроннага плавання галоўны трэнер нацыянальнай каманды называе фанатызм усіх, хто ім займаецца: «Без фанатызму немагчыма праводзіць столькі часу ў вадзе і рабіць так аб'ём працы. Сінхроннае плаванне немагчыма загнуць у рамкі, яно бязмежнае. Гэты спорт закранае некалькі плоскасцяў, спартсменкі працуюць пад вадой, над вадой, у вадзе. Гэта дае магчымасць пастаянна прымудраваць штосці новае і грандыёзнае. Сінхроннае плаванне — спорт новых ідэй, якія ніколі не скончацца».

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота з асабістага архіва герані.

ХРОНІКІ «КОВІДА»

Як свет змагаецца з небяспечным вірусам?

Пандэмія COVID-19 выйшла за межы надзвычайнай сітуацыі, заявіў гендирэктар Сусветнай арганізацыі аховы здароўя (СВАЗ) Тэдрас Гебрэесус. Пра гэта паведаміла ТАСС. Паводле даследавання Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, колькасць тых, хто заразіўся каранавірусам за мінулы тыдзень, вырасла больш чым на 3,6 мільёна — абсалютны рэкорд з пачатку пандэміі. «Найбольшая доля новых выпадкаў за сем дзён па-ранейшаму прыпадае на еўрапейскі рэгіён, з якога прыйшлі паведамленні больш чым пра палову новых выпадкаў (54 працэнты) і амаль палову (47 працэнтаў) новых смерцяў», — цытуе ТАСС інфармацыйны бюлетэнь СВАЗ. Мяркуюцца, што па выніках гэтага тыдня «ковідная» статystыка будзе яшчэ больш жорстка. Як свет змагаецца са смяротна небяспечным вірусам і чаго чакаць у далейшым?

Каласальная цана

Пандэмія каранавіруса стала прычынай глабальнай рэцэсіі і можа прывесці да фінансавога крызісу, перадае Bloomberg са спасылкай на галоўнага эканаміста Сусветнага банка (СБ) Кармэн Рэйчарт. На яе думку, сітуацыя паступова пераўразае ў маштабны эканамічны крызіс са значнымі фінансавымі наступствамі.

«Чалавецтва заплаціць за COVID-19 каласальную цану, — канстатуе прэзідэнт Сусветнага банка Дэвід Малпас. — Пандэмія і глабальная рэцэсія могуць прывесці да таго, што 9,4 працэнта насельніцтва планеты трапяць у абсалютную беднасць». З пачатку 1990-х гадоў колькасць людзей, якія жывуць за мяжой абсалютнай беднасці, знізілася з 35 да 8,4 працэнта. Гэта быў унікальны поспех, абумоўлены перш за ўсё эканамічным узлётам Кітая, а так-

эстрэмальна бедных павялічыцца на 26-40 мільёнаў чалавек у параўнанні з прагнозамі да пандэміі. У Паўднёвай Азіі — пераважна ў Індыі і Бангладэш — прырост складзе нават ад 49 да 57 мільёнаў.

Самая жудасная катастрофа выбухне ў Чорнай Афрыцы. Глобальная галечка і без таго канцэнтруецца менавіта там. Тут знаходзяцца 18 з 20 найбяднейшых дзяржаў свету, 40 працэнтаў насельніцтва жывуць менш чым на 1,9 долара ў дзень, 70% — менш чым на 3,2 долара.

Разрыў паміж беднымі і багатымі пагражае стаць яшчэ большым. «Ёсць першыя прыкметы таго, што крызіс у многіх частках свету прывядзе да росту няроўнасці», — кажа кіраўнік Сусветнага банка Дэвід Малпас. Акрамя таго, ёсць небяспека, што і мэты ўласна Сусветнага банка апынуцца недасяжнымі. «Наступствы крызісу будучы адчувацца ў большасці краін

раны і нехарчовыя крамы, грамадзяне змогуць выходзіць з дома толькі ў выпадку неабходнасці. Каранцін будзе доўжыцца як мінімум месяц. У сталіцы Чарнагорыі горадзе Падгорыцы з 9 лістапада дзейнічае каменданцкая гадзіна з 22.00 да 5.00 — у гэты час не працуюць рэстараны і кафэ, а таксама забараняюцца прыватныя візіты гасцей. У Венгрыі каменданцкая гадзіна дзейнічае таксама з 20.00 да 5.00, выключэнне робіцца для тых, хто едзе на работу або вяртаецца з яе. Любыя сходы людзей больш за дзесць чалавек пад забаронай.

Румынія таксама ўвела агульнанацыянальную начную каменданцкую гадзіну і закрыла ўсе школы на 30 дзён пасля таго, як колькасць штодзённых выпадкаў заражэння каранавірусам падвоілася за два тыдні. З 9 да 23 лістапада ўведзены рэжым надзвычайнай сітуацыі ў Партугаліі. У яго рамках у будні дні каменданцкая гадзіна дзейнічае з 23.00 да 5.00, а ў выходныя — з 13.00 да 5.00. Дазваляецца толькі адпраўка да ўрача, у аптэку, выгуляць сабаку або дапамагчы захварэламу сваяку. Рэстараны працуюць толькі на дастаўку або навынос. У Літве паўторна абвешчаны агульнанацыянальны каранцін, які будзе дзейнічаць мінімум тры тыдні.

А ў Германіі пачынае не хапаць тэстаў на каранавірус. Улады Польшчы абвясцілі аб новых абмежавальных мерах. У Аўстрыі ўвядлі каранцін з 3 да 30 лістапада. Абвешчана каменданцкая гадзіна з 20.00 да 6.00, закрыты грамадскія месцы. У Нідэрландах антыкаранавірусны рэжым таксама стаў больш жорсткі: у краіне закрылі музеі, тэатры, казіно, паркі забаў і іншыя ўстановы сферы паслуг.

З 5 лістапада ў Італіі ўжо працуе забарона на выхад з дому з 22.00 да 5.00 без уважлівых прычын, у выходныя і святочныя дні закрыты гандлёвыя цэнтры, не працуюць музеі і выстаўкі. На дыстанцыйнае навуцанне цалкам перайшлі старэйшыя класы школы, транспарт дазваляецца запаўняць не больш чым напалову.

У Даніі з 7 лістапада не працуюць бары і рэстараны, адменены спартыўныя мерапрыемствы ў закрытых памяшканнях, да 3 снежня спыняе работу грамадскі транспарт і будучы зачыненыя школы. Лакдаўн у Грэцыі ўведзены з 7 лістапада і будзе актуальны да канца месяца. Плязды паміж рэгіёнамі забаронены, выходзіць з дому дазваляецца толькі па уважлівых прычынах, прычым аб сваім выхадзе трэба паведаміць уладам, даслаўшы SMS. А ўрад Швейцарыі, пасля таго як 4 лістапада сутачны прырост тых, хто захварэў, дасягнуў 10 тысяч чалавек, нават вымушаны быў выкарыстаць каля 2,5 тысячы вайскоўцаў у мерапрыемствах па барацьбе з пандэміяй.

Чакаць да вясны?

Восенскія ўключэнне каранціна рэжыму аказваецца куды больш бялагучае. Аб'явы аб лакдаўнах выклікалі сапраўднае беспарадкі, якія ўрадам даводзіцца разганяць з дапамогай паліцыі. У Іспаніі, дзе ўлады абвясцілі надзвычайнае становішча на шэсць месяцаў, дэманстрацыямі былі ахоплены найбуйнейшыя гарады: пратэстоўцы будавалі барыкады, стралялі ў паліцыю з ракетніц, падпальвалі смеццёвыя бакі. У Мадрыдзе, напрыклад, 32 чалавекі былі аршытаваныя і 12 атрымалі раненні ў выніку сутычак з сілавікамі.

У італьянскіх гарадах, уключаючы Рым, Мілан, Турын, Фларэнцыю, пратэстоўцы грамілі вітрыны і кідаюцца «кактэйлямі Молатава» — тут таксама не абшлось без аршытаў і прымянення слёзацэннага газу. Супраць каранцінных мер паўставалі і на іншых кантынентах — тысячы людзей выйшлі на мітынгі ў Бюнас-Айрэсе і Манрэалі, а ў Мельбурне пасля асабліва буйной акцыі было аршытавана больш за 400 чалавек.

Кіраўнік узброеных сіл Вялікабрытаніі, генерал Нік Картер папярэдзіў, што глабальны эканамічны крызіс, выкліканы пандэміяй каранавіруса, можа справакаваць новыя пагрозы бяспекі. І нават маштабную вайну, у тым выпадку калі бягучыя дробныя канфлікты выйдзюць з-пад кантролю, у працэсе чаго будзе задзейнічана больш краін і зброі. Пра гэта паведаміў брытанскі тэлеканал Sky News.

Прадстаўнік Сусветнай арганізацыі аховы здароўя Дэвід Набара выступіў з заявай, што СВАЗ не лічыць строгі каранцін выключнай мерой па барацьбе з каранавірусам. Часта строгія абмежаванні аказваюць больш шкоды, чым карысці, перакананы эксперты СВАЗ. Напрыклад, стала вядома, што першы лакдаўн адчувальна ўдарыў па псіхіцы жыхароў Германіі. Пра гэта сведчаць вынікі апытання, праведзенага спецыялістамі Нямецкага фонду дапамогі ў барацьбе з дэпрэсіяй (Stiftung Deutsche Depressionshilfe).

Якая перспектыва далейшага развіцця пандэміі? Эксперты СВАЗ вывучылі вынікі эфектыўнасці эксперыментальных вакцын і назвалі прыкладную «пераломную» дату ў барацьбе з каранавірусам. Прэпараты ад COVID-19 могуць атрымаць шырокае прымяненне ўжо ў сакавіку 2021 года, заявіў Брус Эйлард, памочнік генеральнага дырэктара Сусветнай арганізацыі аховы здароўя па распаўсюдж-

цын, асабліва з улікам сённяшняй інфармацыі, мы амаль гатовыя размеркаваць дозы сярод груп высокай рызыкі да канца першага квартала — пачатку другога».

Набрацца мудрасці

Сёння вельмі важна вырацаваць дзейсны варыянт выратавальных мерапрыемстваў. «Наступныя некалькі месяцаў будуць надзвычай крытычнымі для краін і рэгіёнаў, дзе насельніцтва пачынае страчваць цяжкія стратэгіі і мер супраць каранавіруса не церпяць адкладу. Ясна адно — складваецца крайняя неабходнасць дзейнічаць хутка», — лічыць аналітык Міжнароднай кансалтынгавай кампаніі Boston Consulting Group (BCG).

«І барацьба з каранавірусам, і эканоміка — дзве абавязковыя мэты, і патрэбны мудры падыход для таго, каб вытрымліваць паміж імі баланс», — адзначыў прэм'ер-міністр Паўднёвай Карэі Чон Се Гюн. Дарчы, як заявіў у інтэрв'ю Fortune вядучы CNN Фарыд Закары, вольт Паўднёвай Карэі і В'етнама паказаў: калі дзяржава прыходзіцца звяртацца да такіх мер, як паўсюднае закрыццё грамадскіх месцаў, значыць, яна праваліла сваю работу па барацьбе з каранавірусам. Паводле яго слоў, поспеху ў барацьбе з пандэміяй можна дамагчыся разумнымі і досягчы агрэсіўнымі дзеяннямі — ізаляваннем, хуткім адсочваннем і ізаляцыяй патэнцыйна хворых.

Як падкрэсліваў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, «барацьба з хваробай павінна быць сістэмная і праводзіцца на ўсіх франтах — лячэбным, арганізацыйным, эканамічным і нават палітычным». Днямі ён адзначыў правільнасць таго шляху, па якім першапачаткова пайшла наша

сама прагрэсам, якога дамагліся ў апошнія гады іншыя краіны, якія развіваюцца, дзяржавы з пераходнай эканомікай, напрыклад Індыя і Інданезія.

Аднак, згодна з прагнозам Сусветнага банка, у гэтым годзе доля самых бедных людзей у структуры насельніцтва свету павялічыцца з 8,4 да 9,1 працэнта ўпершыню за апошнія 20 гадоў. Пра гэта гаворыцца ў базічным прагнозе Сусветнага банка, паведаміла нямецкая газета Die Welt. Эксперты зыходзяць з таго, што глабальныя валавы ўнутраны прадукт у 2020 годзе зменшыцца на 5%. Але, калі справы пойдзюць яшчэ горш і ВУП упадзе на 8%, Сусветны банк прадбачыць павелічэнне долі бедных да 9,4%.

Калі перавесці працэнты ў абсалютныя лічбы, то атрымаецца, што ў канцы 2020 года ў параўнанні з 2019-м колькасць людзей, вымушаных жыць на мяжы даходу ў 1,9 долара ў дзень, павялічыцца на 60-87 мільёнаў. У параўнанні з прагнозамі, зробленымі ў пачатку пандэміі, якія прадугледжваюць далейшае змяншэнне беднасці, розніца складзе нават ад 88 да 114 мільёнаў.

Такім чынам, сітуацыя, акрэсленая Сусветнымі банкамі, больш змрочная, чым ранейшыя прагнозы. Асабліва моцна пацярпець два рэгіёны — Афрыка на поўдзень ад Сахары і Паўднёвая Азія. Сусветны банк лічыць, што ў афрыканскіх краінах у гэтым годзе колькасць

нават пасля 2030 года», — гаворыцца ў даследаванні СБ.

Вяртанне лакдаўнаў

Пакуль «ковідныя» хронікі надзвычай змрочныя. Свет цяпер перажывае крытычны этап пандэміі каранавіруса, і ў наступныя некалькі месяцаў сітуацыя будзе цяжка, заявіла прадстаўнік СВАЗ у Расіі Мяліта Вуйнавіч. «Вірус застаецца і жыве сярод нас. Як толькі мы з-за розных прычын расслабляемся, забываем аб захаванні базавых правіл, такіх як дэзінфекцыя рук, рэспіраторны тэжыт, нашэнне маскі, вірус зноў набірае сваю сілу, — патлумачыла Вуйнавіч. — Мы ўсе стаміліся ад віруса і абмежаванняў, але ён не стаміўся».

Больш за палову ўсіх выпадкаў прыпадае на пяць краін: ЗША, Індыю, Бразілію, Францыю і Расію. Больш за мільён захварэлых таксама выявілі ў Іспаніі, Аргенціне, Вялікабрытаніі, Італіі і Калумбіі. Каранавірус у свеце працягвае распаўсюджвацца з жахлівымі тэмпамі, што прымусіла ўлады ўводзіць абмежаванні ў розных краінах. Да лакдаўнаў часцей звяртаюцца ў найбольш пацярпелых еўрапейскіх дзяржавах. Парламент Францыі, пасля таго як у краіне быў выяўлены чарговы сутачны максімум па колькасці заражэнняў, ухваліў падаружэнне надзвычайнага санітарнага становішча ў краіне да 1 красавіка 2021 года. У Брытаніі з 5 лістапада закрылі пабы, рэста-

ванні вакцын. З гэтага моманту яны могуць пачаць атрымліваць найбольш неабароненыя слаі насельніцтва, што можа карэнным чынам пераламіць ход эпідэміі, лічыць эксперт. Спасылваючыся на тры асноўныя напрамкі стратэгіі, запущанай СВАЗ у красавіку ў адказ на глабальны крызіс у галіне аховы здароўя, Брус Эйлард дадаў: «Што датычыцца дыягностыкі, мы можам значна пашырыць тэсціраванне ва ўсім свеце. З тэрапеўтычнага пункту гледжання цяпер у нас ёсць дастаткова інструментаў, каб істотна знізіць рызыку смерці ад гэтай хваробы, а ў сферы вак-

краіна ў процідзейні гэтай праблеме. «Свет зараз пачалі перакрываць. І «ковід» — гэта не медыцынскі тэрмін. Гэта не толькі і не столькі хвароба. Гэта нават не эканоміка сёння. Гэта ўжо глабальная палітыка», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка з улікам сучасных выклікаў акцэнтаваў увагу на важнасці захавання ўстойлівасці ў Беларусі, нягледзячы на ўсе магчымыя цяжкасці. «Той, хто набярэцца мужнасці, сілы і вытрымае, той захаваецца і захавае сваю дзяржаву», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Захар БУРАК.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. На гэтым тыдні пры жаданні можаце пацаць новы этап адносінаў або кар'еры. Ваша ініцыятыва мае шанец набыць цалкам матэрыяльны абрысы. У чацвер на гарызонце можа з'явіцца чалавек, з якім вы не хацелі б сустрасціся яшчэ раз, і дарма. Бо менавіта ад яго прыйдзе дапамога.

ЦЯЛЕЦ. У вас бурляць пачуцці і эмоцыі, і адной з галоўных задач тыдня будзе ўмець імі кіраваць. Стрыманы падыход, прадуманыя крокі дазваляць пазбавіцца ад грузу непатрэбных і дакучлівых праблем. Стрыманасць аднак не азначае замкнутасці. Не варта хаваць сябе і свае таленты ў чатырох сценах. Трэба мець зносіны з калегамі і з сябрамі. Гэта стане залогам вашай паспяхоўнасці.

БЛІЗНЯТЫ. Безумоўна, зараз ваш час. Ён спрыяе раскрыццю вашага творчага патэнцыялу, навапашванню сіл і энергіі. Але не забывайце пра навакольных. Адчуце, што патрэбныя, з вамі хочучы мець зносіны, вас будуць запрашаць на сустрэчы і спатканні. Верагодныя пазедкі рознай ступені працягласці, якія ўзбагацяць разнастайнымі ўражаннямі. Да таго ж здолееце добра зарабіць.

РАК. Паспрабуйце пазбегчы канфліктаў з блізкімі людзьмі і зразумець іх матывы, яны ж проста перажываюць за вас і жадаюць добра. У канцы тыдня могуць прапанаваць цікавую работу, якая абяцае салідны прыбытак. Аддайце бацькам і дзецям досыць увагі і паклапаціцеся пра іх.

ЛЕЎ. Праблемнай тыдня можа стаць дрэнная падрыхтоўка. І гэта датычыцца як рабочых спраў, так і сямейных паездкаў або мерапрыемстваў. Вам пастаянна будзе чагосьці не хапаць. У выпадку ад'езду вельмі пажа-

дана праверыць наяўнасць асноўных прадметаў у багажы па спісе, прычым некалькі разоў. І памятайце, што сітуацыя цяпер не спрыяе адкрытай размове, так што памеш гаварыце.

ДЗЕВА. Прывітаеце першую палову тыдня рашэнню рабочых праблем, за вас гэта ніхто не зробіць. Ваша здольнасць знаходзіць агульныя тэмы для размовы асабліва спатрэбіцца ў сераду. Падумайце пра адказны крок у кар'еры адкінуўшы лішнія эмоцыі, бо яны могуць стаць перашкодай. Атмасфера на рабоце будзе станоўча ўплываць на вашу самаацэнку. У выхадныя паспрабуйце зразумець блізкіх людзей і знайсці кампраміс.

ШАЛІ. Варта некалькі знізіць дзелавую актыўнасць, бо ваша стараннасць слаба адаб'ецца на канчатковым выніку. Нядрэнна будзе на гэтым тыдні больш спаць, гуляць і мець зносіны з сябрамі, інакш вам пагражае перанажанне і нервовае знясіленне. Да таго ж даўно пара заняцца рашэннем хатніх праблем. Нядзеля можа стаць складаным і вельмі напружаным днём, не ўсё будзе давацца лёгка, незапланаваныя справы адбяруць шмат часу.

СКАРПІЕН. Паспрабуйце не чапляцца за мінулае, тым больш што зоркі даюць шанец выправіць памылкі, якія вы зрабілі, прызнацца, нарэшце, у сваіх пачуццях, вярнуць сваю любоў. У сераду з'явіцца магчымасць атрымаць поспех адразу ў двух дэяматрыянах працэслых кірунках: добра адпачыць і істотна рушыць наперад у справах. У чацвер можа наступіць інфармацыя з нагоды новай работы, якая абяцае сапраўды вялікую зарплату.

СТРАЛЕЦ. Неабходна захоўваць душэўную раўнавагу і спакой, прыміце навакольны свет такім, які ён ёсць. Не спрабуйце перарабіць блізкіх

людзей, думайце пра тое, што добрых якасцяў у іх больш, чым недахопаў, прабаце іх маленькія слабасці. За сяродзёце сваю бурліваю энергію на некалькіх самых важных ідэях і пачынайце іх усавабляць. Чацвер пагражае прынесці падман і расчараванне, але гэта будзе апошні напружаны дзень тыдня.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні вас чакае шмат сустрэч, званкоў, перамот. Удача абяцае суправаджаць у дзелавых паездках і сямейных клопатах. Размаўляючы з калегамі на рабоце, не пераходзьце разумных меж, не раскрывайце асабістыя сакрэты. Паспрабуйце не адхіляцца ад галоўных мэт. У чацвер можаце разлічваць на дапамогу надзейных партнёраў. У нядзелю лепш вырашаць усе праблемы мірным шляхам, уціхамірыўшы сваё эга.

ВАДАЛІЎ. На гэтым тыдні варта менш часу праводзіць у сацыяльных сетках і не ўздважваць у інтэрнэт-дыскусіі. Можа з'явіцца нямала ахвотных стаць вам сябрам, будзьце ветлівыя, але не дапускайце іх да сябе залішне блізка. У аўторак напор і энергія абяцаюць прынесці годны вынік у рабочых справах. У пятніцу ёсць рызыка прыняць недастаткова прадуманае рашэнне. Некаторыя падаронасці і недаверлівае будучы цалкам дарэчы.

РЫБЫ. Вашым дэвізам на гэтым тыдні можа стаць «мера ва ўсім». Паспрабуйце не будаваць амбіцыйных планаў, важна проста рабіць справы і вырашаць штодзёныя пытанні. У аўторак своечасовае праўленне ініцыятывы на рабоце прынясе жаданыя вынікі і наступны кар'ерны рост. У суботу ёсць верагоднасць узнікнення непаразумення са сваякамі, паспрабуйце захоўваць эмацыянальную раўнавагу.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
8 лістапада.
Месяц у сузор'і
Скарпіёна.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.35	17.12	8.37
Віцебск —	8.30	16.56	8.26
Магілёў —	8.26	17.02	8.36
Гомель —	8.16	17.05	8.49
Гродна —	8.50	17.28	8.38
Брэст —	8.44	17.35	8.51

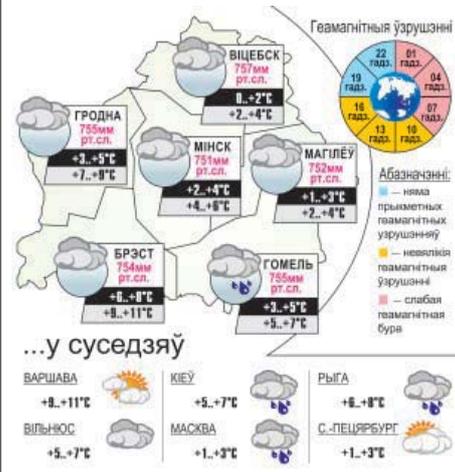
Імяніны

Пр. Ульяны, Аляксандра, Дзмітрыя, Дзям'яна, К. Андрэя, Лаўраўцыя, Уладзіміра, Юзафа.

Фота Яна ХВЕДЧЫНА

ЗАЎТРА

Будзь у курсе!

Да праверкі — усе таксі

Кантроль за выкананнем вытворцамі транспартных работ і паслуг заканадаўства ў галіне транспартнай дзейнасці пры арганізацыі і выкананні перавозак пасажыраў таксі будзе ўзмацнены.

У першую чаргу гэта звязана з пытаннем забеспячэння бяспекі, якім перавозчыкі павінны кіравацца пры аказанні паслуг, паведамляе Міністэрства транспарту і камунікацыяў.

Спецыялісты інспекцыі праводзяць кантрольныя мерапрыемствы ва ўзаемадзеянні з Міністэрствам па падатках і зборах, ДАІ і іншымі кантрольнымі органамі. Праверкі праходзяць ва ўсіх рэгіёнах краіны.

Сяргей РАСОЛКА.

Даты	Падзеі	Людзі
14 ЛІСТАПАДА		
1900	год — нарадзіўся Нічыпар Фёдаравіч Чарнушэвіч, беларускі паэт, перакладчык, драматург.	
1905	год — нарадзіўся Міхась Васілёк (сапраўднае імя Міхал Восіпавіч Касцёвіч), беларускі паэт.	
1910	год — нарадзіўся (г. Мінск) Ежы Пуцрамент, польскі пісьменнік і грамадскі дзеяч. У многіх творах апісваў падзеі, звязаныя з Беларуссю. Рапагандаваў у польскім друку беларускую літаратуру. Першы перакладчык на польскую мову твораў Максіма Танка. Тройчы лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Польшчы.	
1950	год — нарадзіўся Уладзімір Тадэвушавіч Кін-Камінскі, беларускі акцёр. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.	
1990	год — заснаваны Драгічынскі музей партызанскай славы імя Д. К. Удовікава.	
1765	год — нарадзіўся Роберт Фултан, амеры-	
	канскі інжынер, вынаходнік, стваральнік першага ў свеце колавага парахода «Клермонт» (1807).	
	1870 год — у Пецярбургу быў зацверджаны Статут Таварыства перасоўных мастацкіх выставак — расійскага дэмакратычнага аб'яднання мастакоў-рэалістаў (перасоўнікаў). Таварыства праводзіла асветніцкую дзейнасць да 1923 года, арганізаваўшы 48 выставак у розных гарадах.	
	1910 год — нарадзіўся Якаў Міхайлавіч Калатыркін, расійскі вучоны-фізікахімік, адзін з заснавальнікаў сучаснага электрахімічнага кірунку вучэння аб катоды металу, акадэмік РАН, Герой Сацыялістычнай Працы.	
	1925 год — нарадзіўся Рой Аляксандравіч Мядзведзеў, расійскі пісьменнік і гісторык. Аўтар кніг «Пальчыны партрэт Л. І. Брэжнева», «Невядомы Сталін» і іншых.	
	Разам нарадзіўся яго брат-блізнік Жарэс Аляксандравіч Мядзведзеў, расійскі генетык і гісторык.	
	СУВОРАЎ: «Лепш апраўдаць дзесяць вінаватых, чым абвінаваціць аднаго невінаватага».	

УСМІХНЕМСЯ

Старыя добрыя савецкія часы...
 Чарга каля піўнога ларка.
 — Чаму не даліваеце?!
 — Таму што... не разводжу!!!

— Раней дык яно як было?
 — Як?
 — А цяпер што?
 — Што?
 — Вось і я кажу!..

— Дарагая, калі ласка, гавары цішэй! Ты так крычыш, што я ўжо паўгадзіны не магу зразумець, у чым ты абсалютна маеш рацыю!

З часам Іван Пятровіч дасягнуў ужо такога ўзросту, што яму сталі падабацца не толькі маладыя дзяўчаты, але і іх мамы таксама, а часам і бабулі.

— Ты скажаш пра мяне, што я сёл? Гэта праўда?!
 — Вядома, праўда. Толькі я гэтага не казаў.

— Варона, гэта не тваё ста баксаў?

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прымай — 311 17 13 (гал.факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27,
 e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Афіцыйны адрэс: вул. Савіцкая, 10, Мінск. Імрэраванне не з'яўляецца супрацьлеглым з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
 Газета адрэсавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавештва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3516.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

13 лістапада 2020 года.